

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 9 juni 2008 kl. 14.00*§ 3 Interpellation om införande av skriftliga omdömen under de första skolåren i Stockholm (nr 2008:6)*

Anförande nr 1

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag ber att få hänvisa till utdelat svar.

Anförande nr 2

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Frågorna i den här interpellationen måste uppenbarligen vara lite känsliga för den borgerliga alliansen att svara på. Jag får nämligen inte ett enda svar på mina fem mycket konkreta frågor. Jag frågar efter borgarrådets syn på utformningen av de skriftliga omdömena och på vilket sätt de framöver kommer att skilja sig mot tidigare.

Vi har under många år haft skriftliga omdömen och utvecklingsplaner. Vi föräldrar har åtminstone under de senaste 15 åren som jag kan överblicka på de flesta skolor fått besked om barnens kunskapsutveckling på det här sättet. Nu försöker borgarrådet ge sken av att det är någonting nytt, men det är det inte alls. Som jag ser det är det bara en del av Björklunds och Folkpartiets mytbildning. Det jag frågar om i interpellationen är om borgarrådet tycker att det är acceptabelt att ge små barn under de första skolåren Underkänt, Icke godkänt, ett F eller en 1:a, och det vågar inte borgarrådet svara på.

Sak samma gäller min fråga om uppförandebetyg för de här åldersgrupperna. Ska små barn ges Underkänt eller Icke godkänt eller liknade när det gäller uppförande? Jag får inga svar på det heller.

Sanningen är att hela den här mytbildningen som Folkpartiet bedriver mot skolorna till största delen är påhittad. Folkpartiet säger att resultatet var sämre under socialdemokratisk skolpolitik. Sanningen är att det fanns fler godkända i grundskolans grundämnen tidigare då vi hade en annan majoritet än vad det finns i dag i Stockholm.

Folkpartiet med Björklund i spetsen för också med en rejäl osanning under den förra mandatperioden om att stadsdelsnämnderna tog pengar från skolorna till annan verksamhet. Sanningen var precis tvärtom. De flesta stadsdelsnämnder överförde extra resurser till skolorna. I dag får alltså skolorna reellt sett mindre resurser än de fick under vår mandatperiod.

När jag nu försöker att få borgarrådet att svara på om hon vill införa betyg med någon form av underkänt för de yngsta eleverna svarar hon inte. Hon har inte någon åsikt om det är lämpligt eller inte i Stockholms skolor. Jag hoppas därför att borgarrådet åtminstone vågar göra det muntligt. Jag tror inte att borgarrådet Edholm ska gå omkring och vara ängslig för att få kasernförbud eller straffexercis av

statsrådet Björklund om borgarrådet svarar muntligt på frågorna nu. Jag hoppas att det sker.

Anförande nr 3

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag vill börja med att be om ursäkt för att det har tagit så lång tid att få fram det här svaret. Det beror inte på något slags allmän slöhet, utan det beror på att vi har avvaktat något eftersom statens regelverk i de här frågorna håller på att förändras. Då tyckte vi att det var bättre att försöka svara utifrån hur vi tror att det kommer att bli än att ge ett svar om hur det exakt ser ut i dag i Stockholms skolor.

Jan Valeskog försöker driva två linjer samtidigt, dels att det är en mytbildning att föräldrarna inte har fått reda på hur det går för barnen i skolan, dels att det är stor katastrof att få veta hur det går för barnen i skolan. Jag tillhör dem som tycker att det är viktigt att vi har skriftliga omdömen och att de faktiskt avspeglar vad barnen har lärt sig i skolan och vilka problem det finns med att uppnå målen. Man ska också tydligt och klart tala om ifall eleven inte uppnår målen.

Jag har också noterat att Socialdemokraterna nu på riksplanet helt och hållet ställer upp på tidigare betyg. Socialdemokraterna har lagt sig platt för den borgerliga regeringen när det gäller betygen i skolan.

När det gäller det sociala ordningsomdömet står det också i det skriftliga svaret att där använder man begreppet om det är tillfredsställande eller inte. Det handlar om hur eleven tar hänsyn, om man visar respekt och så vidare.

Nu håller de skriftliga omdömena på att omformuleras utifrån lagstiftningen. Det sker i samklang med rektorerna i våra grundskolor därför att lagstiftningen så småningom riktar sig till rektorerna och inte till kommunerna. Det är väldigt viktigt att rektorerna är med på de skriftliga omdömena såsom de ser ut. Jag tror att det finns ett ganska stort värde i att Stockholms stad försöker ena sig om hur det skriftliga omdömet ska se ut både när det gäller social utveckling och när det gäller de rena kunskapsmålen. Det arbetet pågår just nu. Det kommer säkert att bli förändringar i jämförelse med hur de ser ut i dag.

Detta efterfrågas också av rektorerna. Jag har haft ett antal resultatdialoger under våren. Vid samtliga tillfällen kom just detta fram att det är väldigt bra om man har ett system för hur de skriftliga omdömena ser ut så att man kan använda sig av skolwebben och föra in dem där på ett bra sätt. Det gör också att det blir lite lättare för oss som politiker att tidigt utvärdera våra insatser.

Anförande nr 4

J a n V a l e s k o g (s): Jag kan konstatera att den här mytbildningen fortsätter lite grann. Jag läser i grundskoleförordningen, som gällde tidigare, och där står det ordagrant så här: Skriftligt ska skolan sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen. En snarlik formulering finns i den nya som Folkpartiet på något sätt ansvarar för. Då frågar man sig återigen vad det är för skillnad. Jo, det finns en skillnad, och det är just det som Lotta Edholm berör men inte vågar ha någon åsikt

om, nämligen hur de här betygsliknande omdömena bör se ut för elever upp till årskurs 6.

Jag har ställt en mycket enkel fråga. Nu gömmer sig Lotta Edholm bakom att det pågår ett arbete och att rektorer och andra är engagerade. Det får jag verkligen hoppas eftersom det är skolorna som ska besluta om utformningen. Men borgarrådet måste väl ha en uppfattning om det är lämpligt att ge en sju- eller åttaåring omdömet Icke godkänt, en 1:a eller den lägsta bokstaven när det gäller hur det går i skolan. Är det lämpligt att göra det? Är det en bra form? Jag har inte fått något svar på det skriftligen eller i det förra inlägget, men jag kan väl få ett svar den här gången. Någon uppfattning måste väl ändå borgarrådet ha om vilken utformning de här så kallade betygsliknande omdömena ska ha.

I dag använder man formuleringar om att det är tillfredsställande eller inte. Men det är inte det jag frågar efter, utan jag frågar om den hårda Björklundska linjen som har gällt tidigare med, som jag skrev i min interpellation, inspiration från den militära utbildningen. Det ska vara tydliga besked om att man är godkänd eller inte. Att ge sådana omdömen till sju-, åtta- eller nioåringar är mycket psykologiskt och knäckande. Det måste väl ändå borgarrådet ha någon uppfattning om.

Anförande nr 5

S u s a n n a B r o l i n (v): Herr ordförande, fullmäktige! Den här debatten har visserligen dröjt, men den ligger väldigt passande i tiden nu i examenstider. Det är många som får betyg nu och som går runt och tolkar sina betyg och funderar på innebörden. Skriftliga omdömen kan vara ett sätt att förmedla detta, men det kan också medföra lika många frågor om man inte har en referensram som är klar och tydlig och som inte finns i dag. Vad ska man gå på när det gäller skriftliga omdömen?

Ännu värre kan det vara när det handlar om mindre barn, som interpellanten tar upp. Hur ska man tolka de omdömen som man får höra från läraren? Läraren kanske är den person som man ser upp till och beundrar när man börjar frigörelseprocessen från sina föräldrar. Att då få betyget att man inte klarar sociala relationer innebär att vi genast märkt barnen och sagt: Du är stökig. Alla psykologiska erfarenheter av barn och ungdomar i den här åldern visar att man antar den roll man får. Får man rollen som klassens clown spelar man den rollen. Får man rollen att man inte kan något annat än att stöka, så stökar man.

Därför är jag mycket orolig över att man inte kan få svar på de frågor som interpellanten ställer.

Anförande nr 6

Borgarrådet E d h o l m (fp): Hur ska de betygsliknande omdömena se ut, frågar Jan Valeskog. Det håller utbildningsförvaltningen just nu på och funderar på. Det sker i samklang med rektorerna. Jag tycker att det är viktigt att man i de skriftliga omdömena talar om huruvida eleven uppnår målen eller inte. Det är det viktiga, och det arbetet pågår.

Sedan gäller det den andra frågan om uppförandebetyg. Det är inte någon som har föreslagit uppförandebetyg, utan vi har sagt att skriftliga omdömen också ska ges när det gäller sociala kunskaper. Då bedömer man om eleven tar hänsyn och visar respekt för andra och om det är tillfredsställande eller inte. Det är så det är formulerat i dag, och jag tycker att det är ett mycket klart svar.

Susanna Brolin vill uppenbarligen inte att man ska tala om för föräldrarna om eleverna inte visar hänsyn till exempel till sina klasskamrater utan att det ska förbli hemligt och att det är den bästa metoden för att se till att de ändrar sitt beteende. Jag tror inte det. Jag tror på att klart och tydligt tala om för eleven om man uppfyller både kunskapsmålen och de sociala målen. Det är faktiskt väldigt viktigt att man uppfyller dem. Det är viktigt med tydlighet. Det är det de sociala omdömena och de skriftliga omdömena kommer att fokusera på. Det är inte riktigt klart hur de kommer att utformas, men det kommer att ske en förändring här som vi förhoppningsvis kan ta ställning till efter sommaren. Det är därför jag inte exakt kan svara på hur de kommer att formuleras.

Jag har inte ens gjort lumpen. Jag vet tyvärr inte hur betygssystemet inom det militära ser ut. Jan Valeskog kanske kan upplysa mig om det så att jag kan jämföra med hur det ser ut i Stockholms skolor. Jag har tyvärr inte den kunskapen. Men om det var ett försök att göra sig lustig tycker jag att det kanske inte var så alldeles lyckat.

Anförande nr 7

J a n V a l e s k o g (s): Om jag ska göra en välvillig tolkning av Lotta Edholms uttalanden och skriftliga svar blir det att hon egentligen håller med mig om att det inte är lämpligt att ge sådana här omdömen eller betyg där små barn får ett papper på att de har fått Underkänt, Icke godkänt, en 1:a eller liknande. Borgarrådet har i alla fall inte sagt emot mig på den punkten. Det tolkar jag välvilligt, och det är oerhört glädjande.

Jag återkommer till statsrådet Björklund och hans uttalande i frågan som har spretat rejält under årens lopp. Han pläderar även för rena betyg i yngre år. Då är det inte så konstigt att man drar paralleller med den verklighetsbild som han har haft. Jag vet till exempel att Björklund, som svar på frågor från oroliga föräldrar i ett debattprogram som tog upp att det är olämpligt att ge små barn Icke godkänt på ett papper eller lägsta möjliga betyg som de sedan går och jämför med andra barn, sade att det är föräldrarna som ska få betygen för kännedom och inte barnen. Det visar väl hur usel kunskap man har om hur barn i den åldern fungerar om de får ett skriftligt betyg där det står Icke godkänt eller Godkänt.

Men eftersom jag inte har fått något svar uppfattar jag det så att vi egentligen är överens om att detta är olämpligt. Jag är helt övertygad om att pedagoger och rektorer tycker samma sak. Jag är inte ett dugg orolig på den punkten. Jag är mer orolig för vad diverse folkpartistiska skolpolitiker tycker. Jag tolkar detta positivt, nämligen att borgarrådet Edholm tycker att det är mindre lämpligt att göra så. Sedan får vi se vad förslaget landar på.

Anförande nr 8

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Vi får gemensamt hoppas att Jan Valeskog har rätt i sina positiva tolkningar. Jag måste säga att det är märkligt svårt att få svar på ganska enkla frågor. Borgarrådet Edholm har tidigare skickat ett pressmeddelande på det här området där hon ganska ingående har talat om hur de betygsliknande omdömena i Stockholm ska se ut. Det ska vara uppnår målen – ja eller nej. Det är det som har skickats ut. Det är utifrån det som vi ställer den här typen av frågor. Vi anser att det riskerar att urholka det arbete med skriftliga omdömen som bedrivs på våra skolor där man använder de skriftliga omdömena som verktyg för utveckling och i det vidare arbetet. Då måste de skriftliga omdömena vara användbara och omfattande och raka motsatsen till det man tidigare har skickat ut, det vill säga inte enkelt mätbara för att kunna göra statistik av.

Går det att få svar på frågan om du avser att göra avsteg från den tidigare inslagna vägen med typen Icke godkänt eller Godkänt eller uppnår målen – ja eller nej för att få den här typen av mer avancerade omdömen?

Anförande nr 9

S u s a n n a B r o l i n (v): Skolborgarrådet Lotta Edholm frågar efter Vänsterpartiets politik i den här frågan. Det kan jag svara på väldigt enkelt. Vi tycker visst att man ska ha en dialog och följa upp hur det går för barnen. Man ska ha en dialog med föräldrarna. Vi menar att ett skriftligt omdöme däremot kan vara väldigt begränsande jämfört med den dialog som man kan ha i samband med utvecklingssamtalen om man utvecklar dem.

Vi tycker också att en utvärdering måste ha fokus på framtiden och inte tala om att så här är du. Det är det som är den politik som förs i dag. Man stigmatiserar barnen. Man säger att du inte har klarat målen när det gäller de sociala omdömena. Det är synd att man underkänner den kunskap som vi har om hur det här fungerar. En betygssättning av eleverna ska framför allt inte vara ett omdöme om eleven skulle jag vilja säga. Det ska minst lika mycket vara ett omdöme om skolan. Har vi barn som går i första eller andra klass och som vi ser inte klarar de sociala målen är det ett ansvar för skolan. Det ska inte bara vara ett papper där man skriftligt talar om för barnet att nu får du sköta dig.

Anförande nr 10

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Det är väl inte meningen att det här ska förvandlas till en betygsdebatt, men jag måste ändå göra ett par reflexioner framför allt med anledning av det Susanna Brolin har sagt. Jag förstår inte riktigt den inställning till betyg och omdömen som Vänsterpartiet har. Vi vet att ni inte vill ha några betyg. Ni vill egentligen inte ha några skriftliga omdömen heller, men jag har aldrig riktigt förstått varför. Retoriken handlar om att man gömmer detta bakom en massa tjusigt tal om utveckling och dialog.

Du sade alldeles nyss att man inte ska hänga upp sig på det förflutna. Nej, det är klart att man inte ska, men hela poängen med systemet är ju att man kan använda erfarenheter från det förflutna för att förbättra situationen i framtiden.

Det är också uppenbart att det Jan Valeskog egentligen är ute efter här är att polemisera med Jan Björklund om någonting som Jan Björklund har sagt, och det kan man väl göra men i rätt forum. Detta är rimligen inte rätt forum för den diskussionen. Det är fullständigt självklart att ett system med skriftliga omdömen måste utformas på ett sätt så att det gör nytta och inte skada. Jag förstår inte varför ni utgår ifrån att all vett och sans och allt omdöme plötsligt lämnar alla omdömesskrivande lärare så fort det gäller att skriva omdömen om mindre barn. Självklart är det inte så.

Avslutningsvis kan man också tycka att om vi i det här landet hade ägna lite mer energi åt att diskutera innehållet i skolan i stället för att prata om vilket betygssystem eller system för utvärderingar vi ska eller eventuellt inte ska ha hade situationen möjligen varit annorlunda. Jag tror inte att det finns något annat civiliserat land där den här debatten över huvud taget förekommer på det här sättet. I Finland skrattar de bara åt oss.

Anförande nr 11

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! I dag används skriftliga omdömen i våra skolor. De togs fram innan lagstiftningen förändrades. Sedan ändrades lagstiftningen. Den som är ansvarig för det är utbildningsminister Jan Björklund. Jag avser att följa den lagstiftningen. Därför pågår just nu ett utvecklingsarbete när det gäller de skriftliga omdömena. Det är därför som Socialdemokraterna och den övriga oppositionen måste vänta en stund. Den här debatten visar att vi kanske skulle ha väntat med den här debatten till i höst när vi vet hur de här skriftliga omdömena exakt kommer att formuleras.

Jag tycker att det är bra att det sker i samarbete med stadens rektorer. Men jag tycker att det är precis lika viktigt att de skriftliga omdömena faktiskt vågar säga om eleverna har uppnått målen eller inte. Det är det som både Vänsterpartiet och Socialdemokraterna är så rädda för. Ni vill inte att man skriftligt ska tala om hur det går för eleverna i skolan. Det är därför det finns ett så starkt betygsmotstånd inom både Vänsterpartiet och Socialdemokraterna. Jag kan bara konstatera att nu har Socialdemokraterna lagt sig platt när det gäller betygen i Sverige. Det har man inte gjort av någon inre övertygelse, att man plötsligt har blivit för betyg, och det visar den här debatten. Det är snarare så att man vet att en kraftig majoritet av svenska folket är för tidigare betyg och ökad tydlighet när det gäller om eleverna uppnår målen eller inte.

Det sägs ibland att forskare hävdar att man inte ska ge elever betyg och att betygen borde avskaffas. Då är det märkligt att det inte finns några andra länder i världen som har gjort det. Sverige är det land i världen som har gått längst när det gäller att avveckla betygen. Nu tar vi några steg tillbaka till att betyg kommer att ges tidigare och till att det inte längre kommer att vara förbjudet att ge betygslänkande omdömen. Det förbudet ledde till en väldig oklarhet ute på skolorna om vad man fick säga om elevernas måluppfyllelse och inte. Det är den stora skillnaden. Nu spelar detta ingen roll. Rektorerne har ett stort ansvar att tala om för elever och föräldrar om man uppnår målen eller inte.

Jag tycker att Susanna Brolin hade en mycket viktig poäng när hon sade att om det är så att barn stökar och bråkar i skolan, det vill säga inte riktigt uppfyller de sociala målen i skolan, är det ett ansvar för skolorna. Självklart är det så. Det gäller även måluppfyllelsen när det gäller kunskap. De sociala och skriftliga omdömena är faktiskt också ett sätt att se om skolorna gör sitt arbete på ett bra sätt, och även där anser jag att tydlighet är bra.

Anförande nr 12

S u s a n n a B r o l i n (v): Tänk om vi ägnade mer tid, sades det här, åt skolan i stället för åt betygen, och så lyfter man upp betygsfrågan. Det är lite intressant.

Vad tycker Vänsterpartiet om betyg? Jag tar det igen. Om jag tar körkort får jag ett godkännande på att jag kan köra bil. Jag får ett körkort helt enkelt. Om jag kan köra bil Godkänt, Väl godkänt eller Mycket väl godkänt är ganska ointressant. Ni vill bara veta att jag kör tryggt och inte kör över någon. Så kanske man skulle kunna se på skolan. Ger vi barnen den kunskap som de behöver för att klara sig ute i samhället låter vi dem växa som individer. Det är mycket enkelt och klart i stället för att stigmatisera.

Det är också intressant att man lite föraktfullt uttrycker att vi i Vänsterpartiet pratar om barns behov. Jag vill bara påminna om att enligt barnkonventionen är vi skyldiga att sätta barnets behov i första rummet, och det är det som vi lyfter upp med de här frågorna.

När det gäller oklara riktlinjer vill jag säga att det inte är lärarnas fel att det är svårt, utan det är oklart med riktlinjer. Och det blir ännu mer oklart när det står i det material som har tagits fram att man ska kunna sätta det på värderingar. Jag tycker att det är väldigt oklart att man ska kunna sätta betyg på folks värderingar. Ska man få vara folkpartist? Ska man få vara vänsterpartist? Ska man få vara emot bilar? Har det över huvud taget med saken att göra? Eller pratar vi om rasism? Det är klart att det är otydligt. Vi utgår bara ifrån att alla vill väl.

Om man däremot ska säga något om att vilja väl tycker jag att det var oerhört positivt att Lotta Edholm tog upp vikten av skolans ansvar att ta upp utvecklingen. Låt det också få finnas med i skolplanen och annat som vi kommer att diskutera senare.

Anförande nr 13

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Låt mig börja med att säga att man absolut ska tala om hur det går i skolan. Jag har svårt att se vem som skulle ha någon annan uppfattning. Kommunikationen med hemmen är A och O om vi ska lyckas med skolan. Där brister vi i dag. Det vet vi. Det brister i nästan alla skolor, vill jag påstå. Men vi vill slippa kommunicera på det sätt som Cecilia Brinck kallar vettlöst. Anledningen till att vi ser en risk och utgår ifrån att ni tänker använda det Cecilia Brinck kallade ett vettlöst system är ju att det är just det ni har skickat ut ett pressmeddelande om. Det är inga andra konkreta besked som lämnas här i dag. Jag tycker att det är lite tråkigt. Det finns ett så bra pågående arbete som skulle kunna gå att utveckla och sprida till fler skolor.

Jag skulle vilja sluta med ett eget muntligt omdöme om det här svaret som slutar med att den kravlösa skolpolitik som Socialdemokraterna drev under 30 år etcetera. Jag vill bara notera i marginalen att de två stora skolpolitiska dokumenten, Lgr 80 och Lpo 94 som vi har levt med de senaste 30 åren, båda är tillkomna under kravlösa borgerliga år.

§ 5 Interpellation om förebyggande hembesök till äldre (2008:14)

Anförande nr 14

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 15

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tackar för det svaret. De frågeställningar som jag har tagit upp i min interpellation bygger bland annat på diskussionen vi har haft tidigare här i fullmäktige om måluppfyllelse och de mål som ställdes upp av den borgerliga majoriteten här i Stadshuset, och som vi sedan har tittat lite närmare på. Det socialdemokratiska kansliet här i Stadshuset sammanställde en äldre rapport. Där granskade vi kritiskt samtliga löften som ställdes ut i valrörelsen, i opposition och också i de budgetar som vi har haft under ett antal år.

En del som vi tittade på är det som interpellationen handlar om, det vill säga den förebyggande verksamheten och de förebyggande hembesöken till äldre. Vi i fullmäktige har varit helt eniga om att det är en oerhört viktig del i äldreomsorgen framöver för att få kunskap och kännedom om hur det ser ut.

När vi gjorde den här granskningen såg vi att det var en väldigt stor skillnad mellan Stockholms stadsdelar och att ambitionsnivån inte på något sätt var motiverad utifrån storleken på stadsdelarna. Spannet var väldigt stort. Vi konstaterade att den största stadsdelen med flest antal äldre var Södermalm. Där planerar man att under innevarande år göra 20 hembesök. Vi räknade ut att om det skulle vara verklighet skulle det ta 20 år innan man gjorde ett första hembesök. Skulle man dessutom göra en uppföljning av det besöket pratar man om 40 år, och eftersom vi pratar om människor över 75 år är det inte så troligt att det blir något andra besök.

Utifrån detta ställde jag frågan: Tycker borgarrådet att det är rimligt? Sedan har jag förstått att det har hänt en hel del som kanske påverkar tidsaspekten, men jag tycker fortfarande att frågan kvarstår: Är det rimligt att en stadsdel planerar på det här sättet? Det är ju nästan en obefintlig planering för att göra hembesök. Jag undrar också över skälet till att man planerar på det här sättet.

Vi vet att stadsdelarna har ett oerhört trängt ekonomiskt läge. Det var stora underskott i äldreomsorgen förra året. Det har man burit med sig in innevarande år. Vi vet också att landstinget har dragit ned sin verksamhet. Det har också påverkat det förebyggande arbetet utifrån vårdcentralernas perspektiv. Det har stått en hel del i tidningarna om vårdvalet. Man säger att effekterna är en halvering i vissa stadsdelar i innerstadsområdet när det gäller hembesök.

Det finns flera frågeställningar som hänger ihop med detta, som Ewa Samuelsson nu visar. Det är ett paket, och det handlar om det förebyggande arbetet. Skälet till att jag tar upp landstinget är att vi alla även där var överens om att när man gör detta ska man ha med sig landstinget redan från början i planeringen. När vi granskade hur det såg ut konstaterade vi att det var obefintliga kontakter i många stadsdelar. Man hade inte planerat för det här. Det hängde delvis ihop med Vårdval Stockholm där man

organiserade om hela verksamheten på landstingssidan. Då blir följderna att man slår sönder sammanverkanstrukturer och annat. Det hängde också ihop med att landstinget hade sänkt ambitionsnivån.

Frågan kvarstår: Är det rimligt med 20 år? Och om det inte är det, vilka åtgärder planeras för att göra de här hembesöken som vi alla tycker är så viktiga? Handlar det om ekonomi? Eller är det bara ett organisatoriskt grepp som behövs för att klara av den här målsättningen?

Sedan finns det en fråga som fortfarande är obesvarad. Den rör landstinget och samverkan. Det står att intentionen är att man ska samordna med landstinget och att många stadsdelar har gjort det. Men när vi pratar med våra kompisar ute i stadsdelarna får vi också signalen om att det inte finns någon större samverkan och att det finns problem med att hitta formerna för samverkan. Det har en tydlig bäring på detta med förebyggande hembesök till äldre.

Frågorna kvarstår: Hur många är det som planerar att tillsammans med landstinget att man ska göra de här hembesöken? Är det verkligen rimligt att man ska behöva vänta 20 år på Södermalm?

Anförande nr 16

Borgarrådet Samuelsson (kd): Det är nästan en fråga som inte behöver något svar. Det självklart att det inte kan ta 20 år för hembesöken. De ska ske här och nu. Stadsdelarna planerar också för dessa hembesök på olika sätt. I de allra flesta fall har man också gått ut med brev och erbjudit besök. Det är ett erbjudande som ges till de äldre. Det är inget tvång. Man kan få information på annat sätt också.

Landstinget har valt ut lika olika delar, några stadsdelar och ett antal kommuner i Stockholms län, som ska ingå i deras planerade förebyggande hembesök för personer som är 75 år och äldre. Alla stadsdelsnämnder finns inte med där.

Men, precis som jag har skrivit i svaret, tycker inte en del äldre att det är lämpligt att man kommer från både kommunen och landstinget. Man menar att man ska titta på olika saker. Man kanske inte vill prata om den medicinska delen tillsammans med representanter från kommunen.

Som du ser i svaret kommer det i tertiärrapport 1 att redovisas att 3 330 hembesök är planerade. På det sättet kommer vi att följa upp i kommande tertiärrapporter och inte minst i verksamhetsberättelsen för 2008 så att vi vet exakt hur vi ska gå vidare sedan. Vi kan inte säga i dag om det blir en fråga för budgeten också, som du också frågar. Men i budgeten för 2008 är det utlagt extra medel för att klara besök för dem som är 75 år, och det gäller också dem som ännu inte har någon insats på annat sätt, för de får ändå hembesök naturligtvis.

Jag menar nog att det här rullar på på ett bra sätt. Det är roligt att vi är överens om att den förebyggande verksamheten är viktig. Vi tror att vi kommer att upptäcka en del som faktiskt inte har sökt och som borde ha fått hjälp tidigare, men vi kommer också att se väldigt många äldre som lever ett ganska gott liv och klarar sig ganska bra men som tycker att ett sådant här besök ändå kan vara viktigt för informationens skull.

Anförande nr 17

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Herr ordförande, fullmäktige och Leif Rönngren! Det är bra att du engagerar dig i hembesöken på Söder. Jag kan också förstå att du oroar dig över att det är 20 personer som ska få ett besök. Alla personer över 80 år fick ett brev av oss under förra året, och det var bara 20 personer som ville ha ett besök under 2007.

I tertialrapport 1 har vi 100 personer som vi tror kanske vill ha det i år. Vi har 4 800 personer som är över 75 år, och erfarenhetsmässigt vet vi att det är mellan 30 och 40 procent som vill ha ett hembesök.

Vi planerar att ha öppna möten tillsammans med landstinget och berätta om vad vi kan erbjuda. Jag kan lugnt säga till dig, Leif Rönngren, att vi på Söder gör väldigt mycket för våra äldre. Vi har också en anhörigkonsulent som gör väldigt många hembesök. Jag är glad att du engagerar dig i de äldre på Söder, och jag hoppas att du fortsätter att göra det.

Anförande nr 18

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det kan jag garantera Margareta Björk att jag kommer att fortsätta att göra, engagera mig alltså för stadens äldre i de olika sammanhangen, inte minst när det gäller Södermalm som är känt från medierna för stora neddragningar. Det har varit många diskussioner om det här med valfriheten och att man har dragit ned på servicenivån och annat. Men det är en annan diskussion.

Jag tycker att det som kommer fram här är lite vagt. I svaret har borgarrådet några nyheter. Men sedan är det svepande beskrivningar om de flesta och många. Det är inte riktigt preciserat hur många det handlar om. Förhoppningen är att detta återkommer i verksamhetsberättelserna. Det finns angivet att flera planerar att berätta om de här besöken i verksamhetsberättelserna men långt ifrån alla. Det hänger ihop med det vi har pratat om tidigare om uppföljningen. Det har brustit i uppföljningen, och det kan bli mycket bättre rent generellt i staden när det gäller ledning, styrning och uppföljning. Jag ser fram emot att få ta del av en sådan redovisning.

Det finns en sak som ansvarigt borgarråd tar upp här som är en nyhet som vi får fundera vidare över också. Det handlar om samverkan. Det togs upp här att landstinget har en egen planering när det gäller hembesök och att stadens stadsdelar i flera fall har egna planeringar för att besöka samma målgrupp. Vi var eniga om att ska man göra hembesök ska man i så stor utsträckning som möjligt och möjligaste mån göra det gemensamt så att det inte blir flera besök utan att man har en enhetlig organisation. Det är effektivare, och det ger mycket mer. Det ger också en större kunskapsbas hos dem som ska göra de här besöken. Sedan får man ha respekt för att alla kanske inte vill ha ett besök och så vidare. Jag tycker ändå att det är oroväckande, och det stämmer väl överens med det vi hör om att det inte finns riktigt ordentligt uppbyggda strukturer för samverkan lokalt ute. Även om det håller på att bli bättre har det varit katastrofalt under väldigt lång tid på grund av de förändringar som den borgerliga majoriteten har gjort både här i staden och i landstinget.

Anförande nr 19

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Herr ordförande! Jag trodde att du hade varit med så pass länge i politiken, Leif Rönngren, att du inte trodde på allt som står i medierna. Jag trodde att du kunde ha en viss förståelse för att allt som står där inte är sant. Det har inte skett några neddragningar på Södermalm. Det som har skett på Södermalm är att vi får färre personer som är över 80 år. Vi har en demografisk utveckling som innebär att vi får färre äldre äldre, och de som är mellan 65 och 79 år ökar. Så är det säkert i hela innerstaden. Det sker inga neddragningar på Södermalm.

Vi håller just nu på att göra mätningar inför valfrihetssystemet. Det finns nästan inget äldreboende som kommer att tappa pengar. Ett kommer att göra det. Det vet vi, men de har haft alldeles för mycket pengar tidigare. De har varit väldigt väl lottade. Nu får alla lika mycket pengar förutom hyran.

Det kanske är svårt att samplanera hembesöken eftersom vi har olika åldrar. Vi har 75 eller 80 år, och då är det svårt att samplanera. Men vi gör en planering genom att vi bjuder in alla som är 75 år eller över till 80 år på ett antal olika ställen till ett möte med oss och med landstinget.

Sedan vill jag också kommentera det här med anhörigkonsulenterna, Leif Rönngren. Jag undrar om du kommer ihåg hur många ni hade i innerstaden under den förra mandatperioden. Vad jag kommer ihåg fanns det två och en halv totalt i innerstaden. En och en halv av dessa fanns på Södermalm. Man kanske ska erinra sig själv vilka insatser man gjorde för att nå de här äldre under den förra mandatperioden.

Men än en gång, Leif Rönngren, läs tidningarna med en viss skepticism! Det skulle jag råda dig till.

Anförande nr 20

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Leif, du tycker att skrivs lite vagt om att man planerar att utföra hembesök och så. Det har inte gått ett halvår än sedan beslutet fattades att det här skulle införas i alla stadsdelsnämnder. Du måste också förstå att det tar lite tid för tjänstemännen att bygga upp en ny verksamhetsgren när man planerar detta. Du vet också att vi för första gången tog fram en verksamhets- och kvalitetsredovisning för 2007. Den finjusteras nu när man ska redovisa för 2008, och då kommer vi att kunna följa upp vad som har hänt med förebyggande hembesök under 2008. Det har ännu inte gått ett halvår, och tjänstemännen behöver få tid på sig att planera och genomföra det här. När ett år har gått finns det lite mer. Då kan du komma och ha synpunkter om det som vi har lovat inte har genomförts.

Anförande nr 21

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag förbehåller mig nog rätten att ställa frågan redan nu. Den siffra som ni har nämnt här, 3 330, är faktiskt den siffra som vi också använde i vår åldrerapport, och det gjorde vi innan det redovisades i T 1:an här. Det är samma underlag, och det är just det underlaget som säger att Södermalm planerar att göra 20 hembesök. Det var därför jag skrev interpellationen för att få upp diskussionen om detta.

Jag tycker att det låter alldeles utmärkt att det är en bra planering på gång och att det kommer att följas upp så att vi kan se utfallet och resultatet. En av våra viktigaste uppgifter här i fullmäktige är att följa upp de politiska besluten för att se att det verkligen blev som vi tänkte.

Jag förlitar mig självfallet inte bara på medierna. Den som gör det blir nog väldigt färgad av vilka tidningar man har och så vidare. Det finns några som heter anhängare, några som heter brukare och några som heter personal. Den sammantagna bilden som jag har fått till mig när jag har pratat med de här olika grupperna är inte det som Margareta Björk säger om att det är frid och fröjd och inga besparingar och att det tvärtom finns så mycket pengar att man undrar vad de gjorde tidigare. Det är väldigt svårt att förklara varför anhängare undrar över Vintertullen till exempel. De undrar vart soppan tog vägen, smörgåsen till soppan, efterrätten till middagen och utevistelsen. Men det är en annan diskussion. Jag tackar för svaret på min interpellation så länge.

Anförande nr 22

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är självklart att du ställer vilka frågor du vill. Jag ifrågasatte att du tror att tjänstemännen kan ha en planering klar när det inte ens har gått ett halvår och att de ska kunna redovisa precis hur arbetet ska gå till. Jag ifrågasätter att du inte nöjer dig med att det finns en tydlig plan för hur arbetet ska gå till, men exakt hur många besök man hinner med vet vi inte.

§ 6 Interpellation om smygavvecklingen av lokalt inflytande i planärenden (2008:15)

Anförande nr 23

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 24

J o n a s E k l u n d (mp): Den här interpellationen handlar om att stadsbyggnadsärenden, detaljplaneärenden, numera inte remitteras till stadsdelsnämnderna inför beslut i stadsdelsnämnderna och kommunfullmäktige och att det, till synes åtminstone, inte har fattats något formellt beslut om den ordningen.

Jag skulle vilja börja med en lite reflexion om fullmäktiges granskande roll. Jag tycker att den är lika viktig som den beslutande rollen. Som ledamöter och ersättare i fullmäktige har vi en uppgift att granska de politiska beslut som fattas i staden och de konsekvenser de får, och för den delen också de beslut som inte fattas i staden.

Interpellationerna är ett bra system för detta, åtminstone i teorin. Ledamoten ställer en fråga och får ett skriftligt svar i förväg – svart på vitt så att säga. Om svaren från borgarråden är någorlunda sakliga och tydliga behöver man inte tvista för mycket i den muntliga debatten om skilda verklighetsbeskrivningar, utan man kan koncentrera sig på det man faktiskt har skilda politiska åsikter om, och det är ju bra. Om man läser riksdagens protokoll kan man konstatera att det ofta blir ett visst mått av samförstånd. Man kan vara överens om vad man inte är överens om så att säga. Tyvärr är det inte alltid så här i kommunfullmäktige.

När det gäller den här interpellationen har jag konstaterat att från och med årsskiftet kommer inte längre remisser från stadsbyggnadskontoret om olika planärenden till stadsdelsnämnderna. Detta har det inte fattats något beslut vad jag har kunnat ta reda på. Då har jag ställt några väldigt tydliga frågor till stadsbyggnadsborgarrådet Mikael Söderlund.

De tre första av de frågorna är: När och av vem fattades beslutet att avskaffa stadsdelsnämnderna som remissinstanser i planärenden? Vilka överväganden föregick beslutet? Varför har stadsdelsnämnderna varken tillfrågats eller informerats om beslutet?

Det är väldigt tydliga frågor som man kan svara sakligt på. Det är inte några tyckande frågor. Sedan är det ytterligare fyra frågor som jag inte nämner här och nu.

De här tre frågorna har jag inte fått något svar på. Jag har i stället fått en skrivelse från Mikael Söderlund med allmänna reflexioner om planprocessen och hur viktigt det är att den går snabbt. Dessutom har jag fått citat ur plan- och bygglagen, som jag inte har efterfrågat och som jag kan ta reda på själv om jag skulle vara intresserad. Men jag har inte fått något svar på de här tre tydliga frågorna.

Därför mejlade jag till Mikael Söderlund när jag fick det här svaret och undrade om det var ett förbiseende att han inte svarade på de här tre tydliga frågorna. Jag fick inget svar på elva dagar. Sedan skickade jag ett pappersbrev till Mikael Söderlund, och då fick jag svar per mejl från en sekreterare på Mikael Söderlunds vägnar. Svaret bestod i stort sett av att som du vet är din interpellation besvarad. Och sedan var det en hänvisning till debatten i fullmäktige.

Nej, som jag vet är inte min interpellation besvarad. Jag har inte fått svar på vem som fattade beslutet att avskaffa stadsdelsnämnderna som remissinstans. Jag kan ju hoppas att få svar på det nu. Jag tycker att värdet av den här debatten redan är förminskat genom att jag får ägna det första inlägget åt att förklara att jag inte har fått något svar på de frågor jag ställt. Jag tycker att det är ett anmärkningsvärt arrogant sätt att svara på en interpellation att komma med citat ur plan- och bygglagen men inte svara på de tydliga frågor som jag har ställt.

Men jag kanske kan få svaret muntligt nu, och sedan kan vi diskutera själva sakfrågan, nämligen varför det inte är viktigt att de lokala politikerna får säga sitt om planärenden.

Anförande nr 25

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag undrar varför inte Mikael går upp och besvarar Jonas frågor här i salen och bemöter. Jonas har verkligen ansträngt sig för att få ett vettigt svar av dig, Mikael. Det ska väl inte behövas att jag går upp? Du ska väl svara interpellanten?

Jag anser att det är viktigt att vi får remissvaren från stadsdelsnämnderna. När jag sitter i stadsbyggnadsnämnden centralt vill jag veta vad stadsdelsnämnderna anser i frågan. De har kompetensen. De lever ute i området. De möter medborgarna. Det ställs frågor till dem på stadsdelsnämndsmötena. Och vi får i dag inte reda på vad stadsdelsnämnderna tycker därför att det inte skickas ut på remiss till dem. Det tycker jag är väldigt konstigt. Vi fattar beslut om hus, byggnader och olika saker som sker ute i stadsdelarna som är permanenta mer eller mindre. De kommer att stå där i hundratals år, men man bryr sig inte ens om att tillfråga remissinstansen stadsdelsnämnderna som besitter en väldigt stor kompetens och dessutom ska svara på frågor direkt från medborgarna. Varför gör man inte detta? Jag skulle vilja ha ett svar å Jonas vägnar också.

Jag har suttit i stadsbyggnadsnämnden i tio år och sett hur demokratiprocessen när det gäller planhandläggningen urholkas alltmer därför att man har så fruktansvärt bråttom att driva igenom planärenden. Det blir inte bra. Jag tycker att vi måste ha ett helhetsgrepp i den här staden där vi ser vart vi vill med den här staden. Då måste man kunna skicka planärenden på remiss till miljöförvaltningen, till stadsdelsnämnderna och till olika remissinstanser som har kompetens och sakkunskap. Varför görs inte detta? Och varför kan inte Mikael Söderlund svara på frågor på ett vettigt sätt?

Anförande nr 26

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige och borgarrådet Söderlund! Jag har en fråga till borgarrådet Söderlund i samband med texten i svaret. Där står det så här: För att garantera detta remitteras planförslagen också till berörda förvaltningar, inklusive stadsdelsförvaltningar.

Men detta handlar ju om att det ska remitteras till nämnden. I en del stadsdelsnämnder kommer alla ärenden till nämnden. Det är åtminstone så i min nämnd i Skarpnäck. Vi tar upp alla förslag som kommer till förvaltningen på nämnden om vi inte särskilt överenskommit att det inte behövs av någon anledning, till exempel om det är ett mindre ärende. Därför undrar jag vad det är för rutiner som egentligen gäller. Finns det eller finns det inte något direktiv från stadsbyggnadsroteln eller från stadsbyggnadskontoret om att inte remittera till stadsdelsnämnden? Du svarar hur det är med förvaltningen. Du skriver inte om nämnden. Därför skulle jag vilja veta vilka rutiner som gäller. Har det skett en förändring såsom interpellanten anser och som man också har upplevt det i den stadsdel som Jonas tillhör? Det skulle jag vilja ha ett svar på.

Anförande nr 27

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! När det gäller de här upprörda känslorna över att man inte får svar måste jag säga: Låt mig i alla fall få komma upp i talarstolen, Cecilia Obermüller, och ge ett svar innan du blir upprörd över att jag inte ger något svar. Det tycker jag ändå att anständigheten kräver när vi är i den här salen. Här brukar vi inte skälla ut varandra för att vi inte får svar när man inte ens har fått chansen att ge ett svar.

Herr ordförande! Jag tycker att det är beklagligt att Jonas Eklund känner sig illa behandlad. Vi har verkligen engagerat oss väldigt mycket i just din interpellation. Vi har också haft kontakter i flera varv. Vi upplever att vi har svarat på dina frågor. Vi kunde ha skrivit ut det ännu tydligare för att rätta till det missförstånd som hela den här interpellationen handlar om, nämligen att vi på roteln på något sätt har avskaffat den här remissen till stadsdelarna. Så är det inte. Det finns inget sådant beslut.

När det gäller det som Maria frågar efter är det så att stadsdelen och stadsdelsnämndens presidium, får jag väl anta, får avgöra om man vill att ärendena ska upp i nämnden. Då kommer de upp i nämnden.

Däremot tycker ju inte Miljöpartiet generellt sett om att det byggs i Stockholm, och det är det som den här frågan egentligen handlar om. *Not in my backyard*-rörelsen är ju den käraste vännen som Miljöpartiet har. Därför förstår jag det här oerhörda engagemanget när det gäller att alla ska få tycka till om allting i alla instanser hela vägen. Det är ett sätt för Miljöpartiet att se till att ingenting görs i Stockholm. Det är liksom den grundläggande politiska agendan. Låt oss vara överens om det nu! Vi har ett historiskt högt bostadsbyggande i Stockholm, och det beror sannerligen inte på Miljöpartiet.

Det är inte heller så att processen generellt sett när det gäller bostadsbyggandet i Sverige är präglad av ett odemokratiskt tänkande. Bostadsbyggandet i Sverige präglas av ett extremt demokratiskt tänkande som innebär att vi i en rad olika led vid en rad

olika tillfällen demokratiskt tar ställning till nya projekt när vi bygger ut staden. De flesta andra, förutom Miljöpartiet, brukar ifrågasätta detta och tycka att det kanske ibland vore rimligt att det gick lite fortare än det stundtals gör i Stockholm. Det är den vanligaste invändningen jag får från boende och från många som är berörda av den här processen.

Men Miljöpartiet har en extrem ståndpunkt som handlar om att Stockholm är färdigbyggt och egentligen för stort som det är. Helst skulle ni vilja att Stockholm krympte lite grann. Det är liksom drömmen för Miljöpartiet. Jag kan ha respekt för det. Ni har den politiken, men dölj inte den bakom olika demokratiska frågeställningar. Vi har ett väldigt stort demokratiskt inflytande. Jag vill påminna om att vi inte vill avskaffa stadsdelsnämndernas möjligheter att utöva inflytande och ha synpunkter. Självklart ska de ha det. Det kan ta sig olika former, men det är faktiskt inte stadsdelsnämnder som avgör stadsbyggnadsärenden. Det finns en särskild nämnd i Stockholm med representanter för boende från hela staden. De ska sitta byggnadsnämnden och ytterst fatta de här för Stockholms framtid väldigt viktiga besluten.

Herr ordförande! Det finns ett uppdrag som handlar om att förkorta planprocesserna. Vårt mål är att komma ned till tolv månader som genomsnitt. Det tycker vi är ett viktigt och bra mål, men det får vi återkomma till. De förslagen kommer att skickas ut på remiss. Det behandlas i särskild ordning.

Anförande nr 28

J o n a s E k l u n d (mp): Borgarrådet har ansträngt sig extra mycket för att besvara min interpellation. Då är det lite märkligt att man inte har lyckats åstadkomma något svar på de tre första frågorna förrän möjligtvis just nu, nämligen det svar som Mikael Söderlund nu ger, att det inte finns något beslut om att avskaffa stadsdelsnämnderna som remissinstans i planärenden, utan det har hänt av sig självt, utan något politiskt ställningstagande. Det i sig är ganska fascinerande att det är på det viset som förändringar i beslutsprocessen här i staden går till, det går av sig självt. Det är ganska otroligt.

Mikael Söderlund ägnar sig som vanligt åt att uttolka Miljöpartiets politik, vilket han tydligen är bättre på än vi som sitter i kommunfullmäktige för Miljöpartiet. Det är faktiskt så att Miljöpartiet ingick i förra mandatperiodens majoritet som överträffade sitt mål att påbörja byggandet av 20 000 nya bostäder i Stockholm. Det är en mycket liten del av de bostäder som har byggts under den senaste tiden i Stockholm som Miljöpartiet inte har velat ha. Men vi vill ha en hög kvalitet på de planärenden som förs fram i staden. Med hus som ska stå förhoppningsvis i 100 hundra år det är inte för mycket att kräva att man tar fram ett ordenligt underlag och frågar alla berörda innan man fattar beslut om detaljplanerna. Hellre kvalitet än att det ska gå jättesnabbt, säger vi.

Till stadsdelsnämndernas öppna möten kommer det väldigt många människor som har synpunkter på för det första trafikfrågor och för det andra stadsbyggnadsfrågor. Det är saker som engagerar oerhört.

Som det är nu i alla fall i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd säger vi: Nej, vi är inte längre remissinstans i de här frågorna. De lokala politikernas synpunkter är inte efterfrågade av stadsbyggnadsnämnden, utan stadsbyggnadsnämnden ska som central nämnd, där ledamöterna rimligtvis inte hinner sätta sig in väldigt djupt i alla frågor, fatta besluten utan att höra de lokala politikerna åsikter och därmed utan att kunna ta in de synpunkter som lämnas muntligt vid de här mötena. De som bor nära olika byggprojekt har ingen möjlighet att träffa stadsbyggnadsnämndens ledamöter i de allra flesta fall. En sådan ordning vägrar den borgerliga majoriteten att införa.

Uppenbarligen är det viktigare att det går snabbt än att det blir bra när det gäller stadsbyggnadsborgarrådets politik. Vi får väl hoppas att det kan bli en förändring i demokratisk riktning med nästa stadsbyggnadsborgarråd. Då menar jag i mer deltagande, i mer demokratisk riktning, där alla får säga sitt.

Anförande nr 29

J a n V a l e s k o g (s): Först vill jag säga att jag håller med Jonas Eklund om att det är oerhört viktigt att stadsdelarna får strategiska ärenden på remiss så att de behandlas i nämnderna, får en politisk förankring och kan diskuteras på de politiska mötena. Det är en oerhört väsentlig del i stadsdelsnämndens arbete.

Jag vet inte om jag har svaret på interpellationen och överraskande nog även svaret till borgarrådet varför han inte verkar känna till detta. Frågan var faktiskt uppe när jag ställde frågan hösten 2006 till dåvarande finansborgarrådet. Det var ett ganska tjock PM från stadsdelskontoret undertecknat av stadsdirektören med instruktioner till samtliga stadsdelsdirektörer om hur man skulle arbeta på ett antal områden. I det förslaget från hösten 2006 stod det bland annat att medborgarförslag inte fick stadsdelsnämnderna hantera som inte berörde stadsdelsnämnden. Det stod också att remiss till detaljplaner och bygglov skulle minska i omfattning. Ungefär så där var det formulerat.

Jag tog upp det i en fråga där finansborgarrådet kraftigt tog avstånd från detta. Jag var verksam på Norrmalm, och vi löste det åtminstone när det gäller medborgarförslagen att även stadsdelsnämnden kunde ta upp. Jag skulle vilja föreslå att de som sitter i stadsdelsnämnden i dag på olika platser och även kanske borgarrådet själv och roteln kontrollerar hur de här instruktionerna kommuniceras från stadsdelskontoret på tjänstemannanivå. Åtminstone på grundval av vad vi läste då 2006 var det ett dokument som kom från stadsdelskontoret till direktörerna och innehöll instruktion.

Det skulle inte förvåna mig om det är det där som ligger i detta fall.

Anförande nr 30

M a r i a H a n n ä s (v): Mikael sade någonting som: *Not in my backyard*. Så tänkte jag att i Skarpnäck där jag är verksam i stadsdelsnämnden och bor i Björkhagen är det precis just det här det handlar om. Vi får inte till vår stadsdelsnämnd dessa yttranden: *Not in my backyard*. Vi får inte de protesterna på grund av att vi har så bra förberedelse dels i själva stadsdelskontorets möten, dels pratar vi om frågorna på stadsdelsnämnden. Det är väldigt sällan som det är stora protester. Ofta är det inga

protester över huvud taget mot planförslag. Det tycker jag är jättebra. Vi vill alla ha en effektiv planprocess, alla vill vi bygga bra och vettiga bostäder. Det behövs, och det vet alla.

Jag tänker återgå till borgarrådets svar på min första fråga att det inte finns något direktiv från roteln. Men fanns det något direktiv? Jag förstår inte riktigt svaret. Finns det något direktiv mer än möjligen det som Jan Valeskog tog upp nu och som du hade läst när det gäller stadsdelsnämnden att inte remittera? Då är det så enkelt att stadsdelsnämnden själv bestämmer. Då är det så att vi alla som sitter i stadsdelsnämnden tar upp det med presidiet eller de som är ledamöter säger att de vill ha ärendena som det har varit förut.

Det som däremot har varit problem är att vi inte är med som förut när vi var i majoritet och exploateringskontoret skickade ut när det gäller planärenden. Det var en mycket bra process. Om det var så att alla partier tyckte att det var en väldigt olämplig plats behövde man inte påbörja ett arbete över huvud taget, vilket ju skulle ge en massa onödiga kostnader om alla sedan ändå skulle säga nej till slut. Sådana ärenden har ju faktiskt funnits.

Anförande nr 31

Cecilia Obermüller (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Egentligen handlar det väl väldigt mycket om att ni från Moderaterna vill avskaffa stadsdelsnämnderna. Att centralisera alla beslut och avlösa beslutsmakten från stadsdelsnämnderna är ett sätt att föregripa det här. Ni har till exempel tagit bort möjligheten till enkla bygglov ute i stadsdelarna, vilket försnabbade och förenklade, precis det som ni egentligen vill. Det är konstigt. Men allting ska centraliseras.

Byggnadsärenden skickar man inte heller per automatik till Stadsmuseet och inte till skönhetsrådet heller. Det här är väldigt besvärande, för vi anser att vi behöver den kompetens som finns i Stadsmuseet när det gäller olika bygglovsärenden. Det ska inte vara så att vi ska behöva kräva att det ska skickas till olika remissinstanser för att man ska få in kompetent svar. Man kan inte anställa tjänstemän som sitter på stadsbyggnadskontoret och ska göra samma sak. Det blir inte samma sak som att använda den kompetens som finns utanför huset, någon som inte är beroendeställning och kan uttala sig i olika frågor. Det är en helt annan sak att anställa folk på själva stadsbyggnadskontoret.

Det blir alltmer av slutenhet, färre och färre planärenden kommer upp till fullmäktige för beslut. Även om det är stora viktiga principiella frågor kommer de inte till fullmäktige för beslut, utan vi fattar beslut inför lyckta dörrar i stadsbyggnadsnämnden. Du är väldigt svåråbar för medborgarna, Mikael. Det har jag hört väldigt många gånger. Det är väldigt svårt att nå dig. Varför kan man då inte använda sig av stadsdelsnämndens politiker som möter och bor bland människor, känner sitt område? Det här görs alltså inte.

Som sagt: allt färre ärenden går till kommunfullmäktige för beslut. Om besluten ska ske centraliserat anser jag nog att vi ska öppna upp stadsbyggnadsnämnden för offentligheten. Då ska det vara öppet, eller så ska vi börja besluta alltfler byggärenden här i fullmäktige för den demokratiska ordningens skull så att folk i alla fall kan

höra debatten om olika viktiga planärenden. Det går inte när det görs på det här sättet, att snabbt skynda igenom. Folk har ingen möjlighet att säga någonting i olika planärenden. Jag är verkligen rädd för att den demokratiska processen kring planärenden håller på att urholkas gravt här i staden.

Anförande nr 32

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Om nu någon lyssnar och till äventyrs tror på det som Cecilia Obermüller säger om att den demokratiska processen urholkas, att det blir svårare och svårare att bli hörd, vill jag bara säga: Det finns inget annat land än Sverige som ger så mycket möjlighet till demokratisk påverkan i en byggprocess. Jag har väldigt svårt att komma på ett enda som ger så många tillfällen och så många möjligheter att diskutera byggprojekt i våra städer som vi gör i Sverige.

Maria Hannäs pekade på en av de viktiga frågorna, nämligen samrådsmötena med de boende och de berörda som vi har vid flera tillfällen under planprocessen. Det går inte att säga att det här är odemokratiskt, att det trumfas igenom, att man inte lyssnar. Hela syftet med plan- och bygglagen är att vi ska lyssna på medborgarna, ta till oss de argument som finns, anpassa våra projekt till dem. Det görs. Jag hävdar att det görs.

Sedan kommer man till *the bottom line*, och det finns alltid en grupp som inte vill bygga alls. De representeras väldigt väl, tycker jag, av Miljöpartiet i den här salen. Ni är konsekventa. Jonas Eklund hänvisar till hur det var under förra mandatperioden. Låt oss alla vara klara över vad som hände då. Ni fick biltullar mot att ni lade er i byggprojektet. Det var så det var. Ni skrev särskilda uttalanden vid varenda byggnadsnämnd och tyckte att det var fel. Nu när ni är i opposition tar ni bladet från munnen och verkligen är emot bra projekt. Jag har inte hela listan med mig, och jag ska inte tunga fullmäktiges ledamöter med det just nu. Men att stå här och säga att ni stöttade de mesta bostadsbygganden är helt enkelt inte sant, och det vet du. Jag tycker att du kan stå för det. Ni är konsekventa.

Det är inte så att lokala synpunkter inte är efterfrågade i stadsdelsnämnderna. Maria sammanfattade det. Vill presidierna i stadsdelsnämnderna fatta beslut om att det ska upp i era nämnder kan man göra det, det finns inget formellt hinder för det.

Vi jobbar med en utredning som kommer att gå ut på remiss som handlar om ytterligare samordning, ytterligare effektivisering när det gäller planprocessen. Det är ingen hemlighet att vi tycker att det tar för lång tid. Vi upplever att de flesta utanför det här huset tycker att det tar för lång tid. Det är hela tiden en avvägning man måste göra. Hur säkerställer vi ett demokratiskt inflytande, en lokal förankring och samtidigt ser till att vi jobbar lite effektivare och kanske till och med lite fortare?

Inför lyckta dörrar – jag tycker inte att byggnadsnämndens eller min verksamhet präglas ett enda dugg av lyckta dörrar. Vi har dessutom en hel nämnd med ledamöter och ersättare som finns till hands för medborgare. Jag vet att de vänder sig, inte bara till mig, utan till andra i nämnden, och det tycker jag är alldeles utmärkt. De ska vi ha mer av.

Jag har upplevt under mina år i fullmäktige att vi har en mycket mer tät kontakt med våra uppdragsgivare än vad vi någonsin har haft. Det är den nya tekniken som på många sätt skapar de möjligheterna med mejl och annat. Det är verkligen inte lyckta dörrar. Det finns ett väldigt engagemang bland stockholmarna, och det är jag den första att ta till vara. Stadsvandringar och utåtriktade aktiviteter som vi har gjort från rotelns sida under de här två åren pekar precis på ett sådant arbete: dialog, samtal, visa vad vi gör, synpunkter.

Anförande nr 33

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Det var bra att du påminde mig om en sak. När det gäller planprocessen och anbudsförfarandet har det blivit legio nu, vilket inte förekom förut, att vi hoppar över programsamrådet. Det görs knappt några som helst programsamråd över huvud taget. Programsamråden ska svara på frågan: Är platsen lämplig för bebyggelse?

Miljöpartiet säger ja till en massa bebyggelse. Vi säger till exempel: Bygg om Bromma flygplats som är lika stor som Östermalm. Vi kan bygga en fantastisk stadsdel där med väldigt mycket nya bostäder. Men det säger ni nej till. Vi vill inte bygga på parkmark, naturmark och idrottsplatser. Är det så svårt? Det är väl ganska viktigt att behålla sådana saker och kvaliteter i Stockholm. Det anser vi är viktigt. Men vi vill bygga bostäder. Vi säger: Lägg ned Bromma som är ett stadsutvecklingsområde och bygg en rejäl stadsdel där.

Åter till planprocessen: Nu hoppar man över programsamråden som ska vara på frågan: Är platsen lämplig för bebyggelse eller inte? Man hänvisar till översiktsplan och säger: Nej, det behövs inte. Då blir alltså ett samråd mycket sent i planprocessen när allting nästan är färdigritat, när markanvisning är given, när arkitekten har gjort sitt. Man har kommit oerhört långt i processen. Då släpps allmänheten in. Kruxet är att då stämplas allting som särintressen, därför att det inte comme-il-faut, det är inte populärt när man kommer med synpunkter då och säger: Nej, vi tycker inte att det är bra att bygga här. Det är så dags då.

Jag tycker att det är väldigt illa att vi har slutat med programsamrådet och går direkt till plansamrådet. Det är en mycket stor brist.

Anförande nr 34

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är lite tråkigt, Mikael Söderlund, att den här debatten fick den här tonen. Det är ett ganska allvarligt problem som Jonas Eklund, interpellanten, faktiskt tar upp. Det handlar om ett demokratiskt underskott som en av fullmäktiges ledamöter ställer frågor kring. Då är det väldigt tråkigt att ansvarigt borgarråd tar sig friheten att vara både oförsämnd och till och med larvig och säga att allting handlar om en massa nimbus överallt för att vi inte vill bygga. Det är inte detta det handlar om. Min roll och alla andras roll i stadsbyggnadsnämnden handlar om att vi ofta tar de mycket svåra diskussionerna om att vi har ett behov av att bygga samtidigt som många människor inte vill att det byggs just där.

Snarare känns det att du borde ta dig an de här frågorna och ta dem med dig, åtminstone lämna den här frågan till din efterträdare. Åtminstone för vår del i vår partigrupp är det jätteviktiga underlag när det gäller stadsdelsnämndernas synpunkter. Både stadsdelsförvaltningarnas åsikter är helt ovärderliga och också nämndernas därför att de har en lokalkännedom som vi aldrig kommer att kunna ha. Det är klart att jag har det hemma på min bakgata. Jag vet precis hur det ser ut, som du vet precis hur det ser ut på Östermalm. Men det är omöjligt att hålla koll på varje liten gränd, men våra stadsdelsledamöter, oavsett vilken partifärg, har en betydligt bättre koll än vad vi har. Deras synpunkter och åsikter måste vi ta med oss och värdera. Emellanåt kör vi över dem, men vi måste vara medvetna om när vi gör det.

Det känns tråkigt att du intar den här attityden. Ta i stället med dig frågorna, lämna över dem till din efterträdare och ta upp dem med ledningen på stadsbyggnadskontoret och se till att de blir bättre i stället, så att man inte känner sig demokratiskt förbigången. Det är det som är det viktiga.

Anförande nr 35

J o n a s E k l u n d (mp): Jag får säga att det har blivit en ganska bra debatt där de politiska linjerna är rätt klara. Miljöpartiet och som det verkar också Socialdemokraterna och Vänsterpartiet står för att man ska ta in närboende i stadsbyggnadsbesluten, lyssna på deras synpunkter, låta deras politiska representanter säga sitt och få ett bra slutresultat, medan Mikael Söderlund och den nuvarande borgerliga majoriteten tyvärr har valt att satsa allt krut på att få beslutsprocessen att gå väldigt snabbt. Det sker på bekostnad av kvaliteten. Man tar inte reda på ordentligt hur man bäst bygger, var man bäst bygger och om man bör bygga.

Jag vill särskilt tacka Jan Valeskog för en liten inblick i hur den här förändringen kan ha kommit till. Men det är fortfarande något oklart varför man numera bara remitterar planärendena till stadsdelsförvaltningarna och inte till stadsdelsnämnderna. Men någon klarhet har det blivit i det.

Jag ska nämna att det inte är så lätt för stadsdelsnämnden att bara besluta att vi ska ta upp alla planärenden och skicka remissvar från stadsdelsnämnden därför att remisstiden numera inte anpassas efter att vi ska kunna ha möten i stadsdelsnämnden och komma med remissvar. Det är något av en sinkadus som vi har en möjlighet att svara på remisserna. Men nog ska jag ta upp det på Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd i alla fall och försöka göra vad jag kan för att vi ska kunna komma med våra lokala synpunkter på olika ärenden.

Anförande nr 36

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande, fullmäktige! Nu lämnade Teres Lindberg lokalen. Det tycker jag är lite talande. Man gör ett inlägg, och så går man och vill inte höra någon kommentar till det man säger. Men det är alltid så i fullmäktigesalen, det är vitt eller svart. Vill man effektivisera planprocessen är man mot demokrati. Är man demokrat är man mot en effektiv planprocess. Och så kan vi slå varandra i huvudet om detta.

Vi upplever väldigt starkt att grunden för de här processerna är synnerligen demokratisk. Det finns lite konstig inställning till stadsbyggnadskontorets och dess tjänstemän. Det är inte så att vi i våra öppna samråd som sker med berörda i stadsdelarna inte tar till oss av det som kommer fram på de mötena. Det är en viktig del i planprocessen att ta in synpunkter på aktuella projekt. Så är det. Jonas Eklund skakar på huvudet, men jag vill hävda att det är en viktig del i samrådet. Skälet till samrådet är att få in synpunkter och bearbeta projekt, och det görs i samtliga fall, skulle jag vilja säga. Det görs bearbetningar där man tar hänsyn till lokala synpunkter.

Jag tycker att samråden och samarbetet med berörda ute i stadsdelarna ska förstärkas. Det var därför att pekade på de initiativ som roteln ta när det gäller att ha dialog med medborgarna, visa på vad som är på gång i Stockholm och få in synpunkter på det. Jag tror att vi kan göra mycket mer som politiker, oavsett om vi sitter i stadsdelsnämnd eller inte, för att förankra och diskutera det som är på gång i Stockholm. Det tycker jag är utmärkt och en nästan självklar utgångspunkt för en förtroendevald. Annars är man inte en förtroendevald.

Vad den här frågan handlar om är vad stadsnämndens roll ska vara. Där har vi konstaterat att där finns det en frihet för stadsdelsnämnden att lägga upp sitt remissförfarande lite som man vill. Vill man formellt ta upp alla ärenden får man göra det. Vill man inte göra det behöver man inte göra det. Det gör man lite som man vill i var och en av stadsdelsnämnderna.

Vi jobbar för en snabbare process, och jag uppfattar att vi uppenbarligen är ensamma om den ambitionen. Det finns en väldigt stark efterfrågan på, inte minst från våra medborgare, att den här processen ska gå lite fortare. Man upplever att det ibland tar årtal innan man kommer fram till färdiga planer. Jag uppfattar i och med den här dagen och Socialdemokraternas ställningstagande att vi är ganska ensamma i den ambitionen. Det tycker jag är allvarligt, det tycker jag är märkligt. Det rimmar väldigt illa med vad Socialdemokraterna i andra sammanhang brukar säga.

Jag tror att vi kan jobba mycket i våra partier, till exempel att byggnadsnämnden har en allsidig sammansättning med en geografisk spridning, och jag tror att vi kan göra mycket för att utveckla de här samrådsförfarandena. Det finns mycket att göra. Det är inte en så enkel fråga som att säga om stadsdelsnämnden ska behandla ärendet eller inte. Det är mycket större fråga, att skapa nya kontaktytor och nya träffar med berörda.

Jag är ute väldigt mycket. Jag ser inte alla andra ute så mycket, det kan säkert bli mycket bättre.

Cecilia Obermüller hänvisar till att vi ska bygga på Bromma. Det hjälper inte bostadssökande i dag. Det kan möjligen hjälpa om 15 år, men det är ingen större tröst.

Anförande nr 37

J a n V a l e s k o g (s): Jag ska bemöta påståendet att vi inte skulle vara intresserade av att snabba upp hanteringen. Det är vi. Den förra regeringen initierade

översyn och lagstiftning och annat. Det är helt nödvändigt att snabba upp hanteringen.

När det gäller hanteringen i Stockholm menar vi att man inte förlorar någon tid om man ser till att vi tajmar in så att också stadsdelarna får yttra sig. Sedan får stadsdelarna se till att de håller remisstiderna, annars kommer deras synpunkter kanske inte tas till vara, det är mycket möjligt. Men att de får den möjligheten är viktigt. Som vi har skrivit här är det oerhört stora och viktiga frågor lokalt. Stadsdelsnämndsmötena är en mycket viktig arena. Det kunde fylla en ännu mer viktig demokratisk funktion om medborgarna hade möjlighet att på de mötena uttrycka sina åsikter om de här planerna. Alla tjänar på detta.

Det vore förfärligt om de gamla direktiven från 2002 fortfarande gällde som gick till stadsdelsdirektörer och övriga direktörer på förvaltningar att det skulle hålla nere antalet remisser. Jag uppfattade att det var ett tydligt besked från förra finansborgarrådet att det inte skulle ske. Jag upplevde inte att det förra året i varje fall på Norrmalm var något problem, utan vi löste det. Men det finns uppenbarliga problem på andra ställen. Då tycker jag att vi ska ta tag i detta och se till att vi får rutiner som vi hade under förra mandatperioden.

*§ 10 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Spårvagnarna och Moderaternas prioriteringar i infrastrukturen*

Anförande nr 38

Jan Valeskog (s): I förra veckan blev alla som sysslar med trafikfrågan överraskade när Moderaterna presenterade ”startskott för spårvagnslinje från Norrmalmstorg till Lindhagen på nordvästra Kungsholmen”. För fyra veckor sedan frågade jag Sten Nordin om detta. Då sade han att man måste få ha rätten att vara visionär. Men bara några veckor senare har han gått från att vara visionär till att presentera en finansieringslösning med 1,5 miljarder. Det är i alla fall snabbt jobbat, får man lov att säga.

Det märkliga med det här är att man gör detta i strid med Cederschiöldsöverenskommelsen och i strid med Mälardalsrådets prioriteringslistor i regionen. Man gör det fyra månader innan trafikkontorets utredning och konsekvenserna för framkomligheten för de aktuella gatorna är klar. Vi vet att i det värsta fall kan innebära kaos i busstrafik, kollektivtrafik och privatbilism. Det sker också innan trafiksäkerhetsfrågorna är belysta. Med spårvagnar som går i blandtrafik är det större olycksrisk för busstrafik till exempel.

Min enkla fråga är: Varför frångår Moderaterna Cederschiöldsöverenskommelsen om prioriterade projekt i Stockholm?

Anförande nr 39

Borgarrådet Nordin (m): Fru ordförande! Tack, Jan Valeskog, för frågan. Jag kan inte se något i Cederschiöldsöverenskommelsen som hindrar oss tack och lov från att lösa akuta trafikproblem i Stockholms innerstad. Vad Tvärbana City handlar om är just att lösa tämligen akuta framkomlighetsproblem i Stockholms innerstad och göra det på ett modernt och miljövänligt sätt.

Jag tar det till mig enbart som beröm från Jan Valeskogs sida när han säger att det har gått överraskande fort. Det är på tiden att det händer att trafiklösningar i Stockholms stad går överraskande fort. Vi skulle nog behöva mer av den varan.

Jag ser inte att detta på något sätt står i strid med vare sig Cederschiöldsöverenskommelsen eller Mälardalsrådets prioriteringar. Landstinget som har finansieringsansvaret har tagit fram en lösning med offentlig och privat samverkan. Jag tycker att det är berömvärt. Man möjliggör då det här sättet i stället för att fylla på med ytterligare bussar. Hade vi gjort det, hade vi fyllt på med ytterligare bussar, hade inte Jan Valeskog ställt någon fråga till mig i kommunfullmäktige om detta. Just det faktum att vi nu tar fram Tvärbana City och en ny spårvagnslinje är det som av någon av ofullständigt obegriplig anledning upprör Socialdemokraterna tydligen både i landstinget och här i Stadshuset.

Men jag tror att ni kommer att finna en situation där ni kommer att vara rätt ensamma utanför spårvagnen.

Anförande nr 40

J a n V a l e s k o g (s): Det är ändå fullständigt unikt att man kan presentera så kallad avsiktsförklaring utan någon som helst projektering, utan något som helst faktaunderlag när man vet att det kontor som undertecknat överenskommelsen om några månader kommer med en redovisning av framkomlighetsfrågor, bärighetsfrågor, trafiksäkerhetsfrågor. Varför inte vänta på detta? Om några månader kommer också en proposition om trafikfrågor som berör det här.

Man har inte tid att vänta. Det är helt obegripligt. Ni har inga fakta. Det här är inte mycket värt, för ni har ingen grund för detta. Det är ett utspel utan något faktaunderlag, och det är mycket möjligt att det är en utomordentlig idé. Jag utesluter inte det, men att göra det i den här tågordningen är fel, att först göra en avsiktsförklaring och sedan ta fram fakta när det är nära förestående och dessutom köra över den övriga regionen när det gäller prioriteringslistan.

Anförande nr 41

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag konstaterar med viss förvåning, måste jag säga, att Socialdemokraterna nu är motståndare till Tvärbana City, motståndare till att Stockholm med lite högt tempo får fram det som är väldigt efterlängtat av många, nämligen ytterligare en modern spårvagnslinje som ju är väldigt bra för vår miljö.

Jag kan bara konstatera att alternativet till att göra det vi gör i dag med högt tempo är att sätta in ännu fler bussar. Det är verkligen inte den stora lösningen på innerstadens trafikproblem. Ett spårvagnsätt kan alltså ersätta tre bussar och 170 bilar. Det tycker jag är en stor framgång för staden. De är klart att trafikkontoret har givit signaler om att man bedömer att detta självklart är görligt, och det har man gjort hela tiden. Det handlar om att man behöver gå igenom alla de reparationsarbeten som vi nu har. Men tiden är mogen därför att vi behöver ha de här spårvagnslinjerna så snabbt som möjligt.

Det finns sex miljoner besökare varje år på Djurgården och dess museer. I dag klarar inte Stockholms transportsituation det. Det är bara ett exempel.

Anförande nr 42

J a n V a l e s k o g (s): Det är fråga om hur man hanterar frågan. Det verkar som att finansborgarrådet har en helt annan information än vad jag och ordföranden i trafiknämnden har. Vi har inte sett något underlag för att det är möjligt eller fått signaler om att det är möjligt. Vi väntar. Jag hoppas verkligen att det är möjligt. Men vi vill se det först, för det är stora problem. Att vifta bort dem så pass lättvindigt utan att ha någon grund för detta är märkligt, bara för att göra utspel. Det är inte seriöst.

Då ska jag vända på frågan. Om det nu visar sig i utredningen att framkomlighetsproblemen och trafiksäkerhetsproblemen blir så stora att det inte är möjligt, tänker

finansborgarrådet ändra uppfattningen då? Eller är det avtal som är undertecknat bindande när det gäller fakta?

Anförande nr 43

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det skulle förvåna mig storligen om det skulle komma fram att det är fullständigt omöjligt att bygga Tvärbana City där varje spåvagn ersätter tre bussar och 170 bilar. Det är på sikt så att detta kommer att gynna framkomligheten i city. Jag tycker att det är väldigt glädjande att vi har kunnat utöka idén, inte bara det som länge har diskuterats, från Centralen till Djurgården utan också koppla in Kungsholmen och nya bostadsområden på Kungsholmen och i ett längre perspektiv Värtan.

Detta är oerhört positivt. Jag menar att det är precis tvärtemot vad Jan Valeskog säger, det här är en bra lösning för att öka framkomligheten på ett modernt och bra sätt. Vi kan konstatera att det är rätt populärt bland stockholmarna. Jag såg i tidningen City – man ska ta med en nypa salt omröstningarna, men det kan vara en indikation – att 84 procent av läsare som röstade var positiva.

Fråga nr 2. Asplunds huvudbibliotek

Anförande nr 44

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Fru ordförande, fullmäktige! Vi vet att vi ska få ett nytt stadsbibliotek, och i detta fall är vi miljöpartister mycket glada över att vi ska få ett nytt tidsenligt bibliotek. Men det kvarstår en del frågetecken, och det gäller Asplunds gamla byggnad. Asplunds gamla byggnad är i dag starkt nedsliten. Det finns sprickor i murarna, och därtill har en del interiörer förvanskats under senare decennier. Många besökare från andra länder har både förundrats över förfallet över bristen på respekt för de arkitektoniska värdena och över att behöva mötas av McDonalds och 7 Elevens braskande överdimensionerade skyltar på vägen till entrén, något som hade varit otänkbart för märkesbyggnader i många andra länder.

Jag undrar om staden nu är beredd att satsa de medel som behövs för att genomföra en ordentlig och arkitektoniskt respektfull renovering av Asplunds byggnad.

Anförande nr 45

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Tack, Kerstin Wickman för frågan! Jag skulle kunna besvara den väldigt kort: Ja. Jag delar uppfattningen, och det tror jag att vi alla gör, att Asplunds skapelse, vårt huvudbibliotek, är ett av Stockholms starka kulturarv. I projektet med ett nytt huvudbibliotek ingår också att vi ska anslå en ordentlig summa för att renovera det gamla huvudbiblioteket.

Anförande nr 46

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Orsaken till att jag ställer frågan är att jag har gått igenom programbeskrivningarna, och jag saknar faktiskt en ordentlig belysning. Vi vet alla att det har varit en ganska stark internationell kritik mot det vinnande

förslaget. Många av kritikerna har framför allt menat att den arkitektoniska kopplingen mellan de båda byggnaderna är problematisk. Jag vet nu inte det här arbetet kommer att fortskrida och vem som har ansvaret för att lösa och diskutera de här frågorna. Enligt de bilder som man har sett kommer det att bildas en väldigt konstig lite gränd bakom Asplunds byggnad som blir oerhört inträngd. Jag tycker att också de aspekterna måste diskuteras. När en byggnad väl står på plats går den inte att flytta.

Anförande nr 47

Borgarrådet **N o r d i n** (m): Jag ska inte gå in på det, det är andra borgarråd som har ansvar för de olika delarna här – fastighetsborgarrådet för renovering och stadsbyggnadsborgarrådet för planen. Jag kan bara säga att det pågår ett planarbete. Jag tycker att vi får avvakta det innan vi diskuterar detaljfrågor. Men när det gäller renoveringen har man beräknat att det kostar 150 miljoner kronor att renovera Asplunds byggnad. Vi delar uppfattningen att detta är mycket viktigt.

Anförande nr 48

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Då tackar jag för det och ser fram emot en kompetent renovering.

Fråga nr 3. Omvandling av hyresrätter

Anförande nr 49

M e h d i O g u z s o y (v): Fru ordförande, alla stockholmare som lyssnar! I går kunde man läsa en artikel om omvandlingar i Svenska Dagbladet, som är mitt husorgan och också ert som sitter på majoritetssidan. Förutom ledarsidan är tidningen ganska bra tidning. Det var en parentes.

I artikeln framgår klart och tydligt att man omvandlar lägenheter till varje pris. Det förekommer förfalskningar av fullmakt, datumändring, att man förfalskar namnunderskrift och så vidare. Det här problemet är inte nytt och har bevitnats av enskilda hyresgäster som hör av sig till oss och belyser problemet. Konsulter är inblandade för att driva igenom ombildningarna. Det verkar som att de får ersättning efter prestation. Om de lyckas med omvandling får de ersättning därefter.

Med anledning av artikeln vill jag fråga: Vad tänker du som ansvarigt borgarråd göra för att stävja detta och lösa de problem som förekommer i samband med omvandlingsmöten och omvandlingsproceduren bland bostadsrättsföreningar i staden?

Anförande nr 50

Borgarrådet **L a r s s o n** (m): Fru ordförande! Jag kom möjligen av mig något när du berättade vilket husorgan du har, men det var trevligt. Jag läste också artikeln och jag konstaterar att det där finns exempel på ett antal stämmor och annat som man naturligtvis bör undvika i alla sammanhang. Dock vill jag erinra om att det är väldigt

många omvandlingar som sker i den här staden dagligen och varje månad i överensstämmelse med den ordning som ska gälla.

Därmed inte sagt att det inte finns grus emellanåt i maskineriet. De exempel som tas upp där man i något sammanhang handgripligen har gett sig på varandra är ingenting att från den här talarstolen försöka försvara som någon form av bra hantering. Det är grus i maskineriet, vill jag påstå. Det är bara att konstatera att de goda exempel som finns är det som man ska lyfta fram. Det finns all anledning att ändå poängtera att de allra flesta omvandlingsprocesser är bra genomförda i den här staden. Det är dem vi ska lyfta fram. Och det du tar fram är exempel på hur det naturligtvis inte ska gå till.

Jag tror att det möjligen ligger i sakens natur att du lyfter fram de processer som inte har gått bra till. Det ligger i ditt intresse att lyfta fram dem. Men vi kan också ta fram ett antal alternativ på omvandlingar som har gått väldigt bra till och som visar att bostadsrättsföreningar kan ombilda på ett mycket bra och positivt sätt.

Anförande nr 51

M e h d i O g u z s o y (v): Fru ordförande! Jag tycker att Joakim Larssons svar är intetsägande. Du som ansvarigt borgarråd måste ändå se till att alla stämmor, alla möten kring bostadsomvandlingar går i enlighet med alla juridiska processer och juridisk praxis. Du kan inte säga att det är lite grus i maskineriet och att det finns bättre exempel där allting går till enligt konstens alla regler.

Det står så här i ingressen, Joakim Larsson: Välkommen till Vilda Västern! När stora delar av allmännyttan omvandlas till bostadsrätter är alla sätt att få igenom ett köp bra utom de dåliga. Ibland duger även de sistnämnda. Det handlar om att förfalska fullmakt, mutade jasägare och slagsmål på föreningsstämmor.

Tycker inte du att det är ett allvarligt problem när ni omvandlar i rasande tempo?

Anförande nr 52

Borgarrådet L a r s s o n (m): Men snälla, Mehdi, tror du på fullt allvar att någon tycker att det ska gå till på det sätt som man har tagit upp i dessa exempel? Det är så att i den process som pågår finns ett antal sådana fall som har lyfts fram i artikeln och där det inte har gått rätt till. Det ska självklart beivras. Man ska se efter vad som har skett i det enskilda fallet. Det är självklart. Det finns ingen i den här salen som tycker att det ska gå till på det sättet som artikeln beskriver.

Men jag vill att du ska fundera på hur många utbildningar som sker på ett korrekt och riktigt sätt. De allra flesta sköts väldigt bra. Det är några exempel på utbildningar som uppenbarligen inte har gått rätt till, om nu artikeln stämmer. Då vill jag ändå påstå att det inte finns någon i den här salen som tycker att det ska gå till på det sättet. Det ska vara ett regelverk som är tydligt, och det är det också. Man ska se till att de som inte följer och begår någon form av brottslig hantering, som du antyder, inte heller ska få fortsätta med den typen av processer. Det ligger ett stort ansvar på de utbildningskonsulter som är inblandade.

Anförande nr 53

M e h d i O g u z s o y (v): Det räcker inte som svar, Joakim Larsson, att säga att det inte får gå till så. Du som ansvarigt borgarråd måste vidta åtgärder för att se till att det här inte ska förekomma. Ni brukar lyfta fram grannsamverkan och inflytande, att man stärker banden mellan hyresgäster som ett bra argument till att omvandla. När det blir så infekterat när det ska omvandlas, hur tror du att det blir för grannarna som lever sida vid sida ganska länge och är oeniga? Hur blir det med grannsamverkan när man ska fatta beslut om ja eller nej till omvandling? Du som ansvarigt borgarråd eller någon måste vidta åtgärder. Så länge det finns problem måste du vidta åtgärder för att se till att sådana här problem inte förekommer.

I Bromma har vi ett klassiskt exempel. Det var någon som hade en fullmakt som var förfalskad. Tack vare det fick stämman ja till omvandling. Tycker du att det är rätt? Det är ju helt regelvidrigt och felaktigt.

Anförande nr 54

Borgarrådet L a r s s o n (m): Nej, det är inte rätt. Om någon begår en felaktig handling på det sätt som du beskriver är det inte rätt. Det är inte rätt om man förfalskar namnteckningar, och det är inte rätt om stämman går felaktigt till på det sätt som beskrivs i artikeln. Nej, det är inte riktigt. Det är ingenting som vi från stadens sida vill se mer utav. Tvärtom vill vi att de goda exempel som finns ska lyftas fram. De exempel där man kan se att hyresgäster som nu har satt i gång processen också närmar sig varandra och diskuterar sitt framtida boende och kanske kommer fram till att man gemensamt vill köpa en fastighet. Det är den processen som kan bli till något positivt i huset. Det är inte bara negativt, Mehdi, det ska du veta.

De exempel som tas i artikeln är där det uppenbarligen har varit Vilda Västern, och det är ingenting som vi vill se mer utav. Tvärtom, det finns goda exempel där man själv har kommit fram till att man vill köpa en fastighet för att man tror att man kan ta hand om den bättre kanske än vad värden har gjort. Låt oss lyfta fram de goda exemplen!

Fråga nr 4. Senaste nytt vad gäller Amman i äldreomsorgen

Anförande nr 55

L e i f R ö n n g r e n (s): Fru ordförande! Det är en granskning som Kommunal gjorde i Nacka som visade att av 50 granskade hemtjänstföretag var det 25 stycken som hade redovisat grova felaktigheter men också medvetet fuskat med F-skattsedlar och med skatter och redovisning i underlag och annat.

Det har kommit fram att en del av de här företagen är inne på Stockholmsmarknaden som hemtjänstföretag, jämte den kvinna som drev förskolan Bismilahi och som hade ett äldreföretag som heter Amman.

Frågan är vilka åtgärder har borgarrådet gjort för att klargöra om de här företagen har fuskat i Stockholm.

Anförande nr 56

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): När det gäller Amman Hemtjänst som drivs av den kvinna som även drev förskolan kollade vi i samband med det som skedde att de äldre hade fått sina hemtjänstinsatser utförda på ett ordentligt sätt. När hon har blivit dömd har man gått vidare till ett revisionsföretag som håller på att gå igenom ytterligare papper och undersöka. De ska redovisa sitt slutgiltiga ställningstagande den 20 juni.

Det vi vet är att det är nya ägare på papperet till den här hemtjänsten. Nu går vi vidare och tittar på skatter, fakturor och annat under resans gång, sådant som man alltid tar ställning till när ett företag fått ett uppdrag. Det kommer vi nu att göra.

Anförande nr 57

L e i f R ö n n g r e n (s): Fru ordförande! Det har gått ganska lång tid sedan det här med förskolan hände och det blev klarlagt att det var ett utbrett fusk som också gav fängelsedom. Det har dykt upp många frågor kring uppföljningen och varför det har brustit. Vi har ett sådant ärende till äldrenämnden i morgon. Där har jag ställt samma fråga.

Men frågan är också vad man har vidtagit för åtgärder för att klarlägga om de här Nackaföretagen, som också agerar i Stockholm, har fuskat eller om det risk för det. Är det något pågående arbete för att klargöra om det har förekommit? Granskar man de företagen särskilt noga nu?

Jag tycker att det är bra att man gör en uppföljning av Ammanföretaget och att man har säkerställt att de äldre får den service som de har rätt till och som de också betalar för. Men det är väldigt oroväckande att det är stora brister i kvalitetsuppföljningen och i granskningen av de här företagen, om de har F-skattsedel, om de sköter skatterna och så vidare.

Frågan gäller de företag som uppenbarligen har fuskat i Nacka och som också i Stockholm.

Anförande nr 58

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Först ska man komma ihåg att det är skillnad mellan ersättningen till förskola och ersättningen till hemtjänst. Ersättningen till hemtjänst ges i efterhand, efter utförda insatser.

Det finns en väldigt tydlig uppföljning. Det handlar om verksamhetsuppföljning, det handlar om individuppföljning. Det som också nu har framkommit i samband med Amman Hemtjänst är att vi årligen behöver kolla detta med skatter och hur fakturor skötts. Där har det inte varit uppföljning tidigare sedan ett antal år tillbaka då vi drog i gång fritt val i hemtjänsten. Det är någonting som vi nu stagar upp och som du också får svar om i morgon i det ämne som ligger på äldrenämnden. Det kommer att ske inte bara vid ingången då man får möjlighet att utföra hemtjänster i Stockholms stad utan också vid uppföljningen varje år.

Anförande nr 59

L e i f R ö n n g r e n (s): Då tackar jag för det svaret. Det känns väldigt bra att man uppmärksammat att det är en otroligt stor brist i uppföljningen av de här företagen. Som borgarrådet säger är det också det svar jag kommer att få på min skrivelse, att man från och med nu ska följa upp de ramavtal som ligger och också titta på om man även fortsättningsvis har F-skattsedel, har betalat skatten och skött alla åtagandena förutom det man har lovat i avtalet om verksamhet.

Men frågan är hur det kunde gå så långt och om det finns fler sådana här brister i de upphandlade verksamheterna i entreprenadavtalen. Det är inte lite som läggs ut just nu. Det är samtliga verksamheter i Stockholm som ska privatiseras och läggas ut. Då kan vän av ordning bli förvånad när det inte har fungerat och vet hur man jagar sjuka och arbetslösa och långtidssjukskrivna med hårdare tag och hårdare regler. I det här fallet betalar man miljoner utan att göra ens en grundläggande kontroll om de sköter skattebetalningar.

Jag tycker att det är ett bra besked, och man kommer förhoppningsvis att få ordning på det här.

Anförande nr 60

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Vän av ordning, Leif Rönngren, var ju borgarråd under förra mandatperioden då vi hade våra hemtjänster ute på entreprenad. Hade du redan då börjat staga upp uppföljningen och kvalitetsuppföljningen hade vi kanske inte behövt hamna i den här situationen. Sent ska syndaren vakna, säger man ibland. Det är väl bra att vi tar tag i det här och går vidare, än så länge kan vi inte se att det har varit oegentligheter på det sättet i Amman Hemtjänst, men likväl går vi vidare med uppföljningen av de andra hemtjänsterna också.

Fråga nr 6. Varför fungerar signalprioriteringen (ofta inte alls) så dåligt för blåbussarna i Stockholms innerstad?

Anförande nr 61

E i e H e r l i t z (mp): Fru ordförande! Det här är en väldigt intressant historia, för den har sin gamla historik. Redan på 80-talet lade Vänsterpartiet en motion om att man skulle satsa på en busslinje och den en massa fina tekniska prioriteringsanordningar. Det här ledde till att vi fick de blå bussarna som nu går i Stockholms innerstad. Jag kan tacka något borgarråd som började tala om Tvärbana City. Det tycker jag är utmärkt. Det är också med anledning av en motion som Miljöpartiet har lagt fram förslag om att man ska förbinda Djurgårdslinjen med Lindhagens gata på västra Kungsholmen.

Tanken med de här blå bussarna var att de skulle åka genom staden ungefär på samma sätt som spårvagn gör. De ska ha hög prioritering med filer i mitten och signaler som slår om till grönt så fort bussen närmar sig. Men det här händer inte i verkligheten. Bussarna fastnar överallt. Ibland kan man mellan Odenplan och Slussen stå vid rött i en blå buss kanske sex sju gånger.

Jag undrar varför det är på det här sättet. Gäller inte: Tänk spårvagn, kör buss?

Anförande nr 62

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Fru ordförande! Det är så som Eie Herlitz säger, att tanken med de blå bussarna var att de skulle fungera som spårvagn och skulle vara prioriterade. Det har skapats separata körfält, och det har gjorts en rad olika åtgärder för att underlätta för dem.

Den här majoriteten arbetar över huvud taget generellt sett för att öka framkomligheten i innerstaden. Det är framför allt innerstaden som du tar som exempel. Vi tror att om vi får ökad flyt i trafiken kommer det att gynna alla trafikslag.

Sedan är det en ständig konflikt i staden mellan olika intressen – boenden, cyklister, bilförare och bussar och annan kollektivtrafik. Det pågår en ständig diskussion, vi har täta kontakter med SL när det gäller att fintrimma systemen och få dem att fungera ännu bättre.

Generellt sett kan jag säga att den här majoriteten jobbar för ökad framkomlighet, och det gäller även de blå bussarna. Förhoppningsvis får vi bättre resultat så att de inte fastnar i trafiken. Jag gissar att det inte går att åstadkomma separata körfält eller åtgärda någon annan brist därför att gatorna kanske är för smala eller liknande. Vi försöker på olika sätt åtgärda det.

Min erfarenhet är inte att det fungerar dåligt generellt sett, utan det är som du säger att det är vissa stråk där det behöver bättras. Vi jobbar för att det ska bli bättre.

Anförande nr 63

E i e H e r l i t z (mp): Fru ordförande! Det är väldigt märkligt. Vid signalerna sitter en liten lampa med en liten bild av en buss. Det är en sorts försignal som talar om för bussföraren att systemet tänker. Så kommer man till det där stället, men det är inte grönt. Man får vänta, ibland börjar korsande bilar köra, och man får vänta väldigt länge. Det här är en politisk fråga. Man vill inte låta kollektivtrafiken få fullständig prioritet över bilismen. Det tycker jag att blåbussarna ska ha. Det var precis som Mikael Söderlund sade den ursprungliga tanken.

Jag vill än en gång ställa till fråga om det. Det är bra om vi får Tvärbana City nu i och för sig. Men jag tycker att vi omedelbart skulle kunna sätta i gång och prioritera de befintliga busslinjerna. Är Mikael Söderlund beredd att omedelbart ta itu med det här och se till att det blir riktiga prioriteringar?

*§ 14 Danvikslösen**Överenskommelser med Nacka kommun och Stockholms läns landsting om genomförande av finansiering (utl. 2008:84)*

Anförande nr 64

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige, medborgare! Jag trodde att det skulle bli en lång debatt om Danvikslösen, men det verkar inte så. Vi i Vänsterpartiet tycker i alla fall att det är ett bra förslag. Det ger möjligheter till fler bostäder i området. Det är en bra kollektivtrafiksatsning, och vi tycker också att det är bra att man lägger in bilarna i tunneln. Det ger möjligheter för dem som kommer att bo i det här området att få en mycket bättre ljudnivå. Det blir inte lika mycket buller.

Men det är också så att den här processen gör att man inte kommer att kunna åka som vanligt. Det gäller Stockholmsbor, Nackabor och Värmdöbor. Hur omstigningen ska lösas är jätteviktigt. Det är viktigt att tiden för detta minimeras och att det sker smidigt. Vi har exempel nu på att det är väldigt jobbigt på till exempel Farstalinjen att ta sig in till Stockholm när man gör stora ändringar, i det här fallet i tunnelbanan. Det påverkar de resande under lång tid.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och har ett särskilt uttalande.

Anförande nr 65

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Miljöpartiet står bakom den huvudsakliga inriktningen i det här ärendet. Det är viktigt att tvärsparvägen byggs ut fram till Slussen. Det är bra att vi bygger ut delarna av Hammarby Sjöstad så att vi får fler bostäder i ett område som är välförsett med kollektivtrafik. Bullerminskningen i kommande bebyggelse är naturligtvis positivt, men helt kan man inte bortse från ett antal problem i ärendet och ropa halleluja, men vi måste lösa dem för att projektet ska kunna bli bra.

Nuvarande överenskommelse som vi ska fatta beslut om i kväll omfattar finansieringsfördelningen. Det handlar om 1 miljard för vår räkning. Ett skriftligt godkännande ska ske senare i år eller nästa år. Innan dess måste vi lägga fokus på att lösa en del problem. Det är väldigt viktigt att man tar hänsyn till att Henriksdalsverket kan behöva utöka sin verksamhet när befolkningen i Stockholmsområdet ökar. Vi ansluter fler och fler personers avlopp till det här reningsverket. Det är Sveriges största reningsverk. Det är naivt att tro att det inte sker driftstörningar. Vi kan alltså inte lägga bebyggelse alltför nära. Verket är stort och måste utvecklas. Vi har problem med tunneln som tar utrymme i berget.

Det som också är väldigt viktigt är att inte minska antalet kollektivtrafikfiler genom berget, inte minska antalet bussfiler. Dessutom kommer Saltsjöbanan att stängas av. Det står att det sker i tre år. Vi måste försöka förkorta den här tiden, annars är det oundvikligt att folk tar bilen från Nacka och Värmdö in till staden. Det är väldigt viktigt att vi försöker skynda på processen. Vi måste se till att kollektivtrafikfilerna inte minskar i antal genom förflyttningen mellan bana och väg.

I övrigt bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 66

E i e H e r l i t z (mp): Herr ordförande, åhörare och fullmäktige! Det jag skulle berätta om i dag är en liten chock jag fick i förra veckan i min aktionsgrupp som heter Kollektivtrafikant Stockholm. Där finns det väldigt mycket kompetenta människor, bland annat några som är i SL:s styrelse. Där lade man fram ett papper som ska diskuteras i SL:s styrelse där SL vill utreda ytterligare tre alternativ förutom det som Cecilia nu pratar om med tunnel fram till Slussen. Det är skrämmande alternativ. I ett vill man riva upp alltihop. Det finns ett förslag där snabbspårvägen läggs bort vid Sickla och kopplas ihop med en upprustad Saltsjöbana. Man säger att folk kan byta vid Gullmarsplan lika gärna.

Det finns andra mittemellanalternativ för hur man ska kunna lösa direktbussförbindelse från Fisksätra in till staden för att avlasta det här. Jag vet inte om man har en sådan idé att man vill köpa nygamla tåg för Saltsjöbanan som är en typ av tåg som finns på många ställen i Europa och som det skulle vara lätt att sätta in här.

Det skrämmande är att man börjar röra i det här väldigt viktiga ärendet, där vi alla väntar på en tunnel till Slussen och där vi i Miljöpartiet väldigt hårt tidigare i stadsbyggnadsnämnden drev att en tunnel måste mynna på ett sådant sätt att man skulle kunna låta vissa spårvagnar gå direkt ut till Katarinavägen och intill staden. Man ändrade det. Det skulle gå mycket djupare från början. Nu ändrar man så att den ska gå precis i samma plan som Katarinavägen. Man har sagt att det går alldeles utmärkt och man vill dra ut spåren på Katarinavägen.

Det är många fördelar med detta. Folk från Hammarby Sjöstad kan åka direkt till Slussen. Om SL:s förslag går igenom får man först åka bort till Sickla och byta där och åka med någon sorts nymodern Saltsjöbana till Slussen och sedan byta ytterligare en gång om man ska längre bort till staden. Det skulle man aldrig acceptera.

Jag tycker att vi i fullmäktige måste göra allt vad vi kan för att försvara det alternativ som föreligger och som Cecilia redogjorde för. Det andra, att spårvagnen går runt Henriksdalsberget, är mycket Miljöpartiets förtjänst. Från början skulle spårvagnen traska in i Hammarby Sjöstad, gå där på gator och sedan över Danvikstull och in mot Slussen. Att åka bland spårvagnarna i en stadsspårväg tar mycket längre tid än som i dag då man åker rakt igenom berget. Det skulle ersättas att man åker runt berget i stället, och det tar ungefär samma tid.

Vi måste stoppa dessa eventuella SL:s planer. Jag tycker att det är otäckt om det inte blir någon tunnel.

§ 16 Riktlinjer för kommunal hälso- och sjukvård inom Stockholms stads särskilda boenden och dagverksamheter för äldre (utl. 2008:86)

Anförande nr 67

Borgarrådet **S a m u e l s s o n** (kd): Ordförande, fullmäktige! Det här är ett viktigt dokument där det nu finns riktlinjer för hälso- och sjukvård som bedrivs i stadens särskilda boenden och dagverksamheter. De här riktlinjerna är ett genomgripande dokument som det verkligen är bra att arbeta efter. Det ger förutsättningar för de enskilda äldre att få en garanterad hälso- och sjukvård av god kvalitet.

Det som är viktigt är att de är så tydligt skrivna att det inte ska behöva bli någon diskussion om vad som gäller. De ska också vara så tydliga att de följs upp ordentligt. Stadsdelsnämnderna har ett uppdrag att inrätta ett ledningssystem för att kvalitets- och säkerhetsarbetet ska bli långsiktigt och kontinuerligt.

När det gäller samverkan mellan staden och landstinget och utskrivningar av patienter från slutenvården arbetas det nu med ett tydligt trygghetskvitto, där det ska finnas tydligt angivet vem som tar över ansvaret från landstinget till kommunen när en enskild äldre skrivs ut så att någon riskerar att hamna mellan stolarna. De flesta av oss vet att det tyvärr händer att en fredag eftermiddag blir man uppringd från kommunen att ta över en äldre som plötsligt ska komma i eget boende utan föregående planering.

En annan sak som också är viktig är arbetet med kosten, nutritionen. Där har distriktssköterskorna ett särskilt ansvar, men i hemtjänsten ska det kunna tillgodoses att de äldre inte riskerar att bli undernärda. Där måste det också ske en tydlig samverkan mellan primärvården och hemtjänsten i kommunen.

Vård vid livets slutskede är ett annat viktigt område där samverkan naturligtvis behöver ske. Till exempel en sådan viktig sak som smärtlindring tas upp i reservation. Där finns i stort sett inga avgränsningar längre, utan man tillgodoser hela tiden de äldres behov av smärtlindring.

Slutligen är det att så att när vi dör är vi ensamma om det, men vi ska göra allt vad vi kan för att ingen ska behöva dö i ensamhet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 68

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Herr ordförande, ledamöter och åhörare! Tydliga riktlinjer för hälso- och sjukvård behövs. Varför då inte ta ett helhetsgrepp och låta riktlinjerna omfatta all kommunal hälso- och sjukvård inom äldreomsorg, funktionsnedsättning och social psykiatri i stället för att begränsa det till särskilda boenden och dagverksamheter? En medicinskt ansvarig sjuksköterska fyller en oerhört viktig roll när det gäller kontroll av både kommunal och privat verksamhet. Enligt vår mening bör över kommunala pensionärsråd ligga under stadsdelsnämnderna.

I staden pågår just nu en stor omvandling från kommunalt driven verksamhet till privat. Ska staden och stadsdelsnämnderna kunna sköta det övergripande ansvaret är det viktigt att ha den enskilda verksamhet som MAS-tillsyn ger. Vi tar därför helt avstånd från att entreprenörer tillåts avtala med uppdragstagare att följa MAS-funktionen.

Förebyggande arbete inom hälso- och sjukvården för den enskilde borde ha lyfts i riktlinjerna. Vi vet att den kunskapen är viktig för att den äldre ska ha en bra livskvalitet. Vad hjälper det att bli matad om inte kunskapen finns om sväljsvårigheterna med mera? Avsnittet om kost och nutrition borde ha fått ett större utrymme med tanke på dess betydelse.

Många i den generation som är gammal i dag förstod betydelsen av att sköta sina fötter när man var ung. Det är viktigt att göra det när man är ung och än viktigare när man har blivit gammal. Det är därför glädjande att riktlinjerna tar upp det. Det är ganska nytt att staden har helhetsansvar för medicinsk fotvård, och det är viktigt att det arbetas fram rutiner så att det inte blir brister.

Smittspridning är någonting som måste hanteras med största allvar då nya resistenta bakterier hela tiden dyker upp med nya bokstavskombinationer. Det är därför anmärkningsvärt att flera aspekter på förebyggande av smittspridning saknas.

Med tanke på den mediala uppmärksamheten på oegentligheter som skett inom gravsättning är det viktigt med att säkerställa kvaliteten vid omhändertagandet av avlidna. Vård i livets slutskede måste ske med respekt och värdighet. För att förbättringar ska kunna ske är det viktigt att personal uppmuntras att rapportera brister och inträffade avvikelser utan ett negativt bemötande.

Jag yrkar bifall till den gemensamma reservation som s, v och mp lagt i borgarrådsberedningen.

Anförande nr 69

Borgarrådet **S a m u e l s s o n** (kd): Det hade varit bra med riktlinjer som också gällde personer med funktionsnedsättning. Äldreförvaltningen inbjöd socialförvaltningen i det arbetet, men socialförvaltningen avböjde medverkan. Nu håller socialförvaltningen själv på att se över sina riktlinjer, och vi hoppas att i nästa steg ska vi kunna samordna. Det fanns möjlighet till det, men man sade nej.

Du tar upp medicinsk fotvård, inte vanlig fotvård. Det är viktigt att vi särskiljer det.

Anförande nr 70

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Det var det jag påpekade. Jag sade just att många av de äldre förstod redan i sin ungdom att sköta sina fötter. Det är än viktigare när man har blivit gammal att vi säkerställer den vården. Det är nu vi har ansvaret.

Anförande nr 71

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Mycket har redan sagts om vår reservation. Vi välkomnar alla de här riktlinjerna så att man kan arbeta vidare och utarbeta rutiner. Men det är två förutsättningar som vi ser som måste lösas. Naturligtvis de ekonomiska förutsättningarna i verksamheterna, men också förutsättningar för att dessa riktlinjer också får genomslag i verksamheten och ska leda till det som vi vill, både bättre och tryggare omvårdnad och omsorg om stadens äldre.

Det första är att det beslutade ledningssystemet kommer i bruk, det som är tänkt i kvalitets- och säkerhetsarbetet och att det också implementeras ordentligt i verksamheterna.

Det andra är att stadsdelarna utarbetar egna rutiner för hur riktlinjerna ska praktiseras i det vardagliga arbetet. Om det brister i det blir det en hyllvärmare. Följaktligen är även uppföljningen oerhört viktig så att vi får en återkoppling i alla de här delarna hur man har gått vidare från stadsdelarnas sida och utarbetat egna rutiner så att vi kan följa upp det från fullmäktige.

I sakfrågorna har vi några punkter som vi, precis som kommunstyrelsens pensionsråd, har tagit upp utöver det som finns i anförandetexten från borgarrådet. Det är några saker som oroar.

Det ena är MAS, vilket ansvar, vilken roll, vilket uppdrag och var i organisationen som MAS i framtiden ska befinna sig i. Det hänger ihop med de stora privatiseringar som vi nu ser och entreprenader som blir allt fler och allt fler verksamheter som är kommunala blir privata framöver. Vi ser att MAS-rollen är en myndighetsutövande funktion som vi måste ha kvar i stadsdelarna. Vi ser en fördel med det, precis som också KPR har uttryckt i sitt remissvar.

När det gäller vårdhygienen tycker vi att det inte räcker med skrivningen. Vi tycker att man ska sluta avtal om vårdhygien, alltså avdelningen för smittskydd och vårdhygien som finns inom landstinget. Det gör vi utifrån de beskrivningar som äldreinspektörerna kom fram med. Man tog upp väldigt alarmerande uppgifter om att personal kunde springa ut och in upp till tio gånger om dygnet hemma hos multisjuka som är kvar i sina lägenheter utan att ta på sig skyddskläder, utan att bry sig om hygien, inte ens tog av sig ytterkläderna på grund av tidsbrist och av andra skäl.

Det är oerhört alarmerande med tanke på smittspridningsriskerna som finns med de bakterier som florerar inom sjukvården och äldreomsorgen och vården.

Till sist vill vi uppmärksamma på stadsdelarnas ansvar för omhändertagandet av avlidnas transport till bårhus. Det är en fråga som har uppmärksammats i medier. Det förtjänar att vi följer upp rutinerna i stadsdelarna för att hantera detta framöver.

Jag yrkar bifall till den reservation som återfinns i kommunstyrelsen.

Anförande nr 72

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Det blir mycket av en upprepning, för det mesta är redan sagt. Men det kan vara med upprepningar också ibland.

Det är bra att det nu kommer tydliga riktlinjer för hälso- och sjukvården inom Stockholms stads särskilda boenden och dagverksamheter för äldre. Men det finns fortfarande många frågor som behöver förtydligas. Vilken funktion ska medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS, ha? MAS bör vara anställd av staden inte minst utifrån att allt fler äldreboenden läggs ut på entreprenad. Den kommunala MAS:ens roll blir ytterst otydlig om entreprenören har en egen MAS. Stadsdelsnämnderna har ansvar för hälso- och sjukvård i särskilda boenden, men det råder oklarhet i frågan om vem som har ansvaret om en entreprenör svarar för vården. Även om frågan behandlas i samband med upphandlingen är det viktigt att riktlinjerna förtydligas när det gäller ansvarsfördelningen.

På sidan 92 under verksamhetschefen är det viktigt att riktlinjerna skärps så att det står: Vårdgivaren *skall*, och inte som det står i dag *bör*, organisera hälso- och sjukvårdsverksamheten så att verksamhetschefens inriktningsfunktion blir tydlig och kontrollen av verksamheten effektiv.

I avsnittet om vårdhygien på sidan 102 bör det läggas större vikt vid exempelvis prövningen av smittspridning. Insatser hos våra äldre måste förbättras på en rad punkter. Det framgår också av reservationen från s, v och mp i äldrenämnden.

När det gäller den medicinska fotvården måste stadsdelsnämnderna säkerställa den medicinska fotvården och ha rutiner kring detta när ansvaret nu övergår från landstinget till stadsdelarna.

Avsnittet om kost och nutrition på sidan 103 är mycket kort. Såväl mat- och vätskeintag är viktigt. Många äldre äter mindre mat. Då är det desto viktigare att den mat som serveras är näringsrik, god och att måltiderna intas i social gemenskap.

Avsnittet om omhändertagandet av avlidna: Som vårdgivare inom hälso- och sjukvården ansvarar stadsdelsnämnderna för att ta hand om den som avlidit i ett särskilt boende. Ett etiskt värdigt omhändertagande samt tydliga rutiner är viktiga när det gäller de avlidna. Respekt och omsorg måste visas i förhållande till de närstående.

Trots lex Sara anmäler inte personalen alltid allvarlig vanvård. Vi ser det alltemellanåt. Därför är det viktigt att personalen uppmuntras att rapportera brister och inte riskera att anses som obekväma för verksamheten. Det gäller såväl kommunal som privat verksamhet.

Jag yrkar bifall till reservationen från s, v och mp i kommunstyrelsen.

§ 17 Ändring av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad avseende alkoholförtäring (utl. 2008:87, skrivelse 4)

Anförande nr 73

R e g i n a K e v i u s (m): Kära européer! Rostbiffsmackor, körsbärstomater, fruktsallader och pastasallader – vi njuter av kvällssolen så länge vi bara kan. De senaste 10—15 åren har vi i Stockholm fått mer och mer restauranger, fler uteserveringar och allt fler har öppet längre. Vi har alltså blivit mer kontinentala. Vi njuter av de få varma sommarkvällar som vårt land har fått. I helgen kunde jag se rutiga filter, handdukar där det äldre paret firade en födelsedag och där studenter spelade kubb. Att stadens parker lever även på kvällstid är glädjande, men det innebär också en ökad trygghet för alla.

De allra flesta människor sköter sig. De allra flesta människor tar hänsyn till andra medmänniskor. De allra flesta människor kan hantera sitt alkoholintag.

Motargument nummer ett från oppositionen är att det blir stökigt i våra parker när vi nu tillåter det äldre paret eller studenterna att dricka två timmar till. Men hellre att vi låter människor att ta ett glas vin i parken klockan elva än att de super när ingen ser dem, där ingen kan ingripa om något skulle hända. Hellre att människor är i rörelse i parkerna än ödsliga parker med massor av förbudsskyltar.

Vet ni vad? Om det är fler människor i närheten som ser en då sköter man sig oftast bättre. Man är lugnare om det finns vuxna i närheten som kan säga till om man väsnas. Oppositionen tror att förbud är lösningen.

Motargument nummer två från oppositionen är att ungdomsfyllan ökar och att stöket ökar. Men ungdomar får i dag inte dricka vare sig klockan tre på eftermiddagen eller klockan tio på kvällen. Men hellre att det finns ungdomar synliga och att det finns vuxna som kan hjälpa till om något skulle hända. Vi tror inte att ett alkoholförbud från klockan 22 löser orsakerna till stök eller ungdomsbråk, utan det är många andra åtgärder som måste till – fler poliser, fler nattvandrare etcetera.

Oppositionen gillar ju rådslag, e-demokrati och folkomröstningar. Tidningen Stockholm City frågade: Tror du att det blir stökigare med de nya reglerna? Ni hör ju själva hur vinklad frågan är. 62 procent att stockholmarna sade nej. Antingen tror man på människors egen förmåga och på att vi tar ansvar för varandra, eller så tror man på förbud. Lyssna i stället på stockholmarna. 62 procent svarade nej på frågan: Tror du att det blir stökigare med de nya reglerna?

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 74

K a r i n R å g s j ö (v): Vilka parker har du varit i, Regina, efter klockan 22? Inte i de parker jag har varit i, måste jag säga. Att hänvisa till Citys ovetenskapliga lilla undersökning ger jag inte ett öre för.

Men ni visar verkligen vägen i högeralliansen: Mer av alkohol i parker. Det ligger i linje med mer sprit på krogen, från klockan 8. Det är helt i linje med det. Jag undrar var Folkpartiet och Kristdemokraterna är i den här frågan. Ni verkar huka i bänkarna.

Fråga i stället de boende exempelvis på Södermalm. Fråga dem som bor runt Vitabergsparken, Skinnarviksparken och Åsöberget för att höra vad de tycker om att de ska få sitta, de pensionärer som du har sett i parker, till klockan 24 och dricka. Det är nämligen de som kom till stadsdelsnämnden och sade: Vi står inte ut längre. Vi orkar inte med det här längre. Det var därför som den förra majoriteten instiftade detta, nämligen förbud i en del parker och restriktioner i andra. Det var dem vi lyssnade på. Vilka har ni lyssnat på? Har ni haft hearingar på Södermalm exempelvis? Det tror jag inte.

I vilkas intressen företräder ni? Är frihet för er detsamma som ragglande unga människor i staden? Jag fattar inte det här. Ordningsföreskrifterna har funkad jättebra. Det säger polisen och det säger socialtjänsten. Ni har inte lyssnat på dem heller. Vilka har ni lyssnat på? Har ni haft listor utlagda på krogar som ni ska ha 8-tillstånd för? Är det de som har skrivit på de här listorna?

Det viktiga är att komma ihåg att det här kravet kommer från boende, underifrån. Nu svarar de boende att vi vill ”parta” på till klockan 00, folket kräver det. Det är väldigt märkligt.

Det har blivit lugnare i parkerna, det har blivit mindre drogförsäljning i parkerna. När du säger, Regina, att ungdomarna syns när de sitter och dricker, lever du i en annan verklighet än vad jag gör. Är det så att ni med tillståndet till 00 ska försöka fixa till fler uppsökare och fler fältassistenter? Kommer det som ett brev på posten, eller?

Jag förstår inte hur ni i förlängningen kan motivera det här att folk kan sitta i parker och hinka vin. Jag förstår inte alla de här pensionärsgруппerna som sitter i parker. I vilken park sitter de? Vi har inte sett någon på Södermalm och inte på Kungsholmen heller.

Hallå, Centern, friheten att dricka ett glas vin – är det vinprovning, eller? Ni ska ha helt klart för er att acceptansen för det här förbudet är total runt om de parker det gäller. Så är det.

Jag yrkar bifall till reservationen från v, s, och mp.

Anförande nr 75

R e g i n a K e v i u s (m): Det är dags att sluta hymla med att ni faktiskt är förbudsfetischister. Det verkar som att allt ska lösas med förbud. Det viktiga är att vi tillsammans tar ansvar för ungdomar. Vi anser att det är ett jättestort problem att minderåriga dricker alkohol, oavsett om det sker på fester, hemma eller på diskotek eller utomhus. Det är mycket bättre att vi tillsammans satsar på fler nattvandrare, fler poliser, fler fältassistenter, informerar om alkoholskadorna i skolorna och tar ansvar i stället för att bara sätta upp en förbudsskylt.

Två timmar handlar det om. Tror du att du löser alla problem med alkohol bland ungdomar med ett förbud gällande två timmar? Nej, problemet är mycket större, och vi måste verka tillsammans för att ungdomar inte ska förbruka alkohol.

Anförande nr 76

K a r i n R å g s j ö (v): Man måste ta ansvar för ungdomar och unga vuxna. Vi lever i en stad där det finns otroligt mycket alkohol i rörelse, mycket illegal alkohol. Alkohol finns ett sms bort. De här människorna som sitter och hinkar i parkerna kan man göra research på. Jag tycker att ni ska göra det på fredagar och lördagar. Vilka är det som sitter i parkerna? Är det ungdomar? Tyvärr får de tag på alkohol, föräldrarna åker runt och letar efter sina unga i parker. Det är unga vuxna, och då ska ni veta att alkoholsituationen i Stockholm för unga vuxna är väldigt allvarlig, man kan inte negligera det.

Det är fler och fler ungdomar som söker sig till alkoholmottagningarna. Det här spår på det. Men framför allt gäller det att tänka på alla boende runt dessa parker som kämpade för att de skulle få lite lugn och ro efter klockan 22 och kunna sova. Nu blir det inte så.

Jag skulle tycka att det var underbart om ni tog en sväng runt Vitabergsparken en fredag eller lördag, eller varför inte i morgon efter skolavslutningen.

Anförande nr 77

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Nej, Karin, vi i Folkpartiet hukar inte i bänkarna, men vi är inte heller så naiva att vi tror att problemet löses med förbud i två timmar, mellan klockan 22 och 00. Med din argumentation är jag förvånad över att du inte propagerar för totalförbud överallt i hela staden och i alla parker. Det borde du göra med den argumentation du har. Men så enkelt är det inte. Vi vet allihop att detta inte löses med förbud.

Det är också så att i dag får man inte dricka som ung över huvud taget. Men det görs ändå. Polisen tycker att det blir lättare att ingripa på det här sättet, och det har vi respekt för. Men att tro att det stora problemet är mellan klockan 22 och 00 är väl ändå ganska naivt.

Anförande nr 78

K a r i n R å g s j ö (v): När man arbetar förebyggande är det de olika små delarna som gör helheten. Vad ni gör är att plocka de här bitarna ifrån det förebyggande arbetet. Man kan titta på hur ni arbetar med krogarna, parkerna och så vidare. Det är inte så att ni har förstärkt exempelvis uppsökande arbete genom fler fältassistenter eller pangat på med mer medel till stadsdelarna för att arbeta förebyggande.

Jag tror förstås inte på totalförbud. Det finns en balans, det viktiga har ni glömt bort. Ni har glömt bort att det var de boende runt parkerna som drev frågan. Ni visar en mycket stor arrogans mot dessa boende, tycker jag. Eller har ni haft samråd med dem?

Anförande nr 79

P e r A n k e r s j ö (c): Herr ordförande! Står Centerpartiet för att man ska ha vinprovning i parkerna? Varför inte? Det är väl trevligt. Det är väl dags att vi myndigförklarar stockholmarna. Du tycker att vi ska prata med folk som bor vid Vitabergsparken. Du kan prata med mig, jag bor precis vid parken och vet precis vad vi håller på med. Det finns fler i salen som tydligen bor där.

Jag är beredd att ta konsekvenserna av att leva och bo i en storstad. Sedan tycker jag att det är självklart att rådande lagstiftning ska upprätthållas. Hur mycket stök och spring som helst får det inte bli. Däremot är det inte det här som avgör frågan.

Anförande nr 80

K a r i n R å g s j ö (v): Är det du som varit underlaget när man ändrar det här? Är det möjligt? Det kan det väl inte vara.

När vi drog i gång det här var det ett fruktansvärt liv i de här parkerna. De boende kom inte horder, men väldigt många, till stadsdelsnämnden och förklarade vad de ville, och de ville ha den här gränsen. Det blev ett slags balans. Det är inte så att det största problemet i Stockholm just nu är att folk inte ska sitta och dricka var de vill. Det är inte det största problemet när det gäller alkohol. Problemet är precis tvärtom, att vi har en alkoholkonsumtion i Sverige och specifikt i Stockholm bland unga vuxna som far väldigt illa av alkoholen. Det handlar om ungdomar. Ni har inte lyssnat på vare sig polis eller socialarbetare. Jag tycker att det är häpnadsväckande att man inte gör det. Man låter kanske City och kanske dig vara underlaget för hela förändringen. Jag tycker att det är totalt populistiskt.

Anförande nr 81

A b d o G o r i y a (s): Ordförande, fullmäktige! De ordningsföreskrifter som vi införde under förra mandatperioden har gjort att vi kan se en positiv utveckling. Drog- och alkoholanvändning har minskat på de platser som har varit ett bekymmer. Polisen har fått bättre möjligheter att agera direkt. Alkohol kan få förverkas på plats och ordningsbot skrivas ut. Framför allt känns det tryggare för vanliga människor att passera eller tillbringa en del av dagen eller kvällen på parkerna.

Den borgerliga majoriteten vill ändra på det så att alkoholförbudet ska gälla från midnatt i stället för från klockan 22. Detta betyder att vuxnas egenintresse kommer i första hand, medan ungas skador orsakade av alkohol inte har samma prioritet.

Vi tycker att detta är oansvarigt. Vi tycker däremot att de negativa följderna av alkoholförtäringen måste väga tyngst i stadens bedömning. Därför ska tidsgränserna för alkoholförbudet inte ändras.

Avslutningsvis vill jag ställa två frågor, den ena till kd, och jag hoppas verkligen att jag ska få någon form av kommentar från kd i frågan. Under förra mandatperioden när vi genomförde detta var ni för det. Vad är det som gör att ni nu ändrat uppfattningen? Det råder ren tystnad från kd i det här fallet.

Sedan talas det ganska mycket om att vuxna ska finnas på plats. Jag måste ställa en fråga till Moderaterna: Är ni redo att tillföra mer medel exempelvis i form av fältassistenter till de här parkerna i förebyggande syfte? Jag hoppas verkligen att jag ska kunna få ett svar.

Anförande nr 82

R e g i n a K e v i u s (m): Du får det låta som att vi skulle ha upphävt en massa förbud. Alla förbud ligger kvar, det vill säga att man inte får dricka på flesta torg, man får inte dricka utanför tunnelbana, vid skolor, vid lekplatser. Det är självklart. Det är till och med ett förbud vid Skinnarviksparken. Alla förbud är alltså kvar.

Den enda skillnaden är att det är tillåtet två timmar längre.

För att svara på din fråga: På Kungsholmen har vi tagit till en fältassistenttjänst, och inom staden samarbetar fältassisterna väldigt mycket. Vi uppmuntrar många vuxna att nattvandera. Det handlar om att ta ett gemensamt ansvar.

Problemet försvinner inte bara för att ni säger klockan 22. Problemet försvinner inte med det.

Anförande nr 83

A b d o G o r i y a (s): Kungsholmen är en stadsdel av totalt 14. Jag undrar om man är redo från er sida att satsa mer resurser så att vuxna i form av fältassistenter finns i de här parkerna.

Ni pratar och argumenterar för att detta enbart handlar om två timmar. Om ett visst förbud inte löser en del av problemen, varför ska ni begränsa det till midnatt, varför inte dygnet runt?

Ordningsfråga

Anförande nr 84

Z a i d a C a t a l á n (mp): Herr ordförande! Jag skulle bara vilja säga att det vore bra om vi håller en någorlunda human nivå emot varandra i debatten. När man använder tillmälen som exempelvis förbudsfetichist tycker jag det blir en ganska låg nivå. Speciellt i demokratins högborg tycker jag att det är jätteviktigt att vi respekterar varandra och tänker på det. Jag tycker att det är jättetråkigt när vi inte sätter exempel på debatten som förs här utanför och visar att vi kan vara bättre.

Anförande nr 85

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Först ska jag svara på din fråga. Vi tycker att det absolut viktigaste är föräldraansvaret, och det tycker vi är så självklart att vi inte påpekar det så ofta som vi borde göra. Men det är föräldraansvaret som är det viktigaste för oss.

Sedan ska jag återgå till alkoholförbudet vid Skinnarviksberget. Våren 2007 började jag få mejl från dem som bodde kring området. Här är några citat från de mejl som jag fick.

Varje kväll efter mörkrets inbrott förvandlades berget till ungdomsgård där spriten flödar. Återigen ett gäng som vandaliserade hela gatan med klotter. De skriker och är högljudda, vi kan inte sova. Ännu en sommar med skrån och bråk, förstörelse och klotter. Rent av hotfulla ungdomar. Själv har jag försökt att tala ungdomarna till rätta efter att ha blivit hotad, förföljd och fått en flaska inkastad genom mitt fönster. Skrikandet av fulla ungdomar pågår till 3—4-tiden på morgnarna. Vi har upplåtit vår trädgård till läkare och ambulansbilar. Jag är imponerad av de insatser som gjorts av närpolis och sjukvårdspersonal.

Det var några exempel på mejl som jag fick. Boende i området hade året innan under förra majoritetens inkommit med en skrivelse med en begäran om alkoholförbud. Vi som då var ny nämnd ville ha ett brett underlag för att kunna följa deras begäran. Det fick vi nu tillsammans med den utredning som staden har gjort. Vår förvaltning kunde på sex punkter visa oss viktiga saker.

1. Att polisen förordade att platsen skulle göras mer inbjudande, alltså på Skinnarviksberget, för familjer och andra vuxna. Om alkoholförbud skulle införas skulle det gälla under den tid då inte så många vuxna vistades i området.
2. De flesta ungdomar som kommer till Skinnarviksberget kommer från andra delar av Stockholm och även från kranskommunerna. Det kan jag själv intyga efter att ha varit ute med fältassisterna på nätterna. Enligt fältassistenter kommer ungdomarna relativt sent på kvällarna när de äldre vuxna har gått därifrån.
3. Att vårt lokala brottsförebyggande råd har gjort trygghetsvandringar och inventerat och även initierat vuxenvandringar på fredag kvällarna.
4. Närpolisen skickar månadsbrev till föräldrarna via skolan för att påpeka deras ansvar gentemot barnen.
5. Socialtjänsten skickar också ett meddelande inför valborg och skolavslutningen, vår egen socialtjänst.
6. Parken kommer att upprustas för att öka tillgängligheten för att fler vuxna kommer att använda parken.

Det här var några av de punkter som vi fick i beslutsunderlaget och som gjorde att vi i vår tur gick vidare till kommunstyrelsen och bad att även Skinnarviksberget och parken också skulle omfattas av ett förbud.

Jag har fått många positiva kommentarer från de boende i det här området, att det äntligen händer något, att det äntligen fattas ett beslut. Vi underlättar för de skötsamma, men vi försvårar för dem som missköter sig. Vi går från ord till handling, vi hänvisar inte till att den planerade upprustningen av parken skulle göra att det blir bättre att vistas i parken, som den förra majoritetens ordförande gjorde i ett svar på skrivelsen.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 86

A n n M a r i E n g e l (v): Men snälla Margareta Björk, allt det som du läser upp kunde nästan ordagrant vara det som vi fick när vi satt tillsammans i stadsdelsnämnden och som föranledde oss att besluta om förbud i Vitabergsparken efter klockan 22. Därför är det mig fullkomligt obegripligt med denna omsvängning att utsträcka det till 24 när vi äntligen har fått ordning och lugn i Vitabergsparken. Jag har inte hört någon som har framfört syftet att det skulle vara för kort tid att dricka alkohol, exakt det du nu anför om Skinnarviksparken, som jag tycker är ett utmärkt förslag.

Anförande nr 87

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Bästa Ann Mari Engel, även om vi inte alltid brukar kalla varandra för bästa men det kanske vi kan göra i den här frågan: Du blandar ihop äpplen och päron. När det gäller Vitabergsparken var det faktiskt så att vi själva när vi hade majoritet 1998—2002 gick in och bad att det skulle vara förbud där eftersom man slängde brinnande trasor på barn, man slängde trasiga flaskor på barn som lekte i området.

Att vi nu går in och begär att även Skinnarviksberget ska få alkoholförbud är en helt annan fråga. De två timmar som ni hakar er upp på tror inte vi gör någon skillnad. Det innebär att vuxna som gärna vill sitta ute på en varm och ljummen sommarnatt kan sitta och ta ett glas vin till utan att behöva känna att polisen kanske kommer och rycket glaset ifrån dem. Det tycker vi att man ska vara möjligt.

Men unga som sitter ute och är under 18 år ska i alla fall inte dricka. Vi tycker fortfarande att föräldrarna ska se efter sina barn, och vi tror inte att två timmar fram eller tillbaka gör någon skillnad.

Anförande nr 88

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! Det är ett bra förslag som jag tänker stödja på samma sätt som andra centerpartister har gjort i allianssamarbetet i de nämnder där vi sitter med. Precis som jag skriver i mitt yttrande och som har uppmärksammats här i kommunstyrelsen måste det politiska förbudet vara förankrat i verkligheten. Vi ska undvika att vara förmyndare för vuxna stockholmare. Faktum är att det sociala livet i Stockholm fortsätter efter 22, i alla fall för de flesta av oss. Det gör Stockholm till en levande, trygg och trevlig stad.

Att vuxna stockholmare vistas i parker på kvällarna med eller utan vin är någonting som är bra. Jag tror också att åldersintegrering minskar stöket i parkerna, och därmed minskar också risker för missbruk bland ungdomar.

Men det viktigaste redskapet för att ta hand om ungdomar heter faktiskt föräldrar. Jag har läst reservationen från s, v och mp i kommunstyrelsen, och symptomatiskt nog finns inte ordet föräldrar med i textmassorna. Det är politiker, polis och fältassistenter som ska uppfostra våra ungdomar tydligen, inte föräldrar. Det är inget fel på

fältassistenter och så vidare men jag tror att vi behöver både och. Men den inställningen är det lättare att ge vuxna stockholmare lite mer frihet att ha sen picknick en sommarnatt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 89

K a r i n R å g s j ö (v): Det är väl så att just föräldrar har fått ett tyngre problem när ni har gjort så här. Det är inte så att föräldrarna i Stockholm är helt inaktiva, precis tvärtom. Jag tror att många föräldrar väldigt gärna hade sett att gränsen 22 finns kvar. Det ger en möjlighet att ungarna inte ska bli alltför packade, de som är ute och dricker ändå.

Jag vill fortfarande veta om du exempelvis har tagit intryck från dem som bor i området runt Vita berget. Har ni pratat med folk, har ni gjort enkät i området? Det skulle vara viktigt att få höra.

Just unga vuxna och ungdomar börjar ”parta” efter klockan 22. Det är inte så att i Vitabergsparken sitter människor i 50—60—70-årsåldern till klockan 22, inte vad jag har sett i alla fall. Men det är väl en samling medelålders människor och pensionärer som sitter där på kvällarna, vad vet jag! Du verkar ha koll, får vi höra?

Anförande nr 90

P e r A n k e r s j ö (c): Tänk om det är så att jag verkligen har koll. När jag har pratat med folk som bor i området säger du att det är populism och att man har ett enormt stöd för förbudet i Stockholm. Jag vet inte riktigt vilket ben ni ska stå på. Jag försöker föra en sansad diskussion med mina grannar. Vi är alla överens om att ungdomar inte ska vara ute och dricka oavsett vilken tid det handlar om. Man får inte dricka innan en viss ålder. Det är där vi ska fokusera. Föräldrarna är ett viktigt redskap.

Med den här förändringen kommer fler föräldrar att på ett naturligt sätt vistas i parken, och med det tror jag att vi kommer att klara av det här.

Anförande nr 91

H e l e n a B o n n i e r (m): Herr ordförande, ledamöter! Vi har tydligen olika uppfattning om det är motiverat att införa eller ha förbud att inta alkoholhaltiga drycker i stadens parker och offentliga miljöer. Detta är ett förbud som vänder sig till fullt vuxna människor som vi tydligen lägger väldigt mycket annat ansvar på.

Nu har i alla fall fullmäktige beslutat om det här 2005, och vi reserverade oss redan då och tyckte att det var felaktigt att ha den här restriktionen. Men så här i efterhand kan man kanske till viss del konstatera att ordningsföreskrifter har fungerat hyfsat bra. Men det beror till största delen på det arbete som polisen utför vad gäller störande personer på allmänna platser. Det åligger faktiskt polisen att göra det även utan förbud eftersom det finns stöd i lagen för det. Men det som i princip alla remissinstanser kommer fram till är viktigt är det arbete som bedrivs av de brottsfö-

rebyggande råden i stadsdelarna. Det är otroligt glädjande att de olika aktörerna ute i samhället tillsammans kan åstadkomma så stora och tydliga markeringar som man gör nu här. I det arbetet gäller inte någon tidsbegränsning utan en attitydförändring. Det är det som är det mest värdefulla och någonting att verkligen bygga vidare på. Det vore väl en dröm att stilla bedja om att det arbete som dessa råd utför också skulle kunna få en ännu större genomslagskraft så att attityden till alkoholförtäringen förändras till det bättre.

Men även i den bästa i världen kan det behövas förbud. Det har vi redan accepterat från vår sida. Men hur det ska utformas är vi inte överens om. Det som skiljer oss åt i det här ärendet är en liten grej, och det är uppfattningen om vuxna människor och vad de gör mellan 22 och 00 i vissa parker i Stockholm. Detta är ju helt befängt. Vi ska alltså bestämma över vuxna människor under två timmar fram på nattkvisten och säga att det utgör en särskild risk antingen för sig själva eller för omgivningen genom att avsluta en picknick i en vacker park genom att tömma en bägare. Självklart ska vi inte förringa de problem som många stockholmare har. Men de problemen löses inte med att man tar bort förbudet mellan 22 och 00.

Jag vet inte hur många som har talat med fältassistenter i den här frågan och ställt en rak fråga: Blir det någon skillnad om förbudet ändras från 22 till 00? Svaret på Östermalm från polisen och fältassistenter var enigt: Nej. De framhåller det faktum att för de mesta utsatta grupperna, de riktigt unga, råder det redan totalförbud, både vad gäller tid och vad gäller plats. Något generösare tider för vuxna anser man inte påverka den allmänna ordningen. Det väsentliga är att det blir tillståndstider som är gemensamma för hela staden.

Svaret som Östermalms stadsdelsnämnd lämnar på remissen innebär att vi tagit till oss den uppfattning som både polis och fältassistenter har genom att säga att vi vill utöka förbudet, och vi har från stadsdelsnämndens sida bifallit kommunstyrelsens förslag genom att säga ja till att ändra till 00.

Anförande nr 92

K a r i n R å g s j ö (v): Det låter så underbart idylliskt det som du beskriver. Man kan se parkerna i solnedgången, och där sitter en massa vuxna människor och pimplar på sitt lilla vin och äter sin rostbiff. Jättemysigt, såsom man skulle vilja att det var. Men om man går ut klockan 22 en fredag i Vitabergsparken är det inte 35-, 40- och 70-åringar som sitter där och dricker ett glas vin och myser. Där sitter packade 18-åringar och tyvärr också en del tonåringar. Jag tycker att din bild av problemen i Stockholm inte riktigt stämmer överens med min.

Jag undrar när det gäller de brottsförebyggande råden, har det här skickats på remiss till dem? Har de fått tycka till om det här? Var de positiva till det här med två timmar till? Det vill jag gärna veta.

Om man tittar och lyssnar vill socialtjänsten i Stockholm och polisen ha så lite alkohol i parker som möjligt sent därför att de vet att det spär på det övriga missbruket. Mycket fylla i parken genererar också väldigt många langare av narkotika.

Anförande nr 93

H e l e n a B o n n i e r (m): De uppgifter som vi har är att de stora problem vi har är bland ungdomarna upp till 18 år. Där råder redan totalförbud oavsett vilken tid på dygnet det är. Det förekommer självfallet tyvärr också bråk och stök även i vår stadsdel i Galärparken och på Djurgården. Där är det förbud såsom vi nu vill ha från 00. De två timmar som vi förlänger har alltså inte den effekten som ni vill göra gällande.

Anförande nr 94

R o l f L i n d e l l (s): Eftersom Helena Bonnier åberopade behandlingen i Östermalms stadsdelsnämnd vill jag som vice ordförande i samma nämnd berätta lite hur det gick till. Det är så att från början var polisen och brottsförebyggande rådet emot denna utökning och var helt för att stanna kvar vid 22 av olika skäl. Men i sista minuten kom en propå från majoriteten att vi ska ha 24 i stället. Det blir så bra, inga problem alls. Men hela ärendet baserades på det gamla ärendet, nämligen det ärendet där alla berörda instanser hade sagt nej till den här utökningen. Så det kom lite kuppstat.

Jag vill också säga att två timmar hit eller dit, det är inte det som är frågan. Här har man riktiga problem om man går i fel riktning och riskerar att förvärra problemen. Om det är en eller två timmar är helt ointressant.

Anförande nr 95

H e l e n a B o n n i e r (m): Tyvärr, Rolf, hörde jag inte ett ord av vad du sade, men vi får tydligen ta det en annan gång. Eftersom vi sitter i samma nämnd kan vi tala där. Vår förvaltning har alltså inte haft några särskilda synpunkter på det förslag som har framkommit.

Anförande nr 96

R o l f L i n d e l l (s): Det var så att när vi behandlade ärendet i Östermalms stadsdelsnämnd utgick det grundläggande dokumentet från det som vi hade innan, förbud från 22. Sedan kom det lite kuppstat i sista momentet ett inspel från dig att det går lika bra med 24. I den synpunkt som fanns i dokumentet hänvisas hela tiden till vad polisen hade sagt, vad föräldrarna och brottsförebyggande rådet hade sagt, nämligen att det var jättebra med 22. Man ska inte försköna det, man ska hålla sig till sanningen. Det är viktigt.

Det här handlar inte bara om en timme dit eller en timme hit eller två timmar. Det handlar om att det är problem där man går i fel riktning. Har man ett problem ska man inte göra det värre. Problemet blir större om man utökar tiden. Om det sedan är en eller två timmar må vara egalt.

Anförande nr 97

H e l e n a B o n n i e r (m): Kupp och kupp – det var väl inte riktigt att uttrycka det på det sättet. Jag har frågat polisen, och jag har frågat fältassistenter och fått

det svaret. Det meddelade jag, och det har jag också gjort klart i skrivelsen och i det förslag till beslut som jag lämnade till nämnden.

Anförande nr 98

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! År 2005 – jag tror att det var ungefär vid den här tiden – hade vi en livlig debatt här i salen som handlade om förbud mot att förtära alkohol i parker. Vi var väldigt mycket emot detta på vår sida, kan jag säga.

Nu har det skett en utvärdering. Stadens verksamheter och även polisen skulle svara på om det hade blivit några förändringar och förbättringar med införandet av de nya ordningsföreskrifterna. Då upplevde man att de i stort var ganska väl avvägda. Samtidigt vill vi att Stockholm ska vara en öppen och levande stad, och den ska vara till både för boende och för besökare. Parker och grönområden ska vara till för alla som samlingsplatser – barnfamiljer, pensionärer och ungdomar.

De förbudsområden vi beslutade om förra gången kvarstår och har till och med utökats. Det handlar om Skinnarviksparken och Nydalsparken i Tensta, där jag har lyssnat på många boende som har varit bekymrade.

Så är det då det här lilla som ni är så otroligt upprörda över, och det är att man i vissa parker ska utöka tiden från kl. 22.00 till 24.00. Det är till att ha proportioner på verkligheten, skulle jag vilja säga! 85 namngivna förbudsplatser finns med. På 75 platser är det totalförbud. På tio platser är det tillåtet; och där har vi utvidgat tillståndet till kl. 24.00. Det handlar alltså om tio platser av 85. Det är fyra på Kungsholmen, en i Hägersten-Liljeholmen, fyra på Södermalm och en på Östermalm. Men ni låter som om detta är en jättefråga för precis hela staden. Det är till att ha proportioner!

Om jag hade varit i opposition och tillhört ert gäng, vilket jag är jätteglad för att jag inte gör, hade jag haft en annan vinkling på det här. Då hade jag undrat över hur det kommer sig att de som var så himla mycket emot förra gången inte är det nu. Jo, det är för att man inte ska vara sämre än att man kan ändra sig ibland. Vi har ändå behållit huvuddelen av de här besöksområdena. Det enda som har hänt är att vi har utökat tiden med två timmar på tio platser. Jag skulle ha haft en helt annan vinkling på den här frågan.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 99

A b d o G o r i y a (s): Ann-Katrin Åslund, det är lite motsägelsefullt. Den ena gången är du för, och den andra gången är du emot. Du nämnde själv Nydalsparken och sade att du har lyssnat på folk, och de vill ha det på det sättet. Har man lyssnat på folk inne i staden, de som protesterade under den förra mandatperioden, på samma sätt som du har gjort i Nydalsparken?

Anförande nr 100

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Nu jämför du äpplen och päron igen. Det andra handlade om alkoholister som satt bredvid ett dagis på dagtid. Det här handlar om två timmar, och du kan ju lyssna på Per Ankersjö som bor bredvid en av de här parkerna. Han har pratat med sina grannar.

Tror du att man är spik nykter eller bara dricker lite grann till klockan 22.00 och så när klockan blir 22.00 håller man i sig sina helrör? Är det så det går till?

Anförande nr 101

K a r i n R å g s j ö (v): Det är intressant att ni grundar era beslut på Per Ankersjö tycker jag. Jag tycker att det är ganska fantastiskt, men efter att ha läst remisserna vill jag gärna veta varifrån ni har inspirerats till den här förlängningen från 22.00 till 24.00. Är det Pers fyra grannar som har inspirerat er? Vad vet vi?

Nu säger man om ungdomarna att det är ju förbud i de andra parkerna. Men tittar man på i vilka parker ni har förlängt ser man att det är de parker som är superpoppis att sitta i när man är ung: Skinnarviksparken, Åsöberget, Fåfången, Vitabergsparken, Galärparken – gissa om det blir liv i luckan mellan 22.00 och 24.00. Jag lovar! Det blir intressant om vi ska följa upp det här, Per. Det kanske ni också har funderat på. Hur ska ni utvärdera det? Ska du prata med dina grannar igen, eller?

Anförande nr 102

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Karin Rågsjö, jag tycker att du talar lite emot dig själv. Du har utmärkt väl målat ut de problem som finns redan i dag, och med allt detta hemska som ska hända de här två timmarna och med de problem som redan i dag finns kan jag inte förstå varför du inte föreslår ett totalförbud i de här parkerna. Det vore väl det mest logiska.

Anförande nr 103

K e r s t i n W i c k m a n (mp): Jag tycker att ni får det att se ut som något slags Idyllien, där småbarnsfamiljer kommer att sitta på kvällarna i parkerna tillsammans med oss pensionärer. Jag kan faktiskt också undra hur man skiljer en 18-åring från en 18-åring? Kommer man att gå runt och kräva legitimation för att se att det är rätt ungdomar som tar ett glas på kvällen?

Vi har ett oerhört problem med alkohol i det här landet. Varför ska vi föräldrar, vi vuxna som ni så gärna talar ska vara goda förebilder, då visa ungdomarna att det är helt okej att fortsätta supa efter klockan tio? Jag skulle inte vilja vara den mamma eller pappa som i augustimörkret skulle behöva gå runt i Skinnarviksparken och leta efter mina tonåringar. Jag tycker att vi ska hålla oss till det vi redan har bestämt. Tack!

Anförande nr 104

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det här problemet med att skilja en 18-åring från en 18-åring har vi hela dagarna i så fall och så fort någon i den åldern vill dricka

alkohol, för det är ju förbjudet vilken tid på dygnet det än är. Jag tror inte att det är roligare att gå och leta efter sina fulla barn klockan kvart i tio än vad det är klockan kvart i elva eller kvart i tolv. Det är ett jättestort problem, men det är ett problem som vi måste hantera på ett annat sätt än två timmars förbud på kvällarna i tio parker.

Anförande nr 105

Borgarrådet **K r i s t e r s s o n** (m): Först och främst vill jag be om ursäkt för att jag är sen. Jag hade två sjuka barn av tre möjliga, dessutom till olika ställen, så logistiken där hemma blev lite komplicerad.

Jag får alltså skylla mig själv att jag dyker upp först nu, och jag inser att marginalnyttan i debatten kan te sig lätt begränsad. Jag är inte den som har något emot ett rejält partipolitiskt råbråk om saker och ting av stort principiellt värde, men jag känner mig inte övertygad om att vi har så extremt stora åsiktsskillnader eller att avgrunden mellan höger och vänster går precis vid frågan om 22.00 och 24.00.

Jag tror att det här är ett klassiskt exempel på balansgångsproblem. Vi har å ena sidan den helt rimliga viljan att använda en av många i den här stadens unika möjligheter att vara utomhus sommartid, att ha picknick och göra alla möjliga saker. Vi har å andra sidan den mycket rimliga respekten både för att grannar inte ska störas och att inte komplicera situationen ytterligare för ganska hårt ansatta tonårsföräldrar som redan har problem att hålla sina ungdomar på rätt sida av regelverket, på rätt sida av alkoholen.

Det är en klassisk balansgång som dessutom kompliceras av att vi måste ha regler som också uppfattas som rimliga av en bred allmänhet. I den meningen påminner frågan faktiskt om utskänkningstillstånden på våra krogar. Vi kan vara hur hårda som helst; om vi inte har ett regelverk som de allra flesta stockholmare uppfattar som rimligt och som tar hänsyn till flera olika saker samtidigt kommer vi inte heller att ha auktoritet när vi ska tillämpa regelverket. Det problemet har vi ofta haft i utskänkingsfrågorna. Jag tror att vi och inte minst polisen har det problemet i dessa frågor om vi inte kan balansera rätt.

Jag tror att tidsgränsen 22.00 provocerar fram att människor helt i onödan blir lagbrytare, medan vi vill att polisen ska koncentrera sina resurser på att rädda grannar undan oljud och rädda tonåringar undan för mycket sprit efter klockan 24.00. Jag tror att detta är ett rimligare förhållningssätt.

Två saker oroar mig dock. Det ena är det faktum att vi har närmast oändliga floder av svartsprit i Stockholm i dag som tonåringar, precis som Karin påpekade, har ett sms bort. Det problemet är för stort för att trivialiseras till en fråga om två timmar mellan 22.00 och 24.00.

Det andra som oroar mig är att Vitabergsparken och andra ställen ser ut som veritabla slagfält, inte primärt när folk har picknick – men klockan sju dagen efter, när helt normala stockholmare till synes helt glömt bort det faktum att de bär ansvar för sin picknickkorg även efter att den är uppäten. Vi kan inte ha en stad där halva befolkningen ska vara sopvakter och sogubbar åt den andra halvan. Här krävs radikal uppskärpning från alla stockholmares sida!

Anförande nr 106

K a r i n R å g s j ö (v): Ulf! Er alkoholpolitik hänger verkligen ihop! Den har blivit oerhört liberal. Dels handlar det om alkoholtillstånden och det här med att kunna servera sprit åtta på morgonen som ni har infört bakvägen, dels handlar det om parkerna. Så visst hänger den ihop! Ni har blivit mycket, mycket mer liberala, så är det. Inget konstigt med det.

Något jag tycker är märkligt är att jag inte någonstans i underlaget, remissen, ser var det har funnits ett väldigt tryck på att lägga till dessa två timmar. Har ni gjort någon undersökning? Har ni träffat folk? Jag efterlyser fortfarande svar på det, för frågar man polisen och socialtjänsten och tittar på SLK:s utredning verkar alla vara ganska nöjda. Brottsligheten har gått ned, och det är lugnare i parkerna. Därför vill jag gärna veta: Var någonstans i underlaget har ni inspirerats att lägga till de här två timmarna? Jag tror inte att vi förstår det riktigt. För det kan väl inte handla om Per Ankersjös fyra grannar?

Anförande nr 107

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag vill bara kommentera Karins påpekande att allting skulle ha blivit mycket mer liberalt. Det är inte sant. Vi skäms inte ett ögonblick för att vi vill ha en grundläggande utskänkingspolitik som gör det lätt för seriösa krögare att få tillstånd och där man väldigt snabbt och tydligt och konsekvent kan dra in tillståndet för den som inte sköter sig. De vet det – det präglar allt vårt arbete. Bland annat därför var vi så bekymrade över att länsrätten så ofta motarbetar vår ambition att ge väldigt tydliga signaler tillbaka till den krögare som inte sköter sig.

Anförande nr 108

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Jag ville bara säga att inte heller jag ser de två timmarna i sig som det absoluta diket mellan höger och vänster, men jag vill ändå påpeka för borgarrådet att det faktiskt var ni som inledde den här debatten med just det påståendet: nämligen att här går avgrunden mellan frihetens riddare till höger och bistra förbudsivrarna till vänster. Under kvällen har ni backat in i den ståndpunkt du framför, nämligen att vi egentligen tycker lika och att alla förbud är kvar.

Det blir förvirrat för en stackars oppositionspolitiker.

Anförande nr 109

S t e f a n N i l s s o n (mp): Ordförande, fullmäktige! Vi har uppehållit oss vid de två timmarna i de här tio parkerna i debatten. I motsats till de borgerliga tycker vi inte att detta är en bagatell. Samtidigt är det viktigaste att detta är ytterligare ett steg i den drogliberala politik som Moderaterna bedriver. Det är framför allt Moderaterna jag avser, men Moderaterna utgör 80 procent av den samlade borgerligheten i den här salen. Fyra femtedelar av alla politiker här är moderater, därför är det ganska självklart att det är Moderaterna som får ta den största smällen.

Jag ser det här som ett av flera små steg mot ett alkoholliberalare Stockholm. Moderaterna gjorde ett försök för redan ett år sedan genom att lägga fram ett förslag

om att inte ha något alkoholstopp på krogar över huvud taget, utan alla 05.00-krogar till exempel och även 03.00-krogar skulle kunna få tillstånd dygnet runt.

Då protesterade faktiskt även Folkpartiet. Men framför allt protesterade alla andra: politiker, polis, socialtjänst och så vidare. Det skulle få förödande sociala konsekvenser om vi hade dygnet-runt-servering på krogar.

När det gäller alkohol i parker skulle det också få förödande konsekvenser om vi inte hade några förbudszoner; det verkar i alla fall politikerna i den här salen vara överens om på det generella planet. Men det är just alla de här stegen. Nu har tillståndsutskottet beslutat ge ett frukosttillstånd, det vill säga tillstånd att servera alkohol till frukost. Vi är jätteoroliga! Länsstyrelsen och folkhälsoinstitutet sade också att de var oroliga och att detta sannolikt kommer att leda till fler tillstånd att servera alkohol till frukost.

Det är klart att ett enda tillstånd till frukostservering av alkohol inte är hela världen. Men om man får 30 tillstånd börjar det bli ett problem. Alkoholagstiftningen är framför allt en skyddslagstiftning, inte för oss 90 procent som inte har och inte heller riskerar att utveckla några alkoholproblem, men man kan säga att lagstiftningen är ett uttryck för solidaritet med dem som har problem eller riskerar att utveckla problem. Och är man 20-22 år och ska gå med sina kompisar till de här parkerna vet man fortfarande inte hur det är, för då har man i allmänhet inte något utvecklat alkoholmissbruk. Men det blir ytterligare en zon där man kan påbörja det missbruket. Så det är klart att tio väldigt populära parker spelar roll.

När man har infört sådana här förbudszoner har det funnits en stor mottaglighet hos boende och socialtjänst, polis och så vidare. Därför har det fungerat. Men när man då har lyckats få en så stor förankring för ett förslag som fungerar ska man ju inte backa på det sedan. Det är det ni gör nu när ni flyttar fram klockan två timmar!

Anförande nr 110

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Apropos de politiska motsättningarna, Regina, kallas jag hellre förbudsivrare än spritivrare. Ditt parti har tyvärr en ganska ansvarslös tradition i den här frågan, med ungdomsförbund som serverar fri sprit på gatorna och så vidare.

Vi försöker däremot ta ett socialt ansvar i de här frågorna, och när jag var ledamot och sedan ordförande i Katarina-Sofia stadsdelsnämnd var just användningen av parkerna en av de största frågorna för oss att hantera – hur vi skulle tillgodose både dem som ville ha picknick och använda parkerna och de barn som ville vara där och leka och samtidigt motverka detta missbruk och stök och skrån, som Margareta Björk citerade här förut. Vi kom i full politisk enighet fram till att förbudet i Vitabergsparken var bra. Sedan yrkade vi också på ett antal andra parker, därför att vi såg att det började bli övermäktigt i innerstaden.

Nu har man gjort en uppföljning, och reglerna upplevs vara väl avvägda – de balanserar behovet av tillåten alkoholförtäring och polisens möjligheter att ingripa.

Ni tycker inte att det här är bra, utan ni vill lägga ett nytt ansvar på föräldrar, polis och brottsförebyggande råd och andra. De ska ta ett större ansvar som alltså politikerna ska släppa. Det tycker inte vi. Det är faktiskt inte svårt att få dricka sprit i den här staden. På Söder har vi 400 sprittillstånd och två fritidsgårdar för ungdomar.

Men den stora och obegripliga frågan för oss är fortfarande varför ni gör den här förlängningen. Finns det något tryck i frågan? Jag vill fråga Margareta Björk: Hur många mejl har du fått som kräver utsträckt tid? Hur många har kommit till stadsdelsnämndens öppna möten och krävt att man ska få dricka sprit till klockan 24.00 i Vitabergsparken?

Det är väldigt bra, Ann-Katrin, att du säger att ni backar, men varifrån kommer det här förslaget? Man börjar ju faktiskt misstänka att det är så att nu har ni gått igenom alla era gamla reservationer och insett att det här kanske blev ganska bra, men vi måste ju i alla fall trumfa igenom något. Mot bättre vetande vill ni alltså ändra på den här tiden som har fungerat jättebra. Kan ni inte svara på den frågan som vi nu har ställt flera gånger?

Anförande nr 111

R e g i n a K e v i u s (m): Bästa Ann Mari Engel! Vi tror ju på människor, och vi tror att människor tillsammans i parkerna kan ta sitt ansvar. Skillnaden mellan oss och er är att vi kommer ihåg att ni ville förbjuda att ungdomar skulle kunna välja skola i andra stadsdelar. Ni är emot att kunna välja äldreboende. Ni är helt enkelt emot att människor själva ska kunna bestämma, för ni litar inte på vuxna människor. Ni litar inte på att människor själva kan bestämma och ta ansvar.

Som jag sade i mitt inledningsanförande: Om det är många människor i parken tar man också ansvar. Det är lätt att säga åt någon som är stökig. Det är lätt att se det. Ungdomar efter 22.00 slutar inte bara dricka, utan de går hem och dricker. Det är ett jätteproblem, och ungdomar får för övrigt inte dricka.

Mitt argument är helt enkelt att ju fler vi är i parken desto mer ansvar kan vi ta – och ungdomar får ändå inte dricka.

Anförande nr 112

A n n M a r i E n g e l (v): Regina! Jag förstår att du börjar surra om helt andra frågor, för du hade lite svårt att svara på det där med er inställning till alkohol. Jag blir väldigt förvånad när du säger att avsikten med det här är att ungdomarna inte ska gå hem. Det är ett sådant problem att de dricker hemma, så det är bättre att de är ute i parken och dricker. Det var faktiskt det du sade, men det tycker faktiskt inte vi var någon särskilt bra idé.

Anförande nr 113

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Du lät nästan som min gamla moster som har svårt att höra. Hon hör det hon vill höra, men resten lämnar hon därhän.

Får jag bara säga till dig, Ann Mari, att vi vill underlätta för de skötsamma men försvåra för dem som missköter sig. Det är därför vi gärna vill ge dem som är skötsamma två timmar till att sitta ute i parken om det är varmt och ljummet och en underbar sommarkväll.

Sedan vill jag bara påminna dig, Ann Mari Engel, om att du under förra mandatperioden begärde att 25 av 41 parker i Katarina-Sofia skulle ha ett totalförbud. Då gick dina kompisar centralt här i Stadshuset med på att 12 av dessa 25 skulle få förbud. I Maria-Gamla stan var det 21 platser där ni gärna ville ha förbud, men det blev så småningom sju. Det visar väl ändå på att ni fortfarande är ett parti som gärna vill ha totalförbud och gärna bestämma över när människor ska få vara i parker eller på andra ställen och kanske njuta av ett glas vin. Men ni är ett förbudsparti och kommer så att vara.

Anförande nr 114

A n n M a r i E n g e l (v): Margareta! Det är väl bra att du garanterar att det bara är skötsamma personer som ska sitta i parkerna mellan 22.00 och 24.00. Visserligen var det Reginas ungdomar, men vi får väl förutsätta att de sitter där och är väldigt skötsamma just mellan 22.00 och 24.00 i just de här parkerna. För det är faktiskt så att det finns massor av parker här i staden där det är tillåtet att sitta och dricka alkohol, och jag tror att de människor som har något socialt ansvar och inser problemen tycker att det är helt okej att de sitter i de parkerna och inte i andra.

Jag tycker att du förvränger det här ärendet. Det var vår förvaltning på Södermalm som hade kommit fram till ett antal grönområden, inte just parker, men små grönpåsar i staden, där det var väldigt mycket problem som de ville ha förbud i. Så vi prövade det här, och så gjorde man en överenskommelse i Stadshuset över hela staden. Vi kom fram till ett visst antal platser och var nöjda med det. Du var med på att vi skulle ha totalförbud på vissa platser där vi hade stora problem. Då var vi överens, men det bedrövliga är att nu är du inte längre överens, utan nu ska du återigen utsträcka tiden i Vitabergsparken. Det är obegripligt!

Anförande nr 115

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Alkoholfrågan är väl en av de svåraste frågorna att debattera, för i slutändan sitter de flesta i alla fall med det egna lilla vinglasen som de i många sammanhang är rädda om.

Dubbelmoralen flödar. Längre fick man inte annonsera om alkohol, och nu när det finns alkoholannonser i de flesta tidningar finns det också notiser under dem att alkoholen dödar, inte minst i trafiken, och också vid druckningsolyckor och annat.

Den som har följt studentlastbilarna som farit runt här i staden de senaste dagarna frapperas av alla ölburkar och alla champagneflaskor som florerar på flaket och tyvärr ganska så stupfulla studenter som sjunger om den frihet de nu uppnår. Jag undrar: Vad har vi egentligen gjort för att se varifrån de fick sin alkohol? Är de i den ålder då de faktiskt köpt ut sin alkohol själva? Har de rätt att göra det, våra studenter som är 18-19 år? Den diskussionen har inte jag hört här i huset i alla fall.

Jag var på Valborg i Uppsala, och det var inget kul att se, vare sig på Valborgskvällen eller dagen efter bland alla som, hette det, firade Valborgsmässoafton och den nedskräpning som var efter.

Vi har varit inne på föräldraansvaret. Naturligtvis måste föräldrar ha det största ansvaret men de behöver också ha ett stort stöd i den här frågan. Jag menar att det behövs ett helt annat övergripande folkhälsoarbete när det gäller alkohol.

Den fråga som vi nu debatterar tycker jag därför har minimaliserats till att gälla dessa två timmar. Vi tycker inte att det är ett bra förslag men samtidigt heller inte en fråga som alkoholfrågan står och faller med. Vi kommer naturligtvis att än tydligare följa arbetet ute med fältare, brottsförebyggande råd och poliser. Men vi har också tittat på vad de olika stadsdelsnämnderna har tyckt i den här frågan och därför inte skrivit någon reservation.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 116

K a r i n R å g s j ö (v): Ewa! Du tillhör ett parti som har haft en ganska sansad alkoholpolitik och på riksplanelt fortfarande har det. Därför är jag lite förvånad över att ni har hängt på, inte bara det här utan också när det gäller tillstånden för restauranger att servera alkohol på morgonen. Det går lite stick i stäv med er alkoholpolitik i övrigt, och jag undrar fortfarande hur det underlättar för föräldrar att lägga till de här två timmarna Hur blir livet lättare för just tonårsföräldrar? Hur har ni tänkt då?

Anförande nr 117

E l i s a b e t h B r a n d t - Y g e m a n (s): Ordförande, fullmäktige! Så här i slutet av debatten ska jag börja med att säga att jag i och för sig tycker att Ewa Samuelsson sade vad de tyckte: Ni tycker att det här är ett dåligt förslag, men då är det synd att ni röstar igenom det. För jag tycker egentligen inte att det handlar om de här två timmarna eller inte utan om vilka signaler det sänder. När det gäller hela den alkoholpolitik som vi har varit inne och diskuterat lite grann och nuddat vid – tänk om vi kunde ägna lika mycket tid åt att diskutera längre öppethållande på fritidsgårdarna eller andra aktiviteter för unga i stället för att hela tiden ta små, små steg för att öka tillgängligheten på alkohol! För det är det vi gör. Vi är många gånger överens i tillståndsutskottet om hur tillstånden ska beviljas, men det är ändå så att det tas steg mot att öka tillgängligheten på alkohol, och det måste vi på något sätt vara medvetna om.

Det är självklart att ingen i det här rummet tror att vi själva bara genom att fatta vissa beslut kan bestämma hur det ska bli, utan det handlar om kraftfulla åtgärder och om gemensam handling, och det är klart att föräldrar spelar en stor roll. Men många av dem som kanske råkar väldigt illa ut har inte tillgång till sina föräldrar, och det är ett stort problem.

I inledningen av debatten var det väldigt mycket tal om att ska vi nu förhindra vuxna människor och så vidare - väldigt storvulet - men man kan väl säga att just på

Södermalm och Östermalm där de här parkerna till stor del finns så kryllar det av krogar och trevliga uteserveringar, där många just på Södermalm faktiskt har ett längre öppethållande än till klockan 22.00. Så det finns väldigt många möjligheter att ta det där glaset vin i solen om man nu är vuxen. Argumentationen stämmer alltså inte ihop, utan det är snarare så att vi måste se att det är ett problem att vi faktiskt tar steg för att öka tillgängligheten på alkohol, och då är det alltid dem som är i minst behov av en ökad tillgänglighet som drabbas.

Bifall till reservationen i kommunstyrelsen!

Anförande nr 118

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter, åhörare och media! Det här är faktiskt inte en fråga om två timmar, utan det här handlar om hela alkoholpolitiken. Det här är en del i den, precis som Elisabeth sade.

När man tittar igenom remisserna ser man att polisen har haft mycket lättare att göra ingripanden enligt ordningsstadgan. Det har blivit lugnare i parkerna. Och i stället för att fundera vidare på det här, hur ska vi förhindra att just ungdomar under 18 år och de unga vuxna sitter och hinkar alkohol i parkerna, så gör ni det lättare för dem. Jag måste fråga en gång till: Var finns underlaget? Vad har ni inhämtat för information? Det är fortfarande svårt för oss att förstå det. Vilken grupp anser ni er företräda? Är det pensionärer i parken, eller vilken grupp är det? Det är i alla fall inte de unga som sitter i parkerna i klasar och dricker. Det är inte deras föräldrar, och det är inte polisen. Det är inte socialarbetarna, och det är inte de boende på Södermalm runt Vitabergsparken exempelvis. Det lovar jag. De kommer att sitta i kläm.

Vad ska väga in tyngst i bedömningen när det gäller alkoholpolitik? Vuxna som vill ha picknick efter 22.00 eller polisens, socialtjänstens och de boendes bedömningar? Vilka har ni lyssnat på i det här fallet?

Bifall till reservationen från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet!

§ 18 Överlåtelse av mark för bostäder inom kvarteret Tärlägret m.m. till Riksbyggen (utl. 2008:88)

Anförande nr 119

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Vi anser självklart att det är viktigt att takten i bostadsbyggandet hålls på hög nivå i Stockholm även fortsättningsvis. Vi vill också att det byggs både hyresrätter och bostadsrätter. Vi vill också bygga radhus och småhus, och vi önskar givetvis att blandade upplåtelseformer tillämpas i all exploatering.

Men i detta ärende har vi yrkat avslag på det förslag som ligger. Det handlar givetvis om att majoriteten i sin budget säger att stadens markförvaltning ska vara aktiv. För oss innebär inte aktiv markförvaltning att stadens mark säljs i nästan samtliga ärenden som kommer till exploateringsnämnden. För oss innebär aktiv markförvaltning att staden både köper och säljer mark, inte att marken säljs utan några som helst förbehåll som det är just nu.

Det här är givetvis i enlighet med den markanvisningspolicy som exploateringsnämnden, eller majoriteten, har antagit; marken ska alltid säljas vid bostadsrättsbyggande. Men vi har reserverat oss mot den markanvisningspolicyn, och vi reserverar oss också i samtliga detaljärenden i linje med den reservationen.

I majoritetens Stockholm finns det aldrig några som helst resonemang kring vikten av att kunna ha rådighet över marken för framtida behov. Snarare är det så att man enligt den borgerliga ideologin ska sälja allt som går att sälja. När ärendet behandlades i exploateringsnämnden ville vi återremittera ärendet för att kontoret skulle titta på möjligheterna att bygga under förutsättning att marken kvarstår i stadens ägo.

Vår avslagsyrkande innebär inte att vi är emot byggandet av bostadsrätter – det vill jag inte att ni ska säga. Vi vill givetvis att det byggs; i synnerhet i områden där det finns en majoritet av hyresrätter. Vi anser också att det är viktigt att det redan i detta tidiga skede planeras för offentlig verksamhet för medborgarna. Därför bör till exempel förskolelokaler inte enbart riktas till privata aktörer som man gör i det här ärendet och även i kommande ärende. Vi vill inte att samma skolsituation uppstår som den i Hammarby Sjöstad där vi under den förra majoritetsperioden faktiskt var tvungna att rätta den typen av misstag för att medborgarna som bodde i området faktiskt krävde att vi skulle inrätta kommunal offentlig service.

Anförande nr 120

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Miljöpartiet står bakom detta projekt vid kvarteret Tärlägret, före detta Gyllene rattenområdet. Det är ett bra område för byggnation. Lite tveksam är man väl när det gäller bullermattan från E4:an. Vi hoppas att det går att lösa.

Med den kunskapsbild som finns kring klimatfrågorna i hela världen och vetenskap om hur stor andel energi som förbrukas av vårt boende anser vi dock att det borde vara en total självklarhet i dag att alla nya bostäder vi bygger är lågenergi- eller passivhus. Detta pekar vi på i vårt särskilda uttalande.

P-normen är som vanligt nu under det borgerliga styret alldeles för högt satt. Det blir dyrare med bostäderna för alla, även för dem som inte har bil, förutom att det naturligtvis är helt tokigt ur miljösynpunkt att bygga så oerhört mycket parkeringsplatser.

Givetvis är det också en nackdel att det bara, bara, bara blir bostadsrätter. Självfallet behöver vi bygga fler hyresrätter, och vi tycker att det är väldigt synd att man inte gör det.

I övrigt står vi bakom kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 121

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Vi tycker också att det är väldigt bra att man bygger det här. Vi tycker att det är positivt, men vi är väldigt kritiska till att man säljer ut marken. Vi är mycket kritiska till den allt snabbare privatiseringen och utförsäljningen av mark som faktiskt innebär att vi ständigt minskar våra gemensamma tillgångar. Vi är också väldigt kritiska till att man inte bygger hyresrätter i en stad som faktiskt skriker efter hyresrätter. Det som Cecilia tog upp – miljön och klimatet – skulle också ha funnits med i planeringen.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 122

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Man känner igen sig en del i den här debatten om att sälja mark eller inte. Jag tycker nog att Mirja Räihä Järvinen här både vill ha kakan och äta upp den. Det är ändå så att om man ska få till stånd ett aktivt och högt bostadsbyggande med blandade upplåtelseformer – bostadsrätter, småhus och annat – så måste vi ha en aktiv markpolitik. Det kan inte bara innebära att man trycker på standardknappen på ordbehandlaren som säger nej till varje försäljning av mark som vi gör. Det handlar ju också om att vi ska kunna finansiera det höga bostadsbyggandet, för, och det vet Mirja Räihä Järvinen, det är ett kraftfullt investeringsprogram som kostar en del i vissa avseende, och om vi ser över staden som helhet kan vi inte alltid i varje enskilt projekt få tillbaka de kostnader som staden har.

Under den förra mandatperioden när Socialdemokraterna styrde och hade den är dogmatiska inställningen till markpolitiken såg vi ju att ni under stundom fick hitta på rätt underliga lösningar för att få in de pengar ni ville ha. Om jag inte minns fel hade ni i Henriksdalshamnen något underligt anbudssystem på tomträtsavgälderna; det var en konstruktion som ni uppfann för att få in pengar när ni nu inte kunde göra det som hade varit det naturliga där, nämligen att sälja marken till bostadsrätterna i området.

Vi är överens om att fortsätta upplåta mark för hyresrätter på tomträtt eftersom det tyvärr av många skäl är så oförmånligt att uppföra hyresrätter att det kräver denna aktiva åtgärd från stadens sida. Men vi kan faktiskt inte se något skäl till att bedriva samma politik för bostadsrätter – om det nu inte är så, herr ordförande, att man ser det här som något slags mjölkko i framtiden där man ska kunna höja tomträttsavgälderna lite då och då för att ha det som en intäktskälla. Jag har i alla fall aldrig hört Socialdemokraterna säga från talarstolen att det är det som är syftet med att ha tomträtter – att det när det gäller bostäder ska vara något slags mjölkko för staden.

Herr ordförande! Jag tror inte att man kan stå här i talarstolen och säga att vi är för det här, det är så jättebra och bygg det här, men vi är ändå inte med på ärendet. Det blir tyvärr inte trovärdigt.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 123

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Sten! Det är faktiskt ni som har tryckt på standardknappen, inte vi. Givetvis är det så att aktiv markförvaltning innebär att man både köper och säljer vid behov, men att däremot alltid sälja varenda markplätt där det ska byggas bostadsrätter, det tycker vi är att trycka på standardknappen. Och då är det kanske lätt för oss att trycka på vår standardknapp. Men aktiv markförvaltning handlar inte om att enbart sälja, Sten!

Anförande nr 124

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Nej, men vi har ju förvärvat mark, Mirja. Det har skett i olika fall. Vi har gjort markbyten i andra fall. Den aktiva markpolitiken innehåller också element av att staden förvärvar mark, byter till sig mark. Men när den är planlagd och klar och det ska uppföras bostäder där och där det fortfarande fungerar, där säljer vi marken. Jag kan inte se några argument, om man inte har några slags ideologiska argument från vänsterhåll, för att man ska behålla marken. Några andra argument som är hållbara när det gäller stadens utveckling ser jag inte. Precis tvärtom: Då försvårar man bostadsbyggandet och försvårar också planeringen för de boende som själva tar ansvar för bostäderna och dess framtida förvaltning.

§ 19 Överenskommelse med JM AB om köp respektive upplåtelse med tomträtt för bostäder av delar av fastigheten Lustgården 6 på Kungsholmen. Villkorat av kommunstyrelsens godkännande senast 30 juni 2008 (utl. 2008:89)

Anförande nr 125

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Mitt anförande är mycket kort. Eftersom det här är ett liknande ärende och en liknande reservation yrkar jag bifall till den socialdemokratiska reservationen i kommunstyrelsen! För övrigt hänvisar jag till mitt förra anförande.

Anförande nr 126

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Mirja, jag tror att du missade lite grann. Det finns lite fler argument. Men Miljöpartiet avstyrker i alla fall i enlighet med vad vi har lagt fram i kommunstyrelsen. Ett av de huvudsakliga problemen är buller och höga partikelhalter. Den frågan är inte löst i och med det här avtalet och det är väldigt allvarligt. Man kan inte bygga där innan man har åtgärdat detta.

Nu är det tacknämligt att vi kanske får spårbunden kollektivtrafik till området. Det tackar vi för, men det är synd att man måste bygga om hela gatan. Jag vet inte om man kan klämma in en spårväg som det ser ut nu. Vi sade redan från början: Fixa en kollektivtrafikfil så att man så småningom kan lägga spår där. Det blir mycket pengar. Det blir dyrt, Sten.

Vi avstyrker förslaget därför att vi anser att dagens politiska majoritet tyvärr inte har varit intresserade av att planera en stadsdel som är klimatsmart och barnvänlig. Det har gjorts en barnkonsekvensanalys för hela området med många bra konkreta förslag där man adresserar normen för ljusinsläpp, säkrare gångvägar, promenadvägar, mera ytor för barnen och att de ska kunna röra sig hyfsat säkert i stadsdelen. Det handlar inte om att vi vill ha någon förortsbebyggelse eller något Norrland eller vida skogar och sådant som skrevs i majoritetens avstyrkan till den barnkonsekvensanalys som togs fram av stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret. Det var konkreta och enkla förslag som kan genomföras för att förbättra situationen för barn och ungdomar i området.

Om man återremitterar detta och gör om det kanske man kan få lite plåster på såren och göra det något bättre. Vi vill alla ha en tät och funktionsblandad stadsdel av det här, men med ganska enkla medel och genom att minska biltrafikens utrymme i det här området eller minska hastigheter och på olika sätt åtgärda så kan det bli oerhört mycket bättre för alla människor att bo i den här stadsdelen.

Avslag!

Anförande nr 127

A b i t D u n d a r (fp): Infrastrukturfrågor är oerhört viktiga. Vi brukar läsa i medierna och olika forskare brukar peka på att vi i länet, inte minst i Stockholm,

ligger lite efter i jämförelse med de behov som finns. Det är alarmerande, och det ska vi alla hjälpas åt med. Men vad jag blir bekymrad över i det här ärendet och även det förra ärendet är att jag ser en tendens till att Socialdemokraterna på ett populistiskt sätt, tycker jag, börjar gå emot ärendena. Det är precis som borgarrådet Nordin sade: Det är inte trovärdigt. Vi brukar ha konsensus kring dessa frågor, och frågorna förutsätter konsensus, inte minst med det största partiet, Socialdemokraterna. Principiellt och för min del tycker jag att det är jätte viktigt att vi har konsensus med Socialdemokraterna, men när jag läser reservationen blir jag bekymrad. Jag blir verkligen mörkrädd höll jag på att säga, ursäkta ordvalet, när jag läser innehållet och det absolut inte finns någon koppling till själva ärendet. Mycket populistiska slagord bara. Ett exempel: Man nämner att de borgerliga partierna inte bygger billiga hyresrätter. Byggde ni förra gången? Kom vi och avbröt de pågående projekten? Nej! Andra exempel i reservationen kopplas till händelser vid förskolan i Rinkeby. I ärendet står det att vi ska ha en förskola i projektet, och att då komma och koppla till det ärendet, det fattar jag inte. Jag vill gärna att Socialdemokraterna förklarar sig: Vad menar ni med innehållet i reservationen? Är det en engångsföreteelse eller har ni ändrat kurs när det gäller infrastrukturen? Då tycker jag att ni ska förklara för stockholmarna vad ni egentligen står för!

Bifall till förslaget!

Anförande nr 128

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Vi tycker att det är relativt märkligt att man redan i markanvisningsärendet påpekar, både i det förra ärendet om Tältlägret och i det här ärendet, att det är just en privat förskola som passar här. Vi anser att det ska finnas förskolor men hur de ska drivas tycker jag inte att exploateringsnämnden och fullmäktige behöver besluta i de här ärendena, utan det kan man titta på utifrån de behov som finns.

Man måste ändå komma ihåg Hammarby Sjöstad där det inte fanns en enda kommunal förskola, inte en enda kommunal skola. Och det var det enda föräldrarna krävde under den förra mandatperioden: Vi vill faktiskt ha kommunala alternativ i Hammarby Sjöstad för att vi också ska kunna välja.

Det är anledningen till varför vi resonerar kring förskolorna, för att det står i era ärenden att det ska finnas privata förskolor i områdena.

Anförande nr 129

A b i t D u n d a r (fp): I ärendet framgår huvudsakligen vilken service som finns. Man tydliggör behoven av den servicen och lägger en privat förskola där. Detta gör att ni själva går emot det ni kallar populism, inget annat. I så fall har ni gjort en ideologisk ändring eller kursändring: Det är privat, därför går ni emot detta.

Återigen: Detta projekt måste täcka helheten utifrån Kungsholmens situation. Alla vill bo på Kungsholmen. Kungsholmen måste utvecklas, och vi var överens under den förra mandatperioden och även hittills, i alla fall i stadsbyggnadsnämnden, i de projektärenden jag har sett. Vi är överens om den stora principen, men när ni gör en

sådan här detaljfråga så är det ideologi. Jag menar att det inte är tillräckliga skäl utan bara populistiska skäl, och utifrån innehållet inte seriöst – ursäkta ordvalet!

Anförande nr 130

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Vi vill ju inte heller godkänna den här överenskommelsen, och Abit, jag tycker att det är väldigt märkligt att föra debatten om förskolan i ärendet nu, precis som Mirja sade. Ni måste väl faktiskt vänta och höra vad föräldrarna vill ha. Ni vill ju ha valfrihet; kanske föräldrarna vill ha en kommunal förskola? Jag tycker nog att ni ska ta och fråga föräldrarna i enlighet med vad ni politiskt säger att ni vill.

För övrigt tycker vi att det är bra att vi bygger här på Kungsholmen. Men naturligtvis är vi kritiska till att det framgår så väldigt tydligt i det här ärendet att det är bostadsrätter och att det också kommer att bli dyra bostadsrätter för redan välbeställda. Det är fel, tycker vi, i en stad där behovet är billiga hyresrätter. Det är därför vi är skeptiska till den här överenskommelsen.

Det finns också en hel del saker som Cecilia redan har tagit upp. I överenskommelsen framgår det ingenting om några åtgärder för buller, för att minska partiklar, inte heller om hela planeringen av service som vi tycker ska finnas i en ny stadsdel.

Bifall till Socialdemokraternas och Vänsterns gemensamma reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 131

A b i t D u n d a r (fp): Precis, det är lite tidigt. Men här väljer man förskola, och här på Kungsholmen finns gott om även kommunala förskolor. Projektet handlar om både hyresrätter och bostadsrätter. Själva byggandet av hyresrätter kommer att senareläggas. Jag förväntar mig inte av Vänsterpartiet att ni ska ansvar för infrastruktur. Innehållet i reservationen är mycket, mycket populistiskt, och det finns inte alls någon koppling i ärendet. Antingen kan ni inte svenska eller så är innehållet så pass oseriöst, ursäkta orden. Därför blir jag besviken på Socialdemokraterna, att de gick ihop med er.

Anförande nr 132

Borgarrådet L i v h (v): Jag kan naturligtvis inte själv uttala mig om mina svensk-kunskaper, men jag tror att jag kan läsa ett ärende och förstå det. Det vi faktiskt säger i vår reservation är att vi tycker att när man planerar en ny stadsdel ska man också planera för service. Man ska också planera för kommunala lokaler inklusive kommunala förskolor, för det som hände, precis som Mirja sade, i Hammarby Sjöstad, var att föräldrarna efterfrågade kommunala förskolor. Och då måste man faktiskt se vad det är föräldrarna vill ha och inte redan på det här stadiet planera för privata förskolor.

Anförande nr 133

Borgarrådet Nordin (m): Fru ordförande! Fast Socialdemokraternas förra gruppleddare, Annika Billström, och jag så många gånger i den här salen har grälat så stickor och strån har rykt omkring bostadspolitiken måste jag ändå säga att jag saknar hennes glöd för bostadsbyggandet som jag inte tycker att Socialdemokraterna uppvisar i dag. Ni håller ju på att bli riktiga nejsägare i bostadsfrågorna, och det känner jag en stor oro för. Det finns ett stort behov av att vi i den här frågan ändå kan driva utvecklingen gemensamt framåt, även om vi har olika uppfattningar om till exempel markpolitiken – absolut inte oviktigt, men under den förra mandatperioden var vi rätt nogga med att inte rösta nej, att inte yrka direkt avslag till bostadsprojekt. Sedan kunde vi påtala att vi tyckte att man kunde ha gjort på ett annat sätt ibland med markfrågorna. Vi tyckte till exempel att ni var lite för dogmatiska när det gällde att inte kunna sälja mark.

Jag tycker faktiskt inte att det är standardsvar 1 a i reservationen, utan det är rätt grumligt. Man väver liksom in ett allmänt misstänkliggörande av privat verksamhet när det gäller barnomsorg genom att peka på att det finns fall där det har gått fel. Där har staden agerat med kraft. Sådant ska vi inte ha, men att i en reservation börja framhäva att det här verkligen är suspekt och så vidare – jag känner en stor oro över att Socialdemokraterna lånar sig till detta.

Ska vi komma framåt med bostadsbyggandet måste fullmäktige vara tydligt i de här frågorna, var bostadsbyggandet ska ske, i vilken omfattning och sådana saker. Sedan kan vi ha olika uppfattningar i vissa delar, och det ska vi diskutera här. Det kan vi diskutera med hetta och utifrån våra olika utgångspunkter, men den här serien av avslagsyrkanden som jag börjar skönja – vad skulle effekten bli? Om det skulle bli så att detta skulle bli fullmäktiges beslut – skulle ni då verkligen vara beredda att ta ansvar för detta att försena så många bostäder så mycket? Eller är det någon ren oppositionspolitik som ni har hemfallit till, det vill säga att socialdemokratin inte längre deltar i de bostadspolitiska ambitionerna, byggandet och målsättningen med 15 000 bostäder annat än i högtidstalen? Är det så allvarligt, fru ordförande?

Anförande nr 134

Mirja Räihä Järvinen (s): Ordförande, fullmäktige! Sten! Du har ju varit borta i riksdagshuset under drygt ett år, och du har inte sett hur vi hanterar ärenden i exploateringsnämnden. Vi avslår aldrig ett byggnadsärende. Vi avslår aldrig en markanvisning. Däremot vill vi ofta återremittera för att vi ska kunna pröva och få en möjlighet att kanske bygga med tomträtt – det är vad vi vill – och de är det som exploateringsnämndens diskussion handlar om.

När det gäller förskolorna vill vi inte alls misstänkliggöra alla privata aktörer, trots det som har hänt i Rinkeby, men varför i herrans namn måste man redan i exploateringsnämnden besluta att förskolan ska vara just privat? Vad är det som gör att vi redan i det tidiga markanvisningsskedet ska slå fast att förskolan ska vara privat i stället för att prata om att vi faktiskt behöver förskolor? Jag förstår inte. När man har en sådan detaljriktighet i ett första planeringsskede är det väl självklart att vi läser det och tar fasta på det, Sten. Dumt vore det väl annars!

Anförande nr 135

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Nog brukar vi kalla riksdagen för andra sidan vattnet, men så långt bort är det ju inte, utan jag har nog kunnat följa med ganska bra hur ni har agerat i ärendena. Det är självklart helt okej att ha olika uppfattningar, och just i nämnden kan man ta upp en diskussion. Det har jag förståelse för. Och självklart ska vi också ha en diskussion i kommunfullmäktige när vi har olika uppfattningar.

Jag underkänner inte er rätt att reservera er hur mycket ni vill, men jag konstaterar bara att jag känner en stor oro när ni väljer avslagsyrkande på ärende efter ärende till fullmäktige i stället för att på annat sätt redovisa er uppfattning, om det ändå är så att ni vill stödja ett kraftfullt bostadsbyggande. Men är ni beredda att ta ansvar för att fullmäktige verkligen skulle avslå de här ärendena och därmed försena väldigt många bostäder i Stockholm? Det är den frågan jag ställer och som jag inte har fått något svar på.

Anförande nr 136

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Nu är det min tur att vara lite bekymrad. Men låt mig börja med att vara tydlig: Socialdemokraterna är inget nejsägarparti. Vi har byggt landet i hundra år, och vi tänker fortsätta bygga landet och staden. Så är det.

Men om ni vill samarbeta med oss ska ni kanske ha en lite annan ton än vad ni har haft hittills. Man kan inte driva igenom ett ärende själva och sedan kräva enighet – så fungerar inte världen. Man kan inte, som min gamla chef på LO-distriktet sade, börja med att slå någon på näsan om man vill ha något av honom. Så fungerar det inte i världen. Ni måste använda en annan ton.

Anförande nr 137

A b i t D u n d a r (fp): Jag ber om ursäkt om du uppfattade något negativt i min ton, men min ton var tvärtom att det är ganska naturligt att jag som politiker och stockholmare måste veta vad ni står för i de två ärenden jag har läst. Innehållet är, ursäktat uttrycket, väldigt populistiskt, och jag känner inte igen den politik som ni har drivit. Därför är det ganska naturligt att jag ställer de frågorna. Vi vill gärna samarbeta. Det är en förutsättning för att Stockholm ska utvecklas, om vi ska tillvara stockholmarnas intresse i infrastrukturfrågorna och lösa de frågorna krävs det att vi samarbetar. Och det tycker jag är väldigt viktigt.

Anförande nr 138

Borgarrådet M o g e r t (s): Abit Dundar, det handlade nog inte om hur jag uppfattade dig, utan det handlade om hur du lät. Du kallade oss populistiska och oseriösa och sade att vi inte samarbetar. Men det är ju ni som sitter på makten. Ska man sy ihop en enighet ligger bollen hos er. Det är inte vi som kan påverka de texter som ligger. Det är du som kan göra det. Skyll inte ansvaret på oss för att det inte blir någon enighet kring era texter!

Anförande nr 139

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Både alliansen och Socialdemokraterna har, såvitt jag förstår och hängde med, om ni inte ändrade er, formulerat att vi ska åstadkomma 15 000 bostäder den här mandatperioden. Sedan måste vi snart nog börja fundera över nästa mandatperiod och vilken målsättning vi ska sätta upp. Jag tycker att det vore oerhört värdefullt, eller nästan avgörande, att vi återigen kan hitta fram till samma siffra som naturligtvis bygger på att Stockholm växer. Det är det som är det viktiga, och därför måste man också visa att man är beredd att genomföra ärenden.

Det verkar finnas en klyfta mellan oss i synen på markpolitiken, och den ska vi diskutera här. Men jag tycker nog att man kan hantera den annorlunda än att ständigt yrka avslag i ärenden när de är framme i fullmäktige, för då måste man två saker, fru ordförande: Då måste man vara beredd att ta ansvar för det och vad det innebär i försenat bostadsbyggande. Man måste också vara beredd att ta ansvar för vad det innebär i budgeten, eftersom ni avstår från de intäkterna som inte kommer att vägas upp av framtida tomträttsavgälder. Det är två frågor som ni socialdemokrater måste besvara.

Anförande nr 140

Borgarrådet M o g e r t (s): Men borgarrådet Nordin kanske minns att det byggdes en hel del under den förra mandatperioden, med fungerande budgetar som gick ihop. Det byggdes 20 000 lägenheter under fyra år. Det fungerade med den socialdemokratiska budgeten. Du kan inte kräva att vi ska ansvar för en moderat budget och anpassa vår politik till den.

Anförande nr 141

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag vill ändå säga som svar på Roger Mogerts kontrareplik: Just det, det byggdes många bostäder då, i högsta grad med vårt aktiva stöd. Vi hade ibland olika uppfattningar om markpolitiken och annat, men framme i fullmäktige var det i allmänhet med vårt mycket aktiva stöd. Det är en skillnad!

Anförande nr 142

A b i t D u n d a r (fp): Jag vill bara understryka precis detta: Jag har läst de flesta protokoll från stadsbyggnadsnämnden, och över 90 procent av ärendena hade stöd av Folkpartiet och övriga allianspartierna.

Anförande nr 143

Borgarrådet M o g e r t (s): Nu var väl inte det här ett ärende i stadsbyggnadsnämnden?

§ 20 Inrättande av centralt ändringsråd (Change Advisory Board) (utl. 2008:90)

Anförande nr 144

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Jag blev nyfiken när jag fick dagordningen i ärendet, för jag undrade vad det är som ska ändras. I bästa fall är det alliansens politik, tänkte jag. Men det visade sig att det inte var det. Det kanske är medborgarna som ska korrigeras, tänkte jag då. Det kanske är ett led i den nya skolpolitiken. Men det var det inte heller.

Förklaringen kom i ärendet. Det står att pilotverksamheten har visat att driftssituationen blir mer stabil då avrop hanteras i ändringsrådet jämfört med när avrop inte hanteras i ändringsrådet.

Jag har helt stillsamt bara ett förslag, nämligen att man skulle ge det här ett något mer genomskiktligt namn – kanske Centrala IT-ändringsrådet eller så.

Anförande nr 145

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag instämmer.

§ 21 Uppgörelse mellan Stockholms läns landsting (SLL) och Storstockholms Lokaltrafik AB (SL) och staden om förvaltning och utbyggnad av kollektivtrafikanläggningar samt bostäder och arbetsplatser (utl. 2008:91)

Anförande nr 146

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi har i ett särskilt uttalande velat peka på en fråga som oroar oss. Ärendet som sådant är stort. Jag kan det inte helt i sin helhet, men vi är intresserade av att bussterminalen vid Kristineberg inte ska förstöra idrottsplatsen och parken. De ska inte störas alltför mycket. Vi tycker inte att det är okej att man stänger av idrottsplatsen under byggtiden och lägger allting under idrottsplatsen.

Vi hade hellre sett att man hade försökt lägga lokaliseringen av den nya bussterminalen under Essingeleden och förskjutit den något. Det fanns olika alternativ. Nu verkar det som om man har kommit fram till att man ska stänga av idrottsplatsen, höja upp den och lägga allting under den. Det tycker vi inte är så bra. Dessutom blir det ju intrång i den vackra slottsparken om man gör den här placeringen.

I övrigt tycker vi att det är bra att mullvadsuppgörelsen, eller vad den nu kallas, genomförs. Men vi vill peka på problemet med Kristineberg.

*§ 22 Försäljning av Stockholms Stads Parkerings AB:s aktieinnehav i dotterbolaget Parkab Övervakning AB
Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 12 maj 2008 (utl. 2008:100)*

Anförande nr 147

M a t s L i n d q v i s t (mp): Fru ordförande, ledamöter och övriga åhörare! Vi tycker att det är bra att sälja ut bolaget, men vi skulle föredra att man sålde ut hela parkeringsbolaget. De förenade borgarråden har framhållit här att Stockholms stad inte ska konkurrera med privata företag på parkeringsövervakningsmarknaden.

Men varför ska Stockholms stad konkurrera med privata företag på parkeringsmarknaden? Det är en fråga som skulle vara intressant att få besvarad. Vi ser inget skäl till att Stockholms stad ska hålla på med parkeringsverksamhet på kvartersmark på skattebetalarnas bekostnad. Vi stöder därför försäljningen av dotterbolaget, men vi hänvisar även till vårt särskilda yttrande i kommunstyrelsen.

Anförande nr 148

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag vill bara säga att vi är beredda att lyssna på Miljöpartiets förslag den dag som vi verkligen har en konkurrenssituation när det gäller byggandet av nya garage. Det är det som är bristen, nämligen att det inte är så många privata aktörer som bygger garage. I de fall vi har försökt få fram sådana har det visat sig vara vissa olika problem. Det är därför vi gör så här. Annars kan vi gärna diskutera den saken också.

Anförande nr 149

M a t s L i n d q v i s t (mp): Men en bidragande orsak till att vi inte har en konkurrensmarknad för garage är att Stockholms stad ligger och subventionerar marknaden. Den kan aldrig nå fram till de marknadsmässiga villkor som den skulle kunna uppnå.

Anförande nr 150

J a n V a l e s k o g (s): Fru ordförande, fullmäktige! Äntligen får fullmäktige svar på de frågor som egentligen borde ha besvarats i det första ärendet om försäljningen. När man läser svaren på frågorna förstår man varför majoriteten undvek att besvara våra frågor vid det första tillfället. Som bonus får Svensk Bevakningstjänst mer pengar ju fler parkeringsböter man ställer ut. Ju fortare och ju fler parkeringsböter bolaget lägger ut per timme, desto större vinst. Detta förnekade borgarrådet Söderlund när ärendet var uppe förra gången.

Företaget får enligt redovisningen behålla 25 procent av parkeringsböterna utöver det man förutsätter att företaget lappar per timme. Man förutsätts lappa 2,25 böter per timme. För den ansträngningen och insatsen får bolaget 526 kronor per arbetad timme och anställd. För böterna därutöver får man 25 procent, alltså ungefär 125–150 kronor, av bilisterna. Det var någonting som förnekades på förra fullmäktige. Men nu, tack vare att vi hade en återremiss, fick vi hela redovisningen.

Vi tycker att det är oacceptabelt att låta ett privat bolag med vinstintresse som den viktigaste målsättningen få all extrabetalning i form av utdelade parkeringsböter. Lika konstigt är kvalitetsfrågorna hanterade. Det finns ingenting om prioriteringar av trafikfarligt parkerade fordon och ingenting om att se till att en viss andel av fordonen ska vara korrekt parkerade. Företaget kan i princip arbeta hur man vill, och den enda drivkraften blir att lappa på ett sådant sätt att intäkterna ökar. Det är vad ni föreslår att vi ska besluta i dag.

Jag måste fråga något av borgarråden – men nu är de alla puts väck – om de tycker att det är bra med betalning och bonus som bygger på att privata parkeringsbolag ökar sin vinst genom att lappa så mycket som möjligt. För ett antal år stoppade nuvarande finansborgarrådet och dåvarande gatu- och fastighetsborgarrådet Sten Nordin en avknoppning av verksamheten – säkert med goda argument. Jag undrar vad som är skillnaden nu. Han försvann förra gången jag försökte ställa den frågan, och jag vet inte om det är därför han försvann ut här nu också. Men om något borgarråd, som ändå sitter i ansvarig ställning, kan vara snäll och svara på det här vore jag glad. Är det försvarbart att inte reglera kvalitetsfrågorna i avtalet utan bara hänvisa till framtida fikamöten? Det är faktiskt vad det handlar om – det är bara att fråga någon. Det står nämligen att man ska ha regelbundna överläggningar där man pratar och diskuterar kvalitetsfrågorna, och ingenting annat.

Jag tycker att det här är ett uselt avtal som man skickar i väg utan att tänka sig för när man gör en sådan här försäljning. Det är en orimlig princip man arbetar efter.

Anförande nr 151

J o n a s N i l s s o n (m): Jan Valeskog säger att Mikael Söderlund inte svarade på frågan. Det är inte helt med sanningen överensstämmande. Jag har nämligen samma repliklapp som Mikael Söderlund hade den gången. Då sade han: Parkab övervakning får enligt ett – märk väl – gammalt avtal ett effektivitetstillägg vid fler än 2,25 utfärdade böter per timme. Detta avtal övertas av Svensk Bevakningstjänst i och med förvärvet.

Det här är inte alls någonting nytt, som det påstås här. Det här har funnits länge, och det är något som bara tas över. All erfarenhet under de här åren visar att det är svårt att upprätthålla effektiviteten. Det är inte lätt. Det här är alltså inte något kraftfullt styrinstrument, men det finns där och har funnits länge. Det är ingenting nytt, och det är som sagt inte lätt att upprätthålla effektiviteten. Vi hade 150 000 böter för tio år sedan ungefär. I dag har vi 90 000. Man behöver inte överdramatisera allt.

Anförande nr 152

J a n V a l e s k o g (s): Vilken tur att vi har diskussionsprotokollet från det fullmäktigesammanträdet! Där säger nämligen borgarrådet så här: ”Du frågar om man får betalt med indrivna parkeringsböter. Nej, det får man alltså inte, utan det är ett fastställt timarvode”.

Sanningen hade varit: Ja, det är ett fastställt timarvode. Men därutöver tjänar man mer ju mer man lappar. Det är väl ändå en väldig skillnad om det är ett privat företag som har ett vinstintresse i första hand som får sådana här villkor – att kunna dra in

pengar genom att lappa så mycket som möjligt efter de regler man tycker ska gälla och med den kvalitetskontroll man själv bestämmer. Allt det inflytandet är borta. Om detta hade varit ett dotterbolag till parkeringsbolaget hade man självfallet styrt på ett annat sätt hur man hade jobbat med till exempel kvalitetsfrågorna. Det kan jag mycket väl föreställa mig. Då hade till och med diskussionsmötena fungerat. Men jag tycker att det är direkt oansvarigt att inte reglera detta.

Anförande nr 153

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Det var ju bra att vi återremitterade ärendet så att vi fick se det avtal som Jan Valeskog refererade till. Däremot fick vi inte fram något avtal som reglerar kvaliteten, vilket vi också begärde. Man kan inte säga att det här ärendet bättre har förklarat varför det skulle vara bra för staden att sälja bolaget.

De enda förklaringar som ges från högeralliansen är att det är ett led i renodlingen av stadens verksamhet. Det är en renodling som alltmer börjar likna ett kalhygge. Varför skulle inte parkeringsverksamheten vara en viktig verksamhet som staden driver? Det måste vara en oerhört viktig del av stadens trafikpolitik.

Man anger att personalen ska få betydligt större utvecklingsmöjligheter utan att försiktigtvis ange på vilket sätt. Just personalen i det här bolaget har haft goda utvecklingsmöjligheter. Man har ju fått pris för sin goda personalpolitik. Man gjorde försökt med kortare arbetstid. Jag har då inte hört någon i personalen säga att det skulle bli en mycket bättre personalpolitik om vi sålde det här till ett privat bolag. Så brukar nämligen inte bli fallet.

Det saknas motivering till att det här skulle vara bra. Det saknas en garanti för kvaliteten för staden. Det saknas affärsmässiga skäl. Det är en politisk dogm eftersom ni har bestämt att allting som staden och dess personal gör kan säkert någon annan göra bättre även om det kostar mer. Det känns väldigt destruktivt.

Jag yrkar avslag på förslaget och bifall till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 154

R e g i n a K e v i u s (m): Bästa Ann Mari Engel! Det finns parkeringsskyltar och det finns parkeringsregler. De reglerna ska efterföljas. Den kvalitet du efterfrågar just nu handlar om att en felparkerad bil ska lappas oavsett om det är privat eller kommunalt. Man lappar ju inte mer desto mer felparkerad bilen är. Det finns regler som ska följas, och det är där kvaliteten kommer att ligga. Man följer samma regler.

Anförande nr 155

A n n M a r i E n g e l (v): Regina! Menar du på fullt allvar att den enda kvaliteten i ett sådant här företag är att man ska följa lagen? Då tycker jag att du ställer oerhört låga krav på ett privat företag. Inom kommunen har vi betydligt högre kvalitetsgarantier för den verksamhet som vi bedriver. Jag tycker att det är bäst att bolaget stannar hos oss i så fall.

Anförande nr 156

J o n a s N i l s s o n (m): Fru ordförande! Stockholms Parkerings uppdrag blir att upplåta parkeringsplatser. Å ena sidan finns det ett kommersiellt perspektiv på det här, nämligen att man ska upplåta parkeringsplatser inne i staden. Det är oftast lukrativt. Å andra sidan har man en typ av demokratiskt uppdrag, nämligen att man ska upplåta infartsparkeringar. Det är inte alls lukrativt, utan det går med förlust och subventioneras av parkeringsbolaget och stockholmarna.

När man överlåter Parkab handlar det i första hand om att man ska kunna göra uppdraget bättre. Parkab blev eget bolag 2001. Det var ett första steg mot bättre styrning. Nu gör man det här genom att överlåta till en entreprenör så att man kan koncentrera sig på sina kärnuppgifter som bolag. Genom att man överlåter Parkab till en entreprenör ökar styrbarheten för Stockholms Parkerings aktiebolag. Det görs helt enkelt för att man kan upphandla och styra på ett annat sätt med avtalet. Det är mycket mer kraftfullt att styra med. Man slipper även risken man har när man sitter med en verksamhet som man inte måste ha.

Konkret handlar det om att parkeringsbolaget kommer att beställa utveckling av system för rapportering. Man har en särskild entreprenör som gör det här bättre än vad man kan klara av och mäktar med i dag. Jag vill gärna understryka att entreprenören tillsammans med Stockholm Parkering avgör vad och var man ska vara för att göra överbevakningen. Man släpper alltså inte ut en entreprenör för att härja fritt bland bilarna.

När det gäller kvalitetsinslaget har man naturligtvis högre kvalitetskrav på andra typer av verksamhet som kommunen har i form av omsorg och annat än man behöver ha på parkeringsövervakning. Där är det digitalt. Antingen har man parkerat fel eller så har man parkerat rätt. Om man har parkerat fel ska man ha en bot och om man har parkerat rätt ska man inte ha en bot. Mycket konstigare än så är det inte.

Parkeringsövervakningen är inte en kärnverksamhet för Stockholms stad. Det är inte heller en kärnverksamhet för själva parkeringsbolaget. För parkeringsbolagets del innebär överlåtelsen av aktier och verksamhet till en annan part att man kan handla upp den här tjänsten som vilken annan tjänst som helst. Så komplicerad är den inte.

Angående frågan om arvode och bonus är det klart att den stora delen är att Svensk Bevakningstjänst får ett arvode för vad de ska göra. Det arvodet ligger på 526 kronor per timme. Bonusen är 2,25 per utfärdad böter per timme. Men det här är en ytterst marginell del. Det är ingenting som man över huvud taget skulle kunna leva på. Det gäller att man ger rätt svar på rätt fråga.

Anförande nr 157

J a n V a l e s k o g (s): Likväl är bonusen ungefär 150 kronor varje gång man lappar extra över en viss nivå. Det är klart att när det finns företag som har vinstintresse kan de enbart prioritera detta i stället för att göra som vi gör när vi har avtalet för parkeringsövervakning inom trafikkontoret. Där har vi ju prioriteringar som gäller trafiksäkerhet. Vi har också formuleringar för kvalitet när det gäller hur stor andel rätt parkerade fordon det ska vara och så vidare.

Men det finns ingenting om kvalitetsaspekter i detta. Därför blir vi förvånade när Jonas Nilsson säger att man kan öka styrbarheten med att handla upp detta. Det finns ju ingenting av det här. Ni har sprungit på för fort. Det finns inget sådant avtal alls. Det visar bara att ni har bråttom och av ideologiska skäl vill sälja till varje pris. Sedan får det gå hur det vill, tydligen.

Du pratar om att slippa risker. Vadå slippa risker? Det här företaget har gått med ett antal miljoner i vinst varje år. Det är inte det som det handlar om. Det handlar om att det finns de som vill ta över de möjliga intäkterna och kunna utnyttja systemet med bonus och annat. Kvalitetsfrågorna är som sagt inte reglerade. Men du ansåg ju inte heller att det var nödvändigt.

Anförande nr 158

J o n a s N i l s s o n (m): Jag tror inte att någon kan hålla med om att det överhängande problemet är detta. Det är inte så att stockholmarna och de som besöker Stockholm parkerar perfekt och alldeles rätt jämt och ständigt. Det är väl snarare så att felparkeringarna är ett överhängande problem i dag. Vi kommer inte att ha något problem i det avseendet. Jag är inte ett dugg orolig för att vi ska komma upp i 150 000 p-böter, som vi hade när p-terrorn rådde, i stället för de 90 000 som utfärdas i dag.

Anförande nr 159

A n n M a r i E n g e l (v): Jag tycker att det är fascinerande att ni på den där sidan, som alltid förut har gnällt om att man jagar felparkerare, nu plötsligt ska låta ett bolag som bara har lönsamheten som ledstjärna sköta detta. Jag tror inte alls att stockholmarna håller med om det som Jonas sade – att det är okomplicerat med parkeringsövervakning. Jag tror att det är en grannliga fråga. Det handlar om att möta medborgare hela dagarna. Det handlar om hur man prioriterar trafiksäkerhet gentemot lagen och så vidare. Du tog själv upp frågor om att det är mer olönsamt att ha infartsparkeringar och lönsammare inne i staden och så vidare. Detta är trafikpolitiska frågor som staden inte ska släppa ifrån sig, särskilt inte när man inte har gjort några som helst föreskrifter om hur kvaliteten ska se ut.

Anförande nr 160

J o n a s N i l s s o n (m): Fru ordförande! Jag förstår inte alls vad oppositionen argumenterar för här egentligen. Ska vi för det första ha bolag som sköter övervakningen? Ska vi för det andra tala om för de bolagen att de inte ska sköta sina jobb? Ska vi säga att de ska lappa mindre och se mellan fingrarna – att det helt enkelt inte ska skötas? Jag kan inte förstå de argumenten. Antingen är det felparkerat, och då ska man ha en lapp, eller så är det inte felparkerat, och då ska man inte ha någon lapp. Men jag vill understryka att vi inte vill ha tillbaka den p-terror som vi hade förr.

Anförande nr 161

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Man kan väl säga att det egentligen handlar om två delar i det här. Dels är det en principiell diskussion om

bolag eller inte som vi återkommer till lite då och då när det gäller olika bolags storlek, dels just den här affären.

Med risk för att upprepa mig från förra gången vi förde debatten – och det kommer nog också att bli så också i följande debatter om bolag – vill jag säga att det finns både positiva och negativa saker med offentligt ägda bolag. Det positiva är att de kan gå bra, de kan fylla en viktig funktion och liknande. Det negativa är att de kan gå med förlust, och därmed får staden och skattebetalarna stå för de förlusterna.

Dessutom har inte ett offentligt ägt bolag samma möjligheter att utveckla verksamhet som privata har. Då kommer man snarare in på frågan om vilken politik man bedriver i stort sett för att utveckla näringslivet och därmed skapa bättre tillväxt i vår stad.

Jag tycker att man ska granska varje bolag för sig. Sedan får man se vilken historia de har och vilken situation de befinner sig i. Kan man sälja dem eller inte? Och får man i så fall ett rimligt pris för dem? I det här fallet tycker jag att det är helt okej, och därmed har jag inga problem med att yrka bifall till kommunstyrelsen.

När det gäller den andra fråga som vi är inne på här handlar det snarare om det avtal som redan gäller, som Jonas Nilsson var inne på. Har man synpunkter på det får man ändra avtalet sedan, när det är dags att göra det. Jag skulle vilja ställa en fråga till Socialdemokraterna. Om avtalet inte hade funnits – hade ni då varit beredda att sälja? Är det avtalet det är fel på eller är det principen att sälja bolaget det är fel på?

Anförande nr 162

A n n M a r i E n g e l (v): Jag förstod inte riktigt argumentationen. Vi ska tydligen inte ha ett kommunalt bolag, för det kan gå med förlust. Men om vi säljer det till ett privat bolag skapar vi tillväxt. Jag undrar: Var är mellanskillnaden? Vi kanske till och med vågar kalla det mervärde.

Anförande nr 163

A n d e r s B r o b e r g (kd): Förlåt, men jag har ingen ambition att övertyga er om marknadsekonomin fördelar. Men ett privat bolag kan ta risker. Man gör det och man utvecklar saker, vilket är till gagn för alla. Det kan inte ett offentligt ägt bolag göra på det sättet, och det ska inte heller göra det. Om man ska ha kvar bolag i offentlig regi ska man därför ha väldigt speciella ändamål för detta.

Anförande nr 164

J a n V a l e s k o g (s): Vi är emot att göra ideologiskt betingade affärer som är dåliga. I det här fallet är det en dålig affär. Det är ett antal miljoner i vinst man gör årligen för att få en intäkt. Dessutom görs det som sagt med det här slarviga avtalet i botten.

Jag kan informera fullmäktige om ett annat exempel som vi har på trafiknämnden, nämligen där vi har fått redovisat hur mycket genomförandet av privatiseringen av parkeringsövervakningen har kostat staden. Det kostade drygt 30 miljoner kronor i

övertalighet, pensionskostnad och allt. Det är helt bortkastade pengar. 30 miljoner kastas bort enbart av ideologiskt betingade skäl. Återigen var det ideologin som styrde och inte omsorgen om skattebetalarna.

Det är samma sak här. Dessutom har ni startat en åtminstone mindre parkeringsterror med det här avtalet. Jag skulle vilja ställa en fråga till Kristdemokraterna: Stöder ni principiellt att man ska få betalt efter hur mycket man bötfäller med 150 kronor extra per bil? Och stöder ni att det inte finns något som helst kvalitetskrav? Jonas Nilsson tyckte ju inte ens att det behövdes. Har Kristdemokraterna samma uppfattning?

Anförande nr 165

A n d e r s B r o b e r g (kd): Du tar upp övertalighetskostnaderna på ett helt annat område. Övertalighetskostnader och engångskostnader, som i det fallet, kan ibland vara värda att ta eftersom det på längre sikt ger bättre utveckling för samhällsekonomin och därmed för skatteunderlaget och tillväxten i staden.

När man lyssnar på dig, Jan, låter det som att man ska ha kvar alla bolag som man bara kan. Möjligtvis kan man tänka sig att sälja om det går dåligt för ett bolag. Jag tycker att det är fel, och jag har svårt att förstå din hållning i detta. Jag undrar återigen: Om vi ändrar avtalet, kan ni då tänka er att sälja? Eller kan du aldrig tänka dig att sälja bolaget?

Anförande nr 166

M a t s L i n d q v i s t (mp): Vi håller med den övriga oppositionen om att det här är en dålig affär, men av andra orsaker. Det är en dålig affär för att ni inte säljer ut hela parkeringsbolaget. Varför gör ni inte det? Tror ni inte på att marknaden kan ordna det här?

Anförande nr 167

A n d e r s B r o b e r g (kd): Vi hör vad du säger, och vi tar med oss det. Som jag sade inledningsvis tar vi bolag efter bolag och resonerar om när det gäller vilken situation de befinner sig i och om det är läge att sälja dem. Jag tar alltså med mig dina synpunkter.

Anförande nr 168

A n n M a r i E n g e l (v): Jag tänkte fortsätta diskussionen och säga att jag inte tror att jag behöver någon kurs i marknadsekonomens mekanismer, Anders. Dem är jag alltför smärtsamt medveten om. Det handlade just om hur vinsten uppstår om kommunen kommer att göra förlust på det här, vilket ju ingenting tyder på i ärendet. Men du tror att ett privat bolag ska göra vinst. Då är det faktiskt en grupp som får betala den vinsten, och det är personalen.

Jag har inte fått svar på min fråga. Ni skriver i ärendet att man gör det här därför att bolagets personal ska få betydligt större utvecklingsmöjligheter. Ska de kunna jobba ännu mer på ackord och ännu snabbare och kunna få en större vinst? Eller på vilket

sätt skulle det här gynna personalens utvecklingsmöjligheter? Jag skulle gärna vilja ha ett svar på den frågan.

Anförande nr 169

A n d e r s B r o b e r g (kd): Personalen vinner alltid på företag som går bra. Då har man tryggt jobben framöver. Utan vinst finns det inga jobb framöver, och då går det åt skogen med det här landet. Det är till och med så att det är bra med ökad lönespridning. Företag med stor lönespridning har också hög tillväxt och bättre lönsamhet. Allt talar för att det är bra för personalen.

Dessutom är det så att om man verkar i ett större bolag som inte är offentligägt och därmed har möjlighet att utveckla verksamhet på ett annat sätt än offentligt ägda företag har så har personalen en annan möjlighet till utveckling.

Anförande nr 170

A n n M a r i E n g e l (v): Det här kan bli en intressant debatt, Anders Broberg. Men jag undrar om stadens personal håller med om det här. Det är alltså därför vi har så många lågavlönade i kommunerna och så många högavlönade tjänstemän – eftersom det är bra med en ökad lönespridning. Jag är inte säker på att den analysen är riktig.

Jag förstår fortfarande inte hur personalen skulle gynnas. Företaget går inte dåligt. Du säger att det finns risk att det kan gå med förlust och att vi därför ska sälja det till någon som kan få det att gå med vinst. Det går ju bra! Det är affärsmässigt dåligt att sälja företaget.

Medge att det bara är en principfråga! Ni tycker att allting som är privat är bättre än allting som är kommunalt. Det är bara detta det handlar om. Ni kan inte ge ett enda hållbart argument för försäljningen annat än detta.

§ 23 Skolplan för Stockholms stad (utl. 2008:101)

Anförande nr 171

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Till att börja med finns det en del saker i skolplanen som jag saknar. Lite mer konkreta mål skulle jag gärna se. Jag tycker att planen är vag och att den blir svår att följa upp. Det finns också en del saker som jag gärna skulle vilja vara utan.

Tanken är väl att vi inte ska ta saktidsskussionen i dag eftersom vi kommer att göra en återremiss. Men jag skulle vilja passa på att göra ett medskick. Jag tror att fördelen med att det är ett förhållandevis vagt dokument är att vi med lite arbete skulle kunna bli överens om vi ville. När den här planen är antagen kommer vi att ha haft tre skolplaner på lika många år. Om ni voterar igenom den här skolplanen med en liten majoritet finns det en överhängande risk att det blir en fjärde om två år.

Jag skulle faktiskt önska att borgarrådet Edholm nu passar på att bjuda in till ett förutsättningslöst samtal under återremisstiden. Jag måste säga att det förvånar mig lite att det inte har hänt tidigare. Jag tycker att vi har en gemensam skyldighet och ett ansvar gentemot Stockholms skolor att försöka bli överens. Jag är beredd att ta mitt ansvar, och det är i så fall upp till bevis när det gäller er nya policy om att vi ska vara överens.

Anförande nr 172

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Eftersom jag är ansvarigt borgarråd för frågan tycker jag av naturliga skäl att det är ett oerhört väl förberett förslag. Det är ett av de mest väl förberedda förslag som över huvud taget har skådats i den här rådssalen. Jag tycker inte att det ska återremitteras, och jag tycker att det är väl förankrat och även remitterat till ett väldigt stort antal remissinstanser. Det har också legat bordlagt i utbildningsnämnden en omgång för att oppositionen skulle ha möjlighet att framföra sina synpunkter. Vi har också tagit del av oppositionens synpunkter och ändrat förslaget på ett antal punkter.

Jag ser fram emot en stor skolpolitisk debatt nästa gång frågan kommer upp.

Anförande nr 173

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Borgarrådet pratade om den breda remissen. Skolan är elevernas arbetsplats. Det är de som berörs mycket av skolan. Jag undrar på vilket sätt man har involverat eleverna i att ta fram skolplanen. Tyvärr är utbildningsnämnden nu för tiden utan elevernas närvaro, vilket är olyckligt. Delar av skolplanen andas tyvärr att man inte har lyssnat på eleverna i Stockholms skolor.

Anförande nr 174

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Förslaget till skolplan är remitterat till båda de elevfackliga organisationerna.

Anförande nr 175

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, fullmäktige! Det här blir visst lite förvirrat. Jag fick just höra att vi inte skulle prata om det här den här gången. Då blir det jättesvårt. Jag har någonting som jag vill framföra, och nu blir det inte framfört förrän det blir beslut nästa gång. Det är olyckligt.

Jag har allvarliga invändningar mot betygssättningen. Om vi inte ska säga någonting så avstår väl jag också. Men det är olyckligt, för då får vi inte veta någonting. Jag vet inte vem som har kommit på den idén.

Ordförande, ledamöter! Det står i handlingen att skolk är oacceptabelt. Ogiltig frånvaro ska följas upp och åtgärdas. Skolk ska alltid rapporteras till föräldrarna och redovisas i anslutning till terminsbetygen i såväl grundskolan som gymnasium.

Skolverket skriver så här: Frånvaro är enligt det betygssystem vi har i dag i princip inte något som ska ha med bedömningen vid betygssättningen att göra. Skolverket har därför valt att inte bereda utrymme för att anteckna frånvaro i betygsdokumenten. Ändå menar majoriteten att vi ska införa skolk i betygen.

Följande har jag hämtat från Piteå kommun och Piteå Tidning, där man har tagit upp skolplikt och rollfördelningen mellan vårdnadshavaren och kommunen. Under vårdnadshavarens skyldighet står att vårdnadshavaren enligt skollagen är skyldig att se till att barnen kommer till skolan. Under kommunens skyldigheter står: I skollagen står det att kommunen är skyldig att kontrollera att eleven finns i skolan. Skolan ska kontakta hemmet när eleven är frånvarande och vårdnadshavaren inte har anmält frånvaro. Under ogiltig frånvaro står att rektorn måste göra en anmälan till barn- och utbildningsnämnden om en elev har mycket otillåten frånvaro. Till detta bifogas en redovisning av skolans åtgärder för att hjälpa elev och vårdnadshavare. Detta är skillnad mot att bara föra in skolk i betygen.

Under hot om penningböter står det att kommunen använder vitesföreläggande endast efter det att skolan har försökt komma till rätta med situationen på annat sätt, till exempel genom samtal med föräldrarna, stödåtgärder eller anmälan till socialtjänsten. Det är barn- och utbildningsnämnden som beslutar om vitesföreläggande. Vårdnadshavaren får information om de krav som ställs och om man har möjlighet att uppfylla kraven. Om föräldrarna därefter ser till att barnen kommer till skolan slipper man vite.

I skollagen 3 kap. 16 § står det: Beslut av styrelsen för utbildning i ärendet enligt denna paragraf får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs för överklagande till kammarrätten.

Jag tycker att eleven och vårdnadshavaren i det här förslaget till skolplan förefaller rättslösa när det gäller skolk. Är det så? Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation, men det kommer väl nästa gång.

Anförande nr 176

Borgarrådet E d h o l m (fp): Fru ordförande! Jag vill bara säga att just den här frågan är avgjord i fullmäktige en gång tidigare. Vi har fattat beslut om detta i budget.

Anförande nr 177

I n g e r S t a r k (v): Jag tänker inte alls prata om skolplanen nu utan bara klargöra att Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet vill ha en återremiss. Vi debatterar skolplanen ordentligt nästa gång.

§ 24 Äldre direkt – kontaktcenter för äldreomsorgen i Stockholm (utl. 2008:102)

Anförande nr 178

B e r i t K r u s e (s): Ordförande! Jag skulle kunna göra detta kort och säga att vi går på det förslag i reservationen som ligger i kommunstyrelsen, det vill säga återremiss från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

När vi nu får säga några ord vill jag ändå passa på att peka på ett par saker. Det som förvånar i det här ärendet är att det går så rasande fort och att man inte tar hänsyn till de remissvar som har kommit ut. Det finns synpunkter från de olika remissinstanserna som går ut på att de tycker att man borde vänta innan hela organisationen är fastlagd. Det finns synpunkter som man måste ta hänsyn till. Man borde avvakta med att starta till dess att det finns en permanent organisationstillhörighet och tekniska infrastrukturer för Äldre direkt.

Det finns en tveksamhet till att Äldre direkt ska ha hand om hela staden. Det är viktigt att det i fortsättningen finns utrymme för hembesök, personliga möten och så vidare. Det här är frågor som kommer från de egna leden på borgarsidan.

Det finns medel avsatta för IT-satsningar – 650 miljoner. Ändå tar ni medel från verksamheterna, vilket vi tycker är orimligt från vår sida. Vi säger: Ta tillbaka ärendet! Kom tillbaka med en annan finansiering och läs remissvaren en gång till för att ta till er vad ert eget folk och även oppositionen tycker.

Jag yrkar på återremiss.

Anförande nr 179

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är inte första gången som vi får höra att det vi nu gör i majoritet går rasande fort. Jag tycker i och för sig bara att det är roligt att saker och ting händer. Vi ska naturligtvis också stå till svars för att det sedan fungerar. Vi har lärt oss att i många frågor får borgerligheten ofta gå före, och så kommer oppositionen efter och säger att saker och ting är bra.

Det ska vara lätt för äldre personer att ta kontakt med äldreomsorgen i Stockholms stad, och det ska vara lätt att kunna få hjälp med att bli lotsad dit man ska i stället för att behöva hålla på med telefontider och annat som gör att man kan bli irriterad på vägen. Den information, Äldre direkt, som nu ska införas ska just underlätta för stadsdelsnämnderna i deras arbete därute så att biståndshandläggarna får tid att utföra det arbete som är specifikt deras. De kan då biståndshandlägga ärendena i stället för att behöva svara på enkla frågor som kan handla om fakturor och annat.

Målsättningen är hög. Vi räknar med att 70 procent av de ärenden som kommer in med enkla frågor och svar ska kunna handläggas av Äldre direkt. Det handlar naturligtvis inte om myndighetsutövning; det är vi tydliga med. Det är just den här enklare arten av ärenden. Man har i några stadsdelsnämnder provat på ett kontaktcenter, som inte är lika stort som det här, och sett att det har underlättat arbetet ute i verksamheten.

En fråga som jag själv ändå ifrågasätter lite grann är handläggningen av färdtjänst-ärenden. Jag tycker att de tills vidare ska ligga kvar i stadsdelsnämndernas regi och att man ska ha ansvaret där. Det betyder nämligen en del att man har lokalkännedom, och man behöver ofta också kombinera det hela med hembesök inför beslut om färdtjänst.

Det är viktigt när det gäller ekonomin att ha principen att resurserna ska följa med till verksamheterna. Nu avsätts pengar under det här året, och sedan blir det naturligtvis en diskussion i budgeten hur det ska se ut under kommande år.

Jag kan inte låta bli att dra lite på smilbanden när man i oppositionen har tagit till sig att vi i ärendet i äldrenämnden kunde tänka oss att senarelägga detta till september. Javisst, det hade jag kunnat tänka mig om det absolut inte hade gått att genomföra till den 1 juli! Men när man nu visar på att det ska kunna fungera redan den 1 juli föreslår vi naturligtvis det i ärendet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 180

B e r i t K r u s e (s): Ewa Samuelsson! Jag vill bara påpeka att det är 21 dagar kvar till den 1 juli. Jag tror inte att man är så beredd på att gå ut med information till alla tänkbara håll under den tiden. Och tänk om när det gäller finansieringen! Ta inte pengarna från verksamheten!

Anförande nr 181

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande, ledamöter, åhörare! Man kan verkligen fråga sig vad syftet är med att inrätta Äldre direkt – kontaktcenter för äldreomsorgen i Stockholm. Blir det bättre service för de äldre och deras anhöriga genom att man hastar fram den här lösningen? Jag pratar om att hasta och inte om att göra något med rasande fart. Visst är det bra att man kan fatta beslut snabbt, men man får inte hasta fram saker och ting.

Allt ska hända så snabbt att det återigen känns som att barnet kastas ut med badvattnet. Visst är det bra med ett gemensamt telefonnummer dit man kan vända sig och få all information. Men jag känner en väldig oro för hur det ska gå när det ska införas så snart.

Så många viktiga synpunkter har kommit fram både från vårt kloka pensionärsråd och från stadsdelsnämnderna. Det är ändå få stadsdelsnämnder som har fått svara i den här så viktiga frågan. När ni i majoriteten inför nya arbetsuppgifter till stadsdelsnämndernas biståndshandläggare ska det rymmas inom befintlig budget. Det har vi fått erfara i flera beslut som har fattats i den här fullmäktigesalen.

Vad gör ni då när ni nu inför ett centralt kontaktcenter? Jo, då tar ni pengar från äldreomsorgens budget. Ni nedrustar innan ni över huvud taget vet om detta kommer att innebära en minskning av belastningen på stadsdelsnämnderna. Ni har kalkylerat med detta trots att de flesta stadsdelsnämnder har ett stort underskott inom äldreomsorgen.

Vilka är det som drabbas? Jo, det är de gamla. När inte handläggarna hinner med sänks kvaliteten i omsorgen. Det är jättebra med ett center som svarar generellt på äldres och anhörigas frågor. Men när det kommer till personlig service ska inte närheten till beslutsfattare med lokalkännedom underskattas. Det gäller även den kunskap som biståndshandläggarna får genom de samtal man har med äldre. Det skapar en helhetssyn att man får ta del av de olika synpunkter som kommer fram.

Skynda långsamt! Ta med alla synpunkter som kommer fram, och se över vad som redan finns i dag! Delvis arbetar man ju med samma frågor som till exempel Stockholms stads trygghetsjour. Tid skulle då även finnas för att ta fram en informationskatalog för att kunna sammanställa vad som finns på de olika boendena i staden för äldre.

Jag yrkar på återremiss.

Anförande nr 182

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är inte nya uppgifter som ska till biståndshandläggarna, Margareta. Tvärtom ska tid frigöras från biståndshandläggarna så att det är just de ärenden som handlar om biståndshandläggning som kommer till dem, och inte en massa kringfrågor. Det är de frågorna som ska lösas av Äldre direkt.

Budgeten för 2009 är inte tagen ännu. I år kommer pengarna att ta från central medelsreserv.

Anförande nr 183

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ursäkta att jag sludrar, men jag har en sådan huvudvärk. Det jag sade är att när ni lägger på stadsdelsnämndsförvaltningarnas biståndshandläggare arbetsuppgifter tillför ni inte några ytterligare medel. Men när ni nu tar ifrån dem uppgifter är ni snabba med att också ta med pengarna från stadsdelsnämnderna. Det var precis det jag sade.

Anförande nr 184

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Det finns tveksamheter i ärendet. Det har varit en kort remissomgång vilket har gjort att alla inte har kunnat delta i beredningen av remissvaren. En fråga är hur arbetet ska fördelas mellan biståndshandläggarna och personalen på Äldre direkt. Det är inte rimligt, som föreslås, att administration och utredning av färdtjänstansökningar kan göras av ett 30-tal anonyma kundbetjänare. Sådana ansökningar och utredningar förutsätter såväl personlig kontakt som lokalkännedom. Det påpekade ju också Ewa Samuelsson.

Det finns fler oklarheter. Varför forceras Äldre direkt fram med startdatum redan den 1 juli? Kommunstyrelsens pensionärsråd KPR föreslår start tidigast i början av år 2009 efter ytterligare utredning och konsekvensanalys. Det är inte ansvarsfullt att ta ytterligare resurser från äldreomsorgen trots att syftet är gott. Enligt förslaget ska Äldre direkt finansieras genom att 17 miljoner kronor omfördelas inom ramen för de medel som är avsatta för äldreomsorgen. Medel ska omfördelas från äldrenämndens

service, vård och omsorg till ett kontaktcenter där de äldre inte ens vet om de får svar på de frågor som de ställer.

Därför bör det fattas ett beslut om att tillfördela äldreomsorgen extra resurser för att finansiera Äldre direkt. I ärendet står det att när Äldre direkt är fullt utbyggt uppskattas samtalen per dag till 2 200. Ringer stockholmarna verkligen 2 200 samtal per dag angående äldreomsorg? Det frågar sig kommunstyrelsens pensionärsråd. Och varifrån ska de 30 centeranställda, gärna med erfarenhet som biståndshandläggare, tas? Eftersom finansieringen ska ske genom äldreomsorgens budget blir det stadsdelarna som får avstå resurser, för till exempel biståndshandläggare eller medel avsatta till färdtjänst.

KPR skriver att äldreförvaltningen är tveksam till att verksamheten redan under första året kan komma att avlasta stadsdelsnämnderna såsom det skulle bli med en motsvarande effektivisering i biståndshandläggarnas arbete. Man förordar därför en successiv uppbyggnad av verksamheten.

Beakta remissvaren! Där framkommer så stora frågetecken att ärendet inte kan anses som tillräckligt utrett. Bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 185

K a r i n H a n q v i s t (s): Ordförande! Jag behöver inte stå här och upprepa det som Berit Kruse förde fram. Men jag vill ändå reagera på det som borgarrådet sade i sitt anförande. Jag hänvisar till Bromma stadsdelsnämnds remissyttrande, som faktiskt är ganska kritiskt. Jag tror att borgarrådet har läst det. Det finns en hel del synpunkter där som man borde ta till vara. Kanske är den främsta anledningen att vi i Bromma har haft ett kontaktcenter. Jag tror att vi var pionjärer på området. Det har fungerat bra. Nu ser man risker i att centralisera frågorna. Jag tycker att man borde väga in de här svaren.

Ewa Samuelsson! Det är inte så att borgerligheten går före och vi kommer efter. Här är vi eniga i nämnden i våra kritiska synpunkter. Väg in dem och ta hänsyn till dem! Och skynda långsamt! Det finns trots allt bra idéer i det här med ett kontaktcenter; det har vi sett i Bromma. Men varför ha så bråttom och varför centralisera allt på en gång?

Bifall till återremissyrkandet!

Anförande nr 186

M a r i a H a n n ä s (v): Borgarrådet Samuelsson och medborgare! Ett telefonnummer att ringa för stadens pensionärer tror vi i Vänsterpartiet i och för sig är bra. Men i det här fallet, när ni håller på och utreder frågan, tycker vi att remissen har kastats fram alldeles för snabbt. Dessutom har inte skribenten som har gjort det underlag som har gått ut på remiss tillräckligt noga analyserat den situation som råder i Stockholm. Man har inte tittat på de kompetenser som finns redan på dagtid. Det har bland andra Skarpnäcks stadsdelsnämnd svarat i sitt remissvar.

Ett exempel på den här hasten är att vi redan nu ska fatta ett beslut om att skriva avtal med Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd från Skarpnäck. Det ska vi göra redan den här veckan – på torsdag. Det gick enormt fort när det bestämdes.

Jag trodde att man beräknade kostnaden för det här till 18 miljoner. Men jag kanske har läst fel – det var någon som sade 17 miljoner. Jag funderar mycket på hur det har beräknats, för det här är stora pengar. Det är viktigt att utnyttja kommunens pengar på bästa sätt. Dessutom ska det här tas från stadsdelsnämnderna, som redan har alltför lite slantar. De slantarna borde kunna användas bättre till äldreomsorg, det vill säga omsorg i hemmen och i bostäder på äldreboenden och så vidare.

Speciellt i Skarpnäck har vi ett stort underskott på äldreomsorgen. Vi har gjort bedömningar som vida har överskridit de planeringsnivåer som vi har haft. Det handlar om människor som vi trodde skulle dö. Det är på samma sätt som det brukar vara varje år; man beviljar hela tiden nya äldreboenden och om inte några avlider blir det fler och fler människor. Så har det varit i Skarpnäck, så vi har ett stort underskott.

Det är inte heller tillräckligt klarlagt varför inte Stockholms äldre- och handikappjour utnyttjas i det här fallet. De har ju redan i dag den här kompetensen och kan ge råd och stöd till både personal, funktionshindrade och pensionärer som det här handlar om. I remissen tar man inte upp och belyser sambandet mellan Stockholms äldre- och handikappjour och Äldre direkt på ett tillräckligt bra sätt. Det nämner också borgarrådet i sin slutkläm under mina synpunkter, vilket jag tycker är bra.

Vänsterpartiet yrkar på återremiss i detta ärende.

Anförande nr 187

M o n i k a L i n d h (s): Fru ordförande, ledamöter och åhörare! Jag hade inte tänkt gå upp eftersom vi ska återremittera ärendet. Men så säger borgarrådet någonting som får mig att hoppa i stolen. Hon säger att det är en bra princip att resurserna följer med verksamheten. Samtidigt säger hon att budgeten för 2009 får utvisa hur man ska fördela kostnaden för detta.

Du har alltså redan låst dig i ärendet. Om jag vore dina allianskamrater skulle jag bli ganska bekymrad över att man redan nu annekterar budgetutrymme för 2009, men det må väl vara deras sak. På sidan 119 längst ned säger du att budgetmedel för detta, 17 miljoner, ska tas från äldreomsorgen. Det är det första. Då tänker man: Vilken äldreomsorg – den centrala, den lokala eller vad? Du förtydligar det och säger att det ska tas från stadsdelsnämnderna. Det ska omfördelas för år 2009 till den nya organisationen som därmed tar över arbetsuppgifterna från stadsdelsnämnderna.

Och inte nog med det! Du säger också att stadsdelsnämnderna inte kan räkna med någon eventuell kompensation för detta. Du säger tydligt att det är viktigt att Äldre direkt fungerar fullt ut vid årsskiftet så att stadsdelsnämnderna kan göra motsvarande effektiviseringar. Med andra ord ska vi spara 17 miljoner i budget nästa år för att bekosta detta. Det är viktigt att du i talarstolen står för det du säger i dina synpunkter.

§ 25 Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen SoL, kvartal 4 2007, funktionshindrade (utl. 2008:103)

Anförande nr 188

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter! Det finns visst någon här från medierna också. De åtgärder som har beslutats om ska självfallet verkställas. Barn och ungdomar ska inte behöva vänta månadsvis på kontaktfamiljer och kontaktpersoner. Vi tycker att ni för länge sedan borde ha initierat en informationsinsats för att rekrytera fler kontaktpersoner och kontaktfamiljer.

När man läser rapporten framgår det också att stadsdelarna i många fall väljer åtgärder som inte är riktigt relevanta. Det enskilda barnet eller den enskilda unga människan har behov som inte täcks upp av exempelvis kontaktpersoner. Det är behoven som ska styra, och inte den alltmer pressade socialbudgeten i stadsdelarna. Ni talar om valfrihet. Vilken valfrihet har de barn och ungdomar i stadsdelarna som inte får de åtgärder de har rätt till enligt socialtjänstlagen i tid? Dessutom kanske de får en felriktad åtgärd för att den är billigare. Att i stället för placering välja en kontaktperson är förstås en åtgärd som bara förvärrar för det enskilda barnet eller ungdomen.

Jag vill hänvisa till det särskilda uttalande som s, v och mp har.

Anförande nr 189

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det är två helt olika saker som Karin resonerar om. Det ena är om socialtjänsten väljer rätt insats över huvud taget för de barn, för det är oftast barn i det här fallet, som är drabbade och behöver samhällets stöd. Den frågan är mycket relevant. Där har vi alldeles nyligen sjösatt den största genomlysningen av barninsatser över huvud taget någon gång i Stockholms stad för att klarlägga detta. Den frågan är viktig, men den har inte med det här ärendet att göra.

Det här ärendet handlar om socialtjänstens oförmåga att verkställa de beslut där rätt eller fel kontaktperson har valts för själva insatsen. Detta är ett väl känt problem. Vi påpekar i texten att det är bra att det minskar, men att det fortfarande är ett problem. På lång sikt tyder allting på att vi kommer att få svårare och svårare att med gammaldags metoder rekrytera såväl fosterfamiljer som kontaktpersoner, även om dessa uppdrag till sin karaktär är väldigt olika.

Min bild är att det görs ganska stora insatser från socialtjänsten lokalt när det gäller att leta efter nya kontaktfamiljer eftersom de gamla hela tiden tenderar att falla ifrån men att detta ändå inte räcker. Det är ett problem som de flesta också delar med andra kommuner.

Anförande nr 190

K a r i n R å g s j ö (v): När vi satt i majoritet hade vi den här typen av riktad informationsinsats just för att ragga upp fler kontaktpersoner och kontaktfamiljer. Nu

har vi tagit upp frågan i snart två år. Det är väl dags för någon typ av informationsinsats.

Allt hänger ihop. I rapporten syns det tydligt att det inte finns någon möjlighet att få tag på kontaktpersoner för vissa ungdomar som har svåra problem. De har gått alltför länge med sina sociala problem. Med en åtstramad budget i socialtjänsten i hela staden lär det bli fler och fler som inte får åtgärder eller som får fel åtgärder.

§ 27 Reviderad antidiskrimineringsklausul i stadens upphandlingar (utl. 2008:106)

Anförande nr 191

Mirja Räihä Järvinen (s): Ordförande, fullmäktige! Man kan väl inte säga att det här ärendet har hastats fram eftersom majoriteten lovade en ny antidiskrimineringsklausul redan i budget 2007. Men när man läser ärendet verkar det ändå som ett hastverk.

Jag tänker börja med att gnälla. Än en gång skriver den borgerliga majoriteten fram ett ärende som borde ha passerat kommunstyrelsens integrationsberedning. Som vice ordförande måste jag säga att utifrån det här får jag allt svårare att se vilken roll integrationsberedningen egentligen har. Jag skulle jättegärna vilja ha ett svar från majoriteten. Jag måste påminna om det här gång på gång i olika ärenden. Visst har vi i oppositionen också ett ansvar för att påminna majoriteten. Men måste vi göra det varje gång vi har den här typen av ärenden? Det har jag jättesvårt att förstå.

När man sedan står här med facit i hand är det inte så konstigt. Vi sitter på våra sammanträden i integrationsberedningen och får ta emot lite käcka rapporter. Sedan säger vi tack och amen, och så är det bra. Men vi gör ingenting i den här beredningen. Vi skulle ju kunna jobba med den här typen av ärenden. Vi skulle kunna bereda ärenden som handlar om integration, diskriminering och antidiskriminering till kommunstyrelsen. Det tycker jag att borgarrådet nu borde ta till sig, och lova bot och bättring när det gäller den här typen av remitteringar. Annars får man ta bort beredningen, för just nu fyller den ingen funktion.

När man tittar på klausulen i sig själv finns det givetvis saker som fattas, framför allt när man jämför med den gamla antidiskrimineringsklausulen. Det är framför allt kraven på underleverantörer som är borttagna. Det gäller även möjligheten till vite, som inte alls är på samma sätt som den var i vår klausul. Detta påpekas också av kommunstyrelsens handikappråd. Man måste kunna vitesbelägga entreprenörer som inte sköter sig när det gäller antidiskriminering.

Det är mycket olyckligt att majoriteten inte heller vill tillämpa klausulen på upphandling av varor. Man borde undersöka konsekvenserna av förhållandet när en sådan klausul fattas och inte innefattar allt som staden upphandlar framöver.

En antidiskrimineringsklausul som är värd namnet borde vara av sådan art att den verkligen förhindrar diskriminering. Den förra klausulen var betydligt tydligare på den punkten. I detta förslag finns det mycket oklarheter trots att majoriteten har arbetat på det i nästan två år. Den tiden borde ha räckt till att ta fram ett förslag som belyser konsekvensen när det gäller stadens arbete mot diskriminering i alla dess former.

Jag yrkar bifall till det återremissyrkande som vi har lämnat i kommunstyrelsen.

Anförande nr 192

A b d o G o r i y a (s): Ordförande, fullmäktige! Det verkar som om ambitionsnivån hos den borgerliga majoriteten talar sitt klara språk. Ni pratar ofta om nolltolerans i många avseenden. Det gäller våldet, trafiken, kvinnomisshandeln etcetera. När detta sker får gärningsmannen eller gärningskvinnan ett straff enligt lagen.

Den borgerliga majoriteten väljer i det här fallet att häva avtalet. Hävning av avtalet är det enda instrument den borgerliga majoriteten har. Det finns alltså inget vitesföreläggande. Vilka signaler ger man?

Den borgerliga majoriteten vill inte att antidiskrimineringsklausulen ska omfatta varuupphandlingen med motiveringen att olika krav kommer att gälla för anbudsgivare som producerar sina varor i Sverige i förhållande till dem som producerar sina varor i andra länder. Jag vill påminna majoriteten om att Sverige har klarat av att bojkotta Sydafrika under apartheid. Stockholm har möjligheter att ställa krav även på de utländska producenterna om man så vill.

Diskriminering är en vanlig företeelse i samhället. Den upplevs alltför ofta i olika former. Den är antingen öppen eller dold. Samhället måste bekämpa diskrimineringen både med rättsliga medel och genom information och opinionsbildning. En politisk församling måste vara tydlig och klar när det gäller den här typen av brott.

Jag upplever inte att dagens förslag till beslut från den borgerliga majoriteten är tillräckligt för att motverka diskrimineringen, utan det kommer snarare tvärtom att leda till att den dolda diskrimineringen ökar. Med det yrkar jag bifall till den gemensamma reservationen från oppositionen.

Anförande nr 193

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Diskriminering kan självfallet aldrig accepteras på något sätt. Det är en mycket viktig uppgift för staden att i sina olika verksamheter motverka diskriminering. Det handlar om vad som händer när respekten för människors person, kultur och egenart inte finns där såsom den självfallet ska göra.

Då är frågan: Vilka är de mest effektiva redskapen för det arbetet? Man måste inse att grunden för detta läggs i det nationella rättssystemet. Det är där grunden läggs för antidiskrimineringsarbetet. Det är också viktigt för oss att se till att det är verksamt med lagarna och att det måste vara laga dom som är det grundläggande avgörandet när någon döms för diskriminering.

Men vi är också beredda att använda stadens instrument för att på olika sätt motverka diskriminering. Jag tycker att det är ett kraftfullt instrument när vi nu säger att man kan häva ett avtal. Jag tror att det är det mest kännbara som någon leverantör kan utsättas för om vi säger att vi häver avtalet. Det gäller även underleverantörer. På det sättet blir det väldigt tydligt att vi inte vill ha att skaffa med någon som på det här sättet begår sådana brott – självfallet inte. Vi tänker inte fortsätta att ha avtal med dylika. Jag tycker att förslaget ger ett bra redskap för staden för att bedriva ett fortsatt effektivt antidiskrimineringsarbete.

Vi kommer självfallet nogsamt att följa hur det fungerar, hur verksamt det är och hur situationen utvecklar sig. Det här ska gälla tillsammans med den lagstiftning som man kanske ibland glömmer bort i diskussionen. Den nationella lagstiftningen är ju ändå basen för arbetet. Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 194

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Finansborgarrådet! Sju av elva städföretag i Stockholm erbjöd sig att ordna fram etnisk svensk arbetskraft till kunden. Några av dessa städbolag anlitas av staden. Staden hade här i år kunnat agera om man hade haft en antidiskrimineringsklausul och om man hade valt att få använda sig av vite. Då hade man kunnat höra av sig till bolagen. Man hade kunnat försöka säga att vi inte kommer att acceptera den typen av agerande. Den diskriminerings-test som genomfördes av Sveriges Radio visar att de här företagen uppenbart bryter mot den lagstiftning som finns. Varför kan inte staden agera på det sättet? Det är konsekvensen av det förslag som föreligger här.

Ni hävdar att grunden är de nationella lagarna. Stockholms stad lever inte ens i sina bolag eller i sina förvaltningar, inklusive dem som du har ansvar för, upp till att följa de lagar som finns när det gäller jämställdhet och mångfald. Det finns inget handlingsprogram för jämställda löner i staden, till exempel. Antidiskrimineringsarbetet har avstannat sedan 2006 när den moderatledda majoriteten började avveckla och urholka antidiskrimineringen. Ni skriver diskriminering på papperet, men ni agerar inte. Fy skam!

Anförande nr 195

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag bestrider bestämt att stadens och dess bolag aktivt skulle bryta mot lagen. Det är inte det som har framkommit i den rapport som har kommit i dag. Det har framkommit att en del gör ett mycket bra arbete och att andra behöver fortsätta att utveckla sitt arbete. Nog om detta.

Jag kan inte se annat än att det blir en otroligt tydlig signal att vi har en klausul i vårt antidiskrimineringsarbete om att man kan häva avtal till dem som ska vara våra leverantörer. Om man inte sköter sig och om man bär sig illa åt i de här hänseendena så kommer vi att häva avtalet. Jag tycker inte att man kan ha en tydligare signal.

Anförande nr 196

A b d o G o r i y a (s): Jag tycker att diskrimineringen i sig är ett brott när den äger rum. Om man har begått ett brott ska man ta ansvar för de gärningar eller handlingar som man har begått. Det ni säger i ert förslag är bara: Vi vill inte ha med er att göra.

Anförande nr 197

A b i t D u n d a r (fp): Först vill jag yrka bifall till kommunstyrelsen. Som borgarrådet också sade är diskriminering inte acceptabelt oavsett i vilken form den sker. Vi måste på alla sätt och nivåer försöka motarbeta den.

Jag tycker att dokumentet och klausulen har blivit bättre. Det är mer konkretiserat. Framför allt är det viktigt och bra att våra beslut ska vara juridiskt eniga. De ska vara hållbara utifrån ett juridiskt perspektiv när det gäller innehållet. Annars blir det här inte användbart oavsett hur mycket vi önskar oss. Vi kan skriva massor av texter, paragrafer och så vidare här i den politiska församlingen, men de måste också vara i harmoni med själva den rådande lagstiftningen och de lagar som finns. Annars menar jag att det inte blir någon effekt över huvud taget.

Jag tycker att det här dokumentet är bra på det sättet genom att man begränsar omfattningen och konkretiserar vad som gäller. Framför allt tycker jag att det som finansborgarrådet sade är viktigt – vi kan följa upp det hela. Vi nöjer oss inte enbart med detta. I alla remissvar tycker man att det här är välkommet, och ett konkretiserande och användbart dokument. Först då kan man nå målen och försöka jobba efter dem. Annars blir det ett allmänt svävande dokument. Om vi hänvisar till den förra majoriteten kan ni aldrig visa konkret att ni har gjort något bättre i och med att det dokumentet var så allmänt hållet.

Jag tror att detta är ett bra steg på väg, och jag hoppas att vi återkommer till den här diskussionen senare när det gäller vad vi har åstadkommit genom detta ärende.

Anförande nr 198

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Den antidiskrimineringsklausul som nu återinförs är en urvattnad version. Det här förslaget är en försämring jämfört med den antidiskrimineringsklausul som fanns tidigare. Den omfattar inte underleverantörer, vilket är en stor brist. Den gäller inte all upphandling, utan det har begränsats. Man ger inte heller någon möjlighet till vite.

Jag tänker försöka förklara för fullmäktige varför vite är viktigt. Det är nämligen svårt med bevisbördan för att få en lagakraftvunnen dom när det gäller diskrimineringsärenden. Om man jobbar med diskrimineringsfrågor vet man detta. Att kunna använda vite är ett sätt att säkerställa att man lever upp till den lagstiftning som i dag finns. Finansborgarrådet sade här tidigare: Man måste ju ändå leva upp till lagstiftningen.

Ja, tänk om det vore så väl! Tyvärr är det så att de olika ombudsmän som vi har i dag inte har den handlingskraft som vi skulle önska. Självtänkt anmälde jag stadens SLK för att bryta mot dagens jämställdhetslagstiftning. Det gör vi. Vi bryter mot sådant som vi faktiskt enligt lag ska göra. Vi saknar till exempel en handlingsplan för jämställda löner. Vi saknade även en beskrivning av vad sexuella trakasserier var. Fortfarande har inte detta rättats till av kommunen Stockholms stad. Jämställdhetsombudsmanen har nu fört en dialog med staden i över ett år. Delar har rättats till, men inte allt.

Att använda en klausul för att bidra till att de lagar som handlar om människors lika värde faktiskt efterlevs är någonting som skulle kunna vara någonting man väljer att göra, om man politiskt skulle vilja. Men då måste man ha en annan utformning av klausulen. Man måste också bestämma sig för att ha ett par tjänstemän som jobbar med uppföljning. När det visar sig i olika diskrimineringsstester som även staden skulle kunna bekosta aktivt själv eller låta frivilligorganisationer utföra att det

förekommer diskriminering ska vi använda det här för att ha en dialog med leverantörerna. Den politiska viljan saknas hos majoriteten.

Det är oerhört uppenbart om man läser Ernst & Youngs sammanställning att antidiskrimineringsarbetet har avstannat sedan 2006. Det har skett vissa kvalitativa förbättringar i det som redan fanns. Men det finns många och stora brister – även brister där man strider mot nationell lag. Det handlar om prioritering och om resurser. Den politiska viljan finns inte hos den moderatledda majoriteten.

Anförande nr 199

A b i t D u n d a r (fp): Om vi ska hålla oss till vite måste man bevisa att det har skett antidiskriminering, det vill säga att någon har överträtt lagen. Bara formsaken och symbolsaken gör inte saken bättre. Om oppositionen sätter sig in i ärendet ser ni att viteshantering över huvud taget är svårt och ineffektivt. Jag tror att det är mycket effektivare att upphäva avtalet. Jag förstår inte var problemet i sakfrågan ligger. Det är bara ett allmänt känslomässigt förhållningssätt. Det tycker jag inte alls är effektivt.

Anförande nr 200

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Vite skulle helt enkelt enligt EU-kommissionen och enligt de olika ombudsmännen kunna användas som ett sätt att säkerställa att man efterlever den nationella lagstiftningen, till exempel genom aktiva åtgärder mot etnisk diskriminering. Ett annat exempel skulle kunna vara ett handlingsprogram för jämställda löner, som vi faktiskt enligt lagstiftningen ska ha. Med det är det inte sagt att alla kommuner, eller ens myndigheter och privata företag, har det. Ombudsmännen jobbar dygnet runt, och de räcker inte till för att försöka ligga på. Där kan man använda vite för att bidra i det arbetet. Stockholms stad behöver göra det om vi verkligen effektivt vill börja motverka diskrimineringen, som är ett problem och som vi måste börja åtgärda.

Anförande nr 201

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Att Stockholm är en stor och viktig aktör på marknaden vet vi allihop. Men med storlek följer naturligtvis också ett ansvar. Det spelar roll hur vi upphandlar och vilka krav vi ställer. Vi kan via upphandlingarna påverka andra aktörer på marknaden. Då gäller det att använda den möjligheten på ett så positivt sätt som möjligt.

Vi tror att antidiskrimineringsklausulen har en symbolisk effekt och att det är en viktig politisk markering att staden inte tolererar diskrimineringsbrott i de verksamheter vi finansierar med skattemedel.

Antidiskrimineringsklausulen har också en praktisk effekt eftersom vi menar att fler företag i större omfattning kommer att arbeta aktivt med exempelvis jämställdhets- och likabehandlingsplaner, lönekartläggningar och liknande. Självfallet gäller svensk lagstiftning. Men det är mycket viktigt att vi kan vara med och skapa incitamenten för företag att ta diskrimineringsfrågorna på allvar.

I arbetet med att ta fram den nya antidiskrimineringsklausulen har vi från Kristdemokraterna haft tre utgångspunkter. Vi har sagt att klausulen ska vara tillräckligt omfattande för att ha praktisk betydelse. Den ska utformas så att staden har faktisk möjlighet till uppföljning. Klausulen ska också formuleras så att den skapar incitament och inte försvårar för företag som vill sköta sig.

Den klausul som nu KS har tagit fram ser annorlunda ut än det förslag som ursprungligen kom från SLK. Vi är ändå nöjda med resultaten av förhandlingarna inom majoriteten. De frågor som vi framför allt har drivit är just att klausulen också ska omfatta underleverantörer, som vi hörde finansborgarrådet nämna tidigare. Staden ska ha rätt att begära in underlag som exempelvis jämställdhetsplaner.

Sammanfattningsvis har alltså stadens upphandlande enheter möjlighet att begära in handlingar och åtgärdsplaner i enlighet med de olika antidiskrimineringslagarna. Om leverantören inte lämnar in informationen som vi begär kan vi säga upp avtalet i förtid. När företaget döms för diskrimineringsbrott har vi naturligtvis också rätt att säga upp avtalet. Som tidigare har sagts omfattas också underleverantörer.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 202

Borgarrådet L i v h (v): Ewa! Det låter bra. Men det jag saknar och skulle vilja fråga dig om är hur du har tänkt dig att konsekvensbeskrivningen ska vara. Hur tänker ni er uppföljningen rent konkret? Du säger att vi har rätt att begära in jämställdhets- och mångfaldsplaner. Javisst, men det måste finnas en struktur och en kontinuerlig uppföljning. Hur ska den gå till? Det tycker inte jag framgår av ärendet.

Anförande nr 203

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är en självklarhet att när vi formulerar oss i upphandlingen kommer vi också att tala om vilka olika delar och vilka planer vi kommer att begära in. Om de inte kommer in kan man häva avtalet i förtid.

Anförande nr 204

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Man önskar att man slapp den här debatten, och att diskriminering inte förekom. Men vi får leva med att det förekommer. Därför måste staden fatta beslut där man sanktionerar företag som gör sig skyldiga till diskriminering.

När vi fattade beslut när vi satt i majoritet här och skärpte antidiskrimineringsklausulen var det inte bara en läpparnas bekännelse, utan vi ville verkligen åstadkomma antidiskrimineringsarbete. Ni lovade människor arbete på fem dagar. Det har inte blivit någonting av det. Dessutom urvattnar ni den ursprungliga antidiskrimineringsklausul som vi införde. Ni urvattnar den klausul som vi fattade beslut om när vi styrde staden. Varför gör ni det? Era motiv var att upphandlingen ska basera sig på affärsmissighet. Det var viktigare än att man hade skärpta krav.

Ni anklagar oss för att inte göra någonting åt integrationen. Varför ändrar ni då på antidiskrimineringsklausulen? Nyligen kunde man läsa i Svenska Dagbladet om exempel från många olika ställen med mycket starka antidiskrimineringspolicier. Kanada är ett föregångsland. Varför inte ta de exempel som finns runt om i världen när det gäller bekämpandet av diskriminering av människor på grund av diverse ursprung?

Det var någon borgerlig företrädare här som hänvisade till att alla remissinstanser har svarat positivt på den nya reviderade antidiskrimineringsklausulen. Först och främst är det era kamrater i diverse nämnder som har yttrat sig i remissyttrandena. Ni har till exempel inte bett diskrimineringsombudsmannen yttra sig i ett remissvar om vad man tycker om den antidiskrimineringsklausul som ni vill införa. Om ni hade gjort det och fått svar därifrån hade vi kanske hamnat i ett annat läge.

Jag yrkar bifall till majoritetens återremissförslag.

§ 28 Vårdnadsbidrag i Stockholms stad (utl. 2008:107)

Anförande nr 205

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Stockholm har i dag en lång tradition av att arbeta för valfrihet. Inte minst barnfamiljernas barnfrihet har länge stått i fokus för arbetet från alliansens partier i olika konstellationer som genom åren här har fått stockholmarnas förtroende att ha majoritet. Detta har varit en viktig fråga för oss.

Allt sedan början av 90-talet när dåvarande regeringen Bildt avskaffade lex Pyslingen, som i praktiken förbjöd privat, enskilt eller kooperativt driven barnomsorg, har staden gjort mycket. I dag tror jag att detta är en självklarhet för Stockholmsföräldrar. Genom att titta på oppositionen kan jag nog säga att det är en självklarhet för Stockholmsföräldrar av alla politiska kulörer att kunna välja barnomsorg. Det är något man i dag tar för givet. Det är ett beslut som man själv äger. Men så var det inte för bara ungefär 15 år sedan i Stockholm.

I dag tycker jag att det är roligt att få lägga fram ett förslag som tar ytterligare ett viktigt steg när det gäller barnfamiljernas valfrihet. Det är att vi nu kan införa ett kommunalt vårdnadsbidrag i Stockholm. Det kan ge barnfamiljerna möjlighet, om de så själva vill, att under en tid av livet själva ägna mer tid åt sina barn. De får också en valfrihet att göra detta på del- eller halvtid under en period.

Jag tycker att det här är ett självklart och viktigt komplement till den goda och viktiga barnomsorg som de allra flesta Stockholmsfamiljer sedan väljer. Den gäller för många Stockholmsbarn. Därför är det viktigt att vi fortsätter att utveckla kvaliteten och pedagogiken inom den omsorgen.

Staden kommer att finansiera detta. Vi har gjort det redan nu. I årets budget har vi reserverat medel för det här. Varje påstående om att vi skulle hämta pengar till det här genom att dra ned på kvaliteten inom barnomsorgen är felaktigt. Det vill jag ha sagt redan i detta inledningsanförande, herr ordförande. Det är så mycket vulgärgärning som har cirkulerat i debatten att det finns anledning att redan nu vara mycket tydlig på den punkten.

Om jag får tala för enbart Moderaterna har vi länge drivit att just kommunerna ska kunna få den här frågan. Det fanns under en kort tid tidigare ett nationellt vårdnadsbidrag. Det var inte heller tokigt, men vi tycker att det kunde vara bra att ge kommunerna en möjlighet att införa detta. När regeringen klokt nog har gett den möjligheten har det visat sig att många kommuner runt om i landet erbjuder det här. Det tycker jag är mycket glädjande. Det vinner föräldrarna på, och barnen vinner på att familjerna själva får råda.

Med de orden, herr ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 206

Borgarrådet L i v h (v): Kära Sten! Jag kanske ska börja som man ofta börjar i den här talarstolen med att säga: Valfrihet för vem? Valfrihet för den ensamstående

lågavlönade mamman? Nej, det är inte valfrihet för henne. När vi byggde ut barnomsorgen i det här landet och slogs för valfrihet för föräldrar var det faktiskt vänstern som gjorde det under motstånd från högern i kommun efter kommun.

Ordförande, fullmäktige! Nu ska det här gammalmodiga, kvinnofientliga och barnfientliga förslaget genomföras i Stockholm. Det är mycket sorgligt. Jag tycker att det är sorgligt att Folkpartiet, som har drivit en radikal feministisk politik på riksnivå, sitter här och går med på detta mossiga förslag. Det är sorgligt att ni inte tar till er alla de negativa erfarenheter som finns väldokumenterade.

Vem utnyttjade vårdnadsbidraget i Norge? Jo, unga utbildade kvinnor som står långt från arbetsmarknaden. Det är kvinnor som har invandrat från länder i Europa och som står ännu längre från arbetsmarknaden. Vad blir konsekvenserna? Jo, dessa kvinnor kommer ännu längre från arbetsmarknaden. Deras barn har gått miste om den viktiga pedagogiken i förskolan.

Ordförande och fullmäktige! Några få välbärgade kvinnor – vi talar om kvinnor och inte om män här – utnyttjade detta skattefinansierade bidrag som extra fickpengar. 96 procent av dem som utnyttjade vårdnadsbidraget i Norge var kvinnor. Det var knappast några män. Konsekvenserna i Norge blev att man självfallet lade ned detta misslyckade projekt. De negativa konsekvenserna för kvinnorna och för barnen var för stora.

Nu vill jag fråga dig, Sten Nordin, och dig, Lotta Edholm, hur i herrans namn ni kan införa detta gammalmodiga kvinnofientliga projekt här i Stockholm.

Anförande nr 207

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag tror att inte minst många kvinnor lyssnar med viss förvåning på Ann-Margarethe Livhs verklighetsbeskrivning. Låt mig slå fast en sak först och främst. Det finns en avgörande skillnad när det gäller var vi tycker att politiken gör halt och var det är familjerna själva som bestämmer.

Jag vill också påminna om helheten i regeringens politik, där man inför möjligheter för kommunen att erbjuda vårdnadsbidrag, där man förstärker förskolan och pedagogiken där och där man också inför en stimulans till familjerna för att den med högst inkomst ska stanna hemma hos barnen. Och fortfarande är det så i vårt samhälle att det är killarna som oftast har högst inkomst. Jag tror att detta kommer att ändra på sig om vi nu tittar på hur saker och ting ser ut när det gäller utbildning och högre utbildning. Med tiden går det här i rätt riktning, men i dag finns det anledning att ha den stimulansen. Det är helheten av den här politiken man måste se. Den stärker ju också dramatiskt barnfamiljernas valfrihet.

Detta har inte vänstern arbetat för. Det kan jag inte se. Ni har inte varit med om att införa valfriheten som har gjort att även Ann-Margarethe Livhs väljare i dag tycker att det är självklart att få välja dagis.

Anförande nr 208

Borgarrådet L i v h (v): Jag tror inte att det blir någon anstormning av killar som kommer att stanna hemma för 3 000 spänn i månaden. Det ska bli kul, Sten Nordin, när du visar mig alla de pigga män som sitter där med sina 3 000 kronor eller hälften av det om man vill utnyttja detta delvis.

Det ska också bli underbart att se satsningen på förskolan. Det framgår nämligen inte ett dugg i ärendet hur stadsdelsnämnderna ska kompenseras. Det står faktiskt i er budget att man tar pengar från samma pott som man tar pengar till förskolan från. Och plus och minus måste väl gå ihop – eller hur, Sten?

Anförande nr 209

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Där har du helt fel, Ann-Margarethe Livh. Pengarna till vårdnadsbidraget tas helt och hållet ur den centrala medelsreserven. De är inte ihopkopplade med förskolan. Det är fristående pengar.

Det är otroligt att du som kvinna förnekar och talar illa om andra kvinnor som skulle vilja vara hemma lite mer tillsammans med sina barn. Det är tydligen kvinnofientligt att få mer tid tillsammans med sina barn. Det är barnfientligt att få mer tid tillsammans med sina barn, menar du. Det är ofattbart att man kan uttrycka sig på det sättet.

Anförande nr 210

Borgarrådet L i v h (v): Om ni nu vill att man ska vara hemma med sina barn, både mammor och pappor, och att man ska kunna välja – sänk då arbetstiden! Då har även de lågavlönade råd med det. Inför individuell föräldraförsäkring så att både män och kvinnor får ansvar för sina barn och tillfälle till tid med dem. Håll inte på med sådana här saker som bara kan utnyttjas av en liten grupp välavlönade kvinnor eller av de kvinnor som i ert Stockholm är så stigmatiserade av att de ska sitta på jobbtorgen och tvingas söka jobb att de föredrar 3 000 kronor i månaden framför att utsättas för det. Jag tycker att det är skamlöst, och jag talar gärna för de kvinnorna.

Anförande nr 211

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ann-Margarethe Livh! Jag är lite förvånad över att du tycker att det här är ett så mossigt förslag. Ett mossigt förslag hade det varit om vi hade ersatt den stora utbyggnaden av förskolan med vårdnadsbidrag. Men det är faktiskt inte det som sker. Man bereder här en möjlighet för föräldrar som kanske har alldeles särskilda behov av att vara hemma lite längre med sina barn. Det kan handla om infektionskänsliga barn eller andra saker som gör att det är lite extra knepigt.

Ditt resonemang hänger inte heller riktigt ihop. Antingen är man för fattig för att kunna utnyttja vårdnadsbidraget, eller också är man så fattig att man utnyttjar det, tydligen. Det är bra om argumentationen hänger ihop.

Anförande nr 212

Borgarrådet L i v h (v): Ann-Katrin! Det som hände i Norge var att de fattiga kvinnorna utnyttjade bidraget därför att de inte hade någon annan möjlighet. Och vad blev resultatet? De stod ännu längre från arbetsmarknaden än de hade gjort tidigare. Det här handlar inte om valfrihet. Du pratar om valfrihet för barnen. Vad handlade det om när det gäller de barn som har invandrarbakgrund och som inte kom in i norsk förskola? Vad är det för valfrihet? Valfrihet för vem? Det frågar jag igen.

Anförande nr 213

A b e b e H a i l u (s): Ordförande, kommunfullmäktige! Den moderatledda majoritetens så kallade vårdnadsbidrag får många konsekvenser. Den svenska förskolan är starten på det livslånga lärandet för våra barn. I förskolan läggs grunden för barnens inläring och sociala samspel. Barn som har tillgång till en bra förskola har klart bättre möjligheter att lyckas under sin skolgång.

I stadsdelar som Rinkeby, Tensta, Hjulsta, Husby, Akalla, Skärholmen med flera är dessutom förskolan ett komplement till hemmet. Det är i förskolan barnen kommer i kontakt med det svenska språket och svensk kultur. Förskolan är den enda kontinuerliga kontakten med det svenska samhället för många familjer i de här områdena.

Ordförande! Erfarenheten från Norge visar att språkutvecklingen för barn i invandrarfamiljer som har haft vårdnadsbidrag blev betydligt sämre än för dem som har deltagit i förskolan. Genom vårdnadsbidrag förlorar barnen varje år 70 000 kronor. Det är precis vad Moderaterna är ute efter. De vill inte ha vårdnadsbidrag. Deras fruar sitter inte hemma i tre år. Det är pengarna de vill åt – 70 000 kronor! Ett barn mellan ett och tre år kostar från 120 000 till 130 000 kronor om året. Man tar 130 000 kronor och ger tillbaka 36 000 kronor om året. Resten behåller man. Så vinner Moderaterna.

Jag tycker att förlorarna är Folkpartiet, som i årtal smutskastade det svenska skolsystemet och plötsligt säger ja till vårdnadsbidrag – att barnen ska sitta hemma i sex år eller mer. Så blir det om mamman får ett barn till och så vidare. När barnen börjar skolan jämförs barn som har varit hemma med barn som har varit i förskolan hela tiden när de får betyg. Hur går det ihop för Folkpartiet? Det blir konstigt. Jag tycker att Folkpartiet måste förklara det här.

Ordförande! Vi socialdemokrater säger ja till pedagogiska förskolor för barnen i Stockholm i allmänhet och i Stockholmsförorter i synnerhet. Det är lågutbildade kvinnor eller de som helt saknar utbildning som hamnar ännu längre från arbetsmarknaden. I Stockholm drabbar detta många invandrarkvinnor i förorten. I och med detta urholkas också jämställdheten.

Anförande nr 214

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Abebe Hailu inledde värtaligt med att beskriva många av den svenska förskolans förtjänster och vilken betydelse den kan ha. Men att döma av den argumentation ni nu bedriver från vänsterkanten skulle man kunna tro att vi har lagt fram ett förslag om att stänga förskolorna i morgon. Sanningen är den att vi i dag inför valfrihet för föräldrar och att vi samtidigt satsar på

förskolan. Det här är en majoritet som har öppnat en förskoleavdelning varannan dag, såvitt jag vet, för att täcka behovet. Vi har klarat barnomsorgsgarantin, Abebe, som ni inte klarade av. Det är oerhört viktigt.

Vi fortsätter att utveckla. Det är just den här valfriheten som vi slogs för i början på 90-talet och som ni slogs emot. Det är den som har bidragit till att skapa förskolans djupa förankring hos alla människor. Detta är inte ett enskilt partis politiska projekt. Det är just ett stöd för familjerna, och tillsammans med en bra pedagogisk verksamhet för barnen i förskolan är det viktigt. Det kommer vi att fortsätta att stärka och utveckla, men vi kommer också att låta föräldrarna bestämma genom vårdnadsbidraget.

Anförande nr 215

A b e b e H a i l u (v): Finansborgarrådet Sten Nordin! Det stämmer inte. Det är inte bara 70 000 om året som Moderaterna vinner på förslaget. Kvinnorna stryks också från arbetsmarknadsstatistiken. På det sättet minskar också antalet arbetsökande. Den borgerliga majoriteten med Moderaterna i spetsen prioriterar bidrag, som ni hela tiden har varit emot. Ni har förordat arbete. Det här går stick i stäv med vad ni lovade i valet 2006. Det tredje som ni vinner är att kravet på att bygga kommunala förskolor minskar om många barn sitter hemma. Det är det ni moderater vinner mest på.

Anförande nr 216

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): För det första är inte vårdnadsbidraget en arbetsmarknadspolitisk fråga. För det andra går vårdnadsbidraget att kombinera med arbete. Det möjliggör vi här i Stockholms stad. För det tredje väljer föräldrar redan i dag att senarelägga starten i förskolan något utan någon som helst ersättning. De familjerna tillgodoses med vårdnadsbidrag.

Dessutom är många väljare på vänstersidan positiva till ett vårdnadsbidrag. Det handlar inte om sex år, som du är rädd för. Det handlar om tiden fram till treårsdagen, även om det finns de som tycker att det skulle vara bra med en längre tid. Det handlar om att kanske förskjuta starten något i förskolan. På det sättet kan vi kanske också minska barngrupperna. Småbarnsgrupperna är de som är mest beroende av att vara färre i grupperna. Det gäller dem mer än de äldre barnen. Om vi kunde tillgodoses det vore det till barnens bästa. Det är det som vårdnadsbidraget är till för. Det är barnperspektivet som gäller.

Anförande nr 217

A b e b e H a i l u (s): Ordförande! Som jag sade är de största förlorarna barnen när mammorna sitter hemma. De andra förlorarna är kvinnorna. Jämställdheten urholkas. Det vårdnadsbidrag ni tänker genomföra cementerar mannens patriarkat och konserverar de traditionella könsrollerna.

Anförande nr 218

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Abebe Hailu apostroferade särskilt Folkpartiet och undrade hur vi kunde gå med på det här. Jag vill bara påminna om att också förra gången det fanns vårdnadsbidrag var Folkpartiet med på det beslutet. Då handlade det om att införa barnomsorgsgarantin samtidigt. Den införde vi. Pappamånaden infördes också i samma veva av Bengt Westerberg. Det var någonting som ni inte lyckades förbättra på över 15 år. Det är en kombination av olika saker. Nu kommer bonusen med. Det gäller att se allting i sitt sammanhang, men det väljer ni att inte göra.

Anförande nr 219

A b e b e H a i l u (s): Ordförande! Det är inte Westerbergs folkparti som finns i dag. Det är ett helt annat folkparti. När det gäller förskolan upprepar jag: Om många sitter hemma måste man minska antalet förskolor. Som du sade vore det jättebra om papporna skulle sitta hemma. Men erfarenheten från Nacka här i Stockholms län visar att 95 procent av dem som sökte bidraget var kvinnor. Det var inte pappor. Ditt uttalande stämmer inte.

Anförande nr 220

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! I dag är det dags att besluta om att utvidga valfriheten för Stockholms småbarnsföräldrar. Det handlar om möjligheterna för de föräldrar som så önskar att på hel- eller deltid förlänga föräldraledigheten i kanske ett och ett halvt eller två år.

Grunden i en familjepolitik är föräldraförsäkringen och en rejält utbyggd och högkvalitativ förskola. Nästan alla Stockholmsbarn går i förskolan. Nio av tio Stockholmsföräldrar är nöjda med förskolan. Det visar den nyligen presenterade brukarundersökningen. Vårdnadsbidraget är en vidareutveckling för dem som så önskar. En bra familjepolitik är en av anledningarna till att det föds så många barn i vår stad. Den utvecklingen verkar fortsätta. Det är verkligen jätteroligt!

Men alla barn är olika. Familjesituationer ser olika ut. Det är också olika vid olika tillfällen i livet och olika för olika barn i samma familj. Beslutet i riksdagen om vårdnadsbidrag gör det möjligt att införa det här i Stockholm. I dag är det ingen som riktigt vet hur många av Stockholmsföräldrarna som kommer att använda sig av bidraget. En del kanske kommer att förlänga föräldraledigheten med någon eller några månader bara för att få en plats på just det där önskedagiset som man vet kommer att bli ledig till hösten eller kanske lite senare. Någon kanske har ett infektionskänsligt barn som behöver vara hemma lite längre.

Sverige har en väl utvecklad familjepolitik – långt bättre än de flesta andra länder. Vi har 13 månader med 80 procent av lönen och ytterligare tre månader med föräldrapenning på lägsta nivå. Det blir drygt 5 000. Det är också lite lågt om man är låginkomsttagare. Om man tänker som ni resonerar skulle inte de föräldrarna ha möjlighet att ta ut det heller. Två månader är vikta för pappan och två månader för mamman. Nu införs en jämställdhetsbonus. Föräldrarna får högre ersättning ju jämnare de fördelar det här.

Vårdnadsbidraget blir den sista delen i kedjan för dem som tycker att det här passar deras barn och familjesituation bäst just då. Utbyggnaden av förskolorna fortsätter. Det öppnas en ny avdelning varannan arbetsdag i Stockholm. Vi håller barnomsorgsgarantin. Vårdnadsbidraget är ett komplement till detta. Det är vi glada för.

Bifall kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 221

Z a i d a C a t a l á n (mp): Herr ordförande! Du säger dig värna barnen, Ann-Katrin Åslund. Jag funderar på hur du gör det när vi ser konsekvenserna av vårdnadsbidraget. Det har testats i Norge, i Finland och även i Nacka. Det är mamman som stannar hemma. Det blir barn som ser sin mamma gå hemma, tjäna mindre och få sämre pension än sin man. Vad visar det de barnen? Jo, att kvinnor har sämre möjligheter i livet. Vi har sämre inkomstmöjligheter och sämre chanser i hela våra liv. Vad visar det våra barn? Det bryter i alla fall inte de könsroller som behöver brytas för att kvinnor och män ska ha jämställda löner i Sverige. Jag vill gärna att du svarar på hur det hjälper barnen.

Anförande nr 222

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Zaida Catalán! Vad jag förstår är ert miljöparti-förslag 2 500 kronor i månaden och en liknande situation. Jag förstår inte riktigt din aggressivitet här.

Man kan ta ut det här på deltid. Det låter som om ni tycker att man är tvungen att ta ut vårdnadsbidraget. Jag vill påpeka att det är valfrihet som gäller. Detta är inte någonting som man är tvungen att utnyttja, utan det är ett erbjudande.

Anförande nr 223

Borgarrådet L i v h (v): Också jag vill haka på det där med barnen. Du säger att det är för barnens skull. Men, Ann-Katrin, har du tittat på Norge? Har du tittat på varför de slutade med vårdnadsbidraget i Norge? Jo, det var för barnens skull. Det var så många barn som gick miste om den grundläggande pedagogiska utveckling som man får i förskolan. Det var de barnen som kom efter sedan i skolan. Det var därför man lade ned bidraget i Norge. Jag är häpen över att ni inte har tagit till er erfarenheterna från Norge när ni pratar om att detta är för barnens skull. Barnen var de stora förlorarna.

Anförande nr 224

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): För det första ska man komma ihåg att förskolan har varit dåligt utbyggd i Norge. Det kan möjligtvis ha påverkat detta. För det andra var väl anledningen till att man slutade med vårdnadsbidraget att man fick en socialdemokratisk regering där.

Anförande nr 225

B e r i t K r u s e (s): Ordförande, fullmäktige! Det är en intressant debatt. Vi står en bra bit ifrån varandra. Det är inte fel att vara hemma med sina barn när de är riktigt små. Det är därför vi har en föräldraförsäkring som möjliggör detta, och den är bra. Jag tror att man kan säga att Socialdemokraterna har kämpat bra för att få igenom den föräldraförsäkring vi har och som är en försäkring och inte ett bidrag.

Hur är det möjligt att till exempel Folkpartiet som för några år sedan hyllade förskolan som nummer ett och som jobbade för jämställdheten nu anser att det är okej med ett uselt bidrag, Ann-Katrin? Man uppmuntrar och kanske rentav tvingar kvinnor att stanna hemma. Det är kvinnor som inte kommer in på arbetsmarknaden. Och hur är det möjligt att Moderaterna frångår sin arbetslinje, Sten Nordin?

Nu går den moderatledda majoriteten samman och inför ett vårdnadsbidrag. Detta är ingen barnomsorg som kommer barnen till godo. Fortfarande har män högre inkomster än kvinnor. När nu vårdnadsbidraget införs är sannolikheten hög att det är kvinnan som stannar hemma med de små. För det får hon ett borgerligt bidrag som inte ens är pensionsgrundande. Det är en låg summa som inte på något sätt kan ersätta en inkomst från arbete. Kvinnorna får därmed lägre pension.

Detta borgerliga bidrag för oss tillbaka till gångna tider då kvinnan ej hade en given plats på arbetsmarknaden. Hemmafruarna blev i bästa fall försörjda av sina män. Kvinnans frigörelse och rätt till arbete fick vi 40-talister kämpa för, och det gjorde vi med glädje. Medan Folkpartiet till vissa delar lyfter tillbaka skolan till det forna 50-talet gör nu Moderaterna och Sten Nordin detsamma med vårdnadsbidraget. De borgerliga partiernas mantra har hitintills varit att minska bidragsberoendet. Här gäller det motsatta.

Stadsdelarna får en ny myndighetsuppgift i en stor administration. Det blir svårigheter att kontrollera heltid och deltid. Har man socialbidrag eller inte? Det är många saker som ska kollas i denna krångliga modell. Stadsdelarna har 21 dagar på sig att informera kommuninvånare, kontrollera, fatta beslut och informera förskolorna. Det är där frågorna från föräldrarna kommer.

Vårdnadsbidragets införande kan komma att innebära större barngrupper och brister i kontinuiteten. Barnen kommer och går under olika tider på barnen. Det är en barnfientlig reform som dessutom sätter barnfamiljerna i en ekonomisk knipa då ersättningen är oförskämt låg.

Nej till vårdnadsbidraget och ja till en trygg och utbyggd föräldraförsäkring! Bifall till Socialdemokraternas reservation!

Anförande nr 226

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag vill bara påminna Berit Kruse om att vi fortfarande hyllar förskolan. Vi tycker att det är en alldeles utmärkt start på det livslånga lärandet. Det är inte så att man inte kan gå i förskola om man under några månader uppbär vårdnadsbidrag.

Förvisso är föräldraförsäkringen en försäkring den första tiden. Men sedan får man en ersättning under tre månader som inte är särskilt hög. Det har också bäring på det du tar upp med pensionsersättningar och allt möjligt sådant. Jag förstår inte varför ni tycker att det är så mycket bättre.

Om man ska vara riktigt ärlig lyckades ni ju inte få fler män att stanna hemma. Det är bara en liten grupp som tar ut föräldraförsäkring. Jag är för föräldraförsäkringen. Men om man ska vara riktigt krass är det ett gigantiskt vårdnadsbidrag som det ser ut nu och som det såg ut också under er tid.

Anförande nr 227

B e r i t K r u s e (s): Du kan inte jämföra vårdnadsbidraget med socialförsäkringar. Det är en helt annan sak. Det vårdnadsbidrag ni inför är inte pensionsgrundande. Du säger att det kan handla om dem som har ett infektionskänsligt barn eller ett handikappat barn som behöver vara hemma lite längre. Skäms på er, tycker jag. Se till att den familjen får den hjälp de behöver i stället!

Anförande nr 228

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Berit! Jag hoppas verkligen att många småbarnsföräldrar hörde vad du sade alldeles nyss i talarstolen: Ingen barnomsorg som kommer barnen till godo är den tid som barnen vistas med sina föräldrar. Föräldrar är alltså ingenting värda. Tidigare fick vi höra av andra socialdemokrater här att om papporna är hemma är det bra, men om mammorna är hemma är det dåligt, för de *sitter* hemma. I stället ska de föräldrar som utnyttjar vårdnadsbidraget ha möjlighet till öppna förskolor och mötesplatser på andra sätt också. Det handlar inte om att sitta hemma inlåst i sin egen lägenhet. Vårdnadsbidraget kan också innebära att småbarnsgrupperna för de minsta barnen blir mindre, vilket bara är positivt.

När ni nu kritiserar vårdnadsbidraget för att det är så lågt ska ni komma ihåg att det är en möjlighet. Inte en enda småbarnsförälder tvingas utnyttja vårdnadsbidraget. Det är en möjlighet man kan utnyttja, och det är faktiskt mer än noll kronor som det är i dag när man väljer att vara hemma.

Anförande nr 229

B e r i t K r u s e (s): Jag håller med dig när du säger att föräldrarna och familjen är viktig. Det är inte det vi pratar om. Men barn har rätt till en bra pedagogisk verksamhet i kamratkretsen. Barnomsorgen och förskolan är ett bra komplement till familjen. Det tycker jag att man ska slå fast.

I min stadsdel har ingen hört av sig om vårdnadsbidraget – inte en enda. Man undrar på förvaltningen vad det beror på. När man pratar med omkringliggande förvaltningar säger de likadant. Vi får se hur detta utvecklas. Information har inte gått ut till personalen än. De får den på torsdag, den 12 juni. Informationen ska sedan ut vidare till förskolorna, till föräldrarna och så vidare. Hur ska ni klara det på ett bra sätt så att alla nu får möjlighet att ta till sig detta?

Anförande nr 230

Eva Louise Erlandsson - Slorach (s): Ordförande, ledamöter! Vi har nyss fattat beslut om ett antidiskrimineringsärende. Här har vi ett typiskt diskrimineringsärende. Det är diskriminerande mot föräldrar av båda könen att förutsätta att en av dem ska tvingas försörja den andra. Det är nämligen förutsättningen för att någon ska kunna anta det bud på 3 000 kronor per månad som de konservativa partierna i den här salen och hela riket nu ger unga föräldrar. Det är cyniskt och det är oförsämligt.

Pensionen blir så småningom också mindre. Det här är alltså ett livslångt åtagande – ett livslångt försörjningsprojekt. Inträffar det sedan en skilsmässa är det katastrof för den som är hemma. Vart tog det jobb vägen som man hade för sex, nio eller tolv år sedan? Vem försörjer nu den hemmavarande föräldern? Det blir socialen.

Den här situationen är ohållbar och otänkbar för de flesta moderna unga människor. Det är rika människor med förmögenhet att falla tillbaka på som kan utnyttja detta bidrag liksom de kan med hushållsnära tjänster. Det är ett bidragssamhälle för höginkomsttagare som ni borgare bygger upp. Alla övriga får snällt återgå till dagis och jobbet. Det är en oerhört förlegad syn att tro att kvinnor kan bli försörjda av andra.

Att kd vill ha tillbaka oss till spisen vet vi. Men det vill inte vi. Jag liksom många andra tycker att det är chockerande att Folkpartiet som sedan Bengt Westerbergs tid har stått för jämlikhet mellan könen nu har gått med på det här vårdnadsbidraget som vi vet är riktat till kvinnor till nära 100 procent. Ni är alltså inte längre ett parti för jämlikhet. Må svenska folket notera detta.

Avslag till detta förnedrande förslag! Jag yrkar bifall till s-reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 231

Ann-Katrin Åslund (fp): Jag vill nog ändå påstå att om du tittar på vilka regler som har genomförts under borgerliga regeringar med Folkpartiet ser du att det är fler jämställdhetsreformer som har införts än under er tid. Ni lyckades inte få fler pappor att ta ut föräldraförsäkring. Jag vill bara påminna om det. Ni har inte mycket att slå er för bröstet för. LO-kollektivet, där de flesta av era väljare finns i dag, är de som är allra sämst på att ta ut föräldraförsäkring bland pappor.

Anförande nr 232

Eva Louise Erlandsson - Slorach (s): Ann-Katrin Åslund! Var har du fått detta ifrån? Var har du bevis för det du säger nu? Du bara står och pratar en massa som absolut inte har någon grund. Jag vill i så fall veta hur många det är och vilka det är som du påstår att det handlar om. Ni har gjort mer än Socialdemokraterna och andra vänsterpartier, säger du. Vi har slagits för jämställdhet under alla år. Bengt Westerberg var en av de få i Folkpartiet. Honom saknar vi.

Anförande nr 233

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktige! Som Centerpartiet ser det ska man inte se vårdnadsbidraget som en enskild företeelse utan som en del av alliansregeringens familjepolitiska reform. Tillsammans med barnomsorgspengen står vårdnadsbidraget för valfrihet. En annan ytterst viktig del av reformen är jämställdhetsbonusen.

Sammantaget står reformen för en modern och jämställd syn på familjepolitiken där medborgarna ges större möjligheter att välja lösningar som passar den egna familjens behov. Jag tycker att det är en bra avvägning att satsa både på valfrihet och att samtidigt skapa incitament för ökad jämställdhet. Som någon sade här inne i salen tidigare: Är det verkligen det värsta som kan hända att barnen får någon månad extra med sina föräldrar?

Centerpartiet har i sin budgetreservation föreslagit att Stockholm ska vänta till den 1 januari 2009 med att införa vårdnadsbidraget i stället för som nu vid halvårsskiftet. Anledningen till det ställningstagandet är att det råder en viss osäkerhet kring vilka ekonomiska konsekvenser vårdnadsbidraget för med sig för staden. Det är också min erfarenhet när jag träffar politiker från andra kommuner runt Stockholm liksom företrädare för Sveriges Kommuner och Landsting.

Därför vill jag verkligen understryka hur viktigt det är att finansborgarrådet och stadsledningskontoret noga bevakar och följer upp den ekonomiska utvecklingen avseende vårdnadsbidraget nu under hösten. Jag vet att finansborgarrådet är medveten om det här. Det står också i handlingen att så ska ske. Det litar vi på från Centerpartiet och är därmed beredda att rösta för förslaget i dag med risk för att vår egen budgetreservation från förra året spricker lite grann. Å andra sidan var ni faktiskt 100 stycken härinne som röstade ned den, så skyll er själva!

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 234

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är så sant som det är sagt: Vi har ett helhetsperspektiv på barnomsorgen. Vi ser till alla familjer, och vi ser att familjerna är olika. Föräldrar vet bäst vad deras barn behöver; det tvekar inte jag att stå här och säga. Statens och kommunernas roll måste vara att stödja föräldrarnas val och att öka föräldrarnas valfrihet och inte kommunernas.

Småbarnsföräldrar uppger att de behöver mer tid med sina barn. Det var någon som hade husorganet Svenska Dagbladet med här. Det är bara att läsa. I till exempel Leksand har man kommit långt med föräldrastödet. Man säger: Grunden läggs tidigt. Det viktigaste är att vara närvarande och att se barnen. En tidig känslomässig kontakt, bekräftelse och trygghet ger harmoniska och kärleksfulla barn. Både mammor och pappor måste förstå hur viktigt det är att vara närvarande och att bekräfta leende och gråt – att bara finnas där. Den grunden läggs naturligtvis under de första åren.

När jag fick mina barn på 70-talet pratade man om kvantitetstid och kvalitetstid. Det skulle räcka med kvalitetstid någon kvart då och då. Men barn behöver kvantitetstid. De behöver mycket tid tillsammans med sina föräldrar.

Vårdnadsbidraget införs nu och ger föräldrar möjligheten att välja, och vi tror att de också har förmågan att välja. Ni försöker få det till ett tvång. Det finns inget tvång över huvud taget i detta ärende. Det här är en möjlighet precis som valfriheten i övrigt också är en möjlighet.

Vi tror att familjer kommer att handla olika. Jag pratade med en familj häromdagen som sade: Vi hade dagmamma till ett barn och förskola till ett annat. Ett tredje fick vi vara hemma lite längre med, för det barnet behövde en annan typ av närhet till oss föräldrar. Så tror jag att det kommer att se ut framöver också. Jag förstår inte varför ni är så rädda om nu förslaget är så dåligt som ni säger. Då kan ni ju inte tro annat än att många kommer att utnyttja det. Ni säger å ena sidan att det är för låg ersättning och att få kommer att kunna utnyttja det. Å andra sidan kommer hela förskoleverksamheten bara att raseras och urholkas, säger ni.

Ni är så rädda för det här med jämställdheten. Men om det här är så dåligt kommer ju folk inte att utnyttja det. Det är intressant att det alltid är kvinnor som hoppar på kvinnor och att kvinnor alltid väljer fel. Kvinnor säger till andra kvinnor att de väljer fel. Mammor är inte bra för barnen, men om pappor är hemma är det tydligen bra för barnen. Jag tilltror föräldrar att kunna välja.

När det gäller jämställdheten undrar jag varför det ser om som det gör i dag med föräldraledigheten om ni hade lyckats med det arbete som ni nu slår er för bröstet för. Då borde vi väl ha kommit dithän att föräldrar delade på ledigheten. Om det var det man tyckte och ville borde det ha blivit så. Varför väljer föräldrar annorlunda än vad vänsterstyret vill att de ska göra?

Återigen: Jag tilltror föräldrar. Jag tror att de är kapabla att välja det de vill se som sin barnomsorg. Och varför är ni så rädda, om nu förslaget är så urbota korkat?

Anförande nr 235

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Ewa Samuelsson! Du sade tidigare någonting som lät som en god nyhet för stockholmarna. Du sade att vårdnadsbidraget skulle kunna leda till att småbarnsgrupperna blir mindre. Det vore väl glädjande. Har ni goda nyheter till stockholmarna? Kommer ni att höja förskoleschablonen för barn mellan ett och tre år? I dag är förskoleschablonen 10 429 kronor per barn och månad i den åldern. Kommer ni att höja den? Hur kommer ni annars att få mindre småbarnsgrupper? Det måste ju vara det enda sättet.

Jag har en del frågor om hur vårdnadsbidraget är utformat. Varför har ni valt att det inte ska vara pensionsgrundande? Varför vill ni inte att de som tar ut vårdnadsbidraget ska kunna få pensionspoäng? Och varför har ni valt den låga ersättningen på 3 000 kronor per barn och månad? Varför har ni inte valt en högre nivå?

Anförande nr 236

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): När det gäller ersättningen vet vi säkert att Kristdemokraterna gärna hade sett ett högre alternativ. Men nu landar vi på 3 000 kronor, och då är det ingen skatt på det.

När det gäller småbarnsgrupperna är det lokalerna som är det svåra problemet. Som vi hörde här tidigare öppnar vi en ny förskoleavdelning varannan arbetsdag. Det jobbar vi på med. Men än så länge är det tyvärr lokalerna som är det stora problemet.

Anförande nr 237

S u s a n n a B r o l i n (v): Ewa Samuelsson! Vi kritiserar inte kvinnorna. Vi kritiserar vårdnadsbidraget. Du har den där läskiga undertonen som man kan få höra som småbarnsförälder från Kristdemokraterna; om man inte är hemma med sitt barn under lång tid är man en dålig förälder. Det är en fruktansvärd underton i hela det här som säger att om du är en riktig kvinna är du hemma med dina barn. Det är vad det här förslaget andas, och det är det som är tanken bakom. Det är skrämmande.

Anförande nr 238

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Susanna! Du läser in något som du vill läsa in. Jag har varit yrkesarbetande ända sedan mina barn var små. Men det vore mig ändå fjärran att säga nej till ett vårdnadsbidrag för de föräldrar som skulle vilja tillbringa småbarnsåren tillsammans med barnen.

Anförande nr 239

A b e b e H a i l u (s): Ordförande! Jag vill ställa en fråga till borgarrådet Ewa Samuelsson och de andra i majoriteten. Ni har skickat förslaget till olika remissinstanser. Alla var emot det. De har sagt att detta är fel, att det kan slå mot integrationen och så vidare.

Vad tycker ni om det? Har ni läst remissvaren? Ni kör bara över allting. Jag undrar varför ni skickar ärenden på remiss till olika instanser om ni ändå inte läser svaren. Det är inte bara oppositionen som är emot det här. Alla remissinstanser är emot vårdnadsbidraget.

Anförande nr 240

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Då har vi nog läst remissinstansernas svar på olika sätt. Jag vet att alla inte är emot. Framför allt vet jag att väldigt många småbarnsföräldrar som röstar på Socialdemokraterna, på Vänstern och på Miljöpartiet är för vårdnadsbidrag.

Anförande nr 241

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande och fullmäktige! Det här är en debatt där många av argumenten är kända sedan tidigare. Vi vet att det är 96 procent kvinnor som har tagit ut bidraget i Norge. Vi vet att det i Norge huvudsakligen är två sociala grupper som har tagit ut bidraget, nämligen de med höga inkomster och de med

riktigt låga intäkter. Vi vet också att den andra gruppen inte kommer att få stödet i Sverige. Vi vet alltså att det här cementerar könsstrukturer och vi vet att det kommer att innebära att kvinnor får lägre livsinkomst och lägre pension. Det är något som går i motsatt riktning mot det gemensamma arbete vi har haft med föräldraförsäkringen.

Vi vet också att det finns en stor oro inom barnomsorgen för att man på sikt ska få större grupper och ökade kostnader bland annat på grund av halvtidsbidraget. Vi vet att en av de få konkreta frågor som har kommit in till våra handläggare i stadsdelsnämnderna är: Kan jag använda bidraget till min barnflicka? Och vi vet att svaret på den frågan är ja. Detta är rimligen ett problem också för dem som vill ha vårdnadsbidraget för att ge föräldrarna mer tid med barnen.

Någonstans skulle jag ändå vilja säga att det stora problemet med ärendet i dag är vad vi inte vet. Vi vet inte vad det kostar. Vi vet inte om många vill ha det eller om någon vill ha det över huvud taget. Vi vet inte om det i så fall bara mynnar ut i en direkt subvention av barnflickor i välbärgade hem. Vi vet inte vilken administration som krävs för det här. Vi vet faktiskt inte riktigt hur det ska fungera i praktiken.

När man pratar med dem som ska hantera det här i dag – samma dag som vi fattar beslutet – säger de att de inte riktigt vet och att de får information på torsdag. Personligen tycker jag att det vore bra om den informationen kunde bestå av: Ta det lugnt! Det blir ingenting!

Bifall den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 242

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag bara undrar om Roger Mogert tycker att också föräldraförsäkringen är segregering eftersom det är fler kvinnor som är hemma längre tid med barnen.

Anförande nr 243

Borgarrådet M o g e r t (s): Ja, Ewa Samuelsson, det har den varit. Det har vi ju diskuterat. Det är därför vi har haft en gemensam strategi över blockgränserna för att ändra det – möjligtvis med undantag för kd, uppenbarligen. Socialdemokraterna, Folkpartiet och Moderaterna har haft den gemensamma strategin att föräldraförsäkringen leder fel och att vi måste arbeta med den. Men det här leder åt andra hållet. Det cementerar könsstrukturerna.

Anförande nr 244

Borgarrådet R u w a i d a (mp): Vet ni vad? I dag tycker jag att varken ni till höger eller ni till vänster har rätt. Förslaget är inte barnfientligt. Att vara hemma med sitt barn när barnet är ett eller två år gammalt är inte barnfientligt, som vissa till vänster säger här. Men förslaget kan bli en kvinnofälla, och det har oerhört stora jämställdhetsproblem. Det finns problem som ni har vägrat analysera. Men det blundar ni till höger för.

Miljöpartiet tycker att det är positivt att barn får mer tid med sina föräldrar. Vi har lagt fram många egna förslag till barntidsreformer, och något tillsammans med andra partier. Vi har sett till att driva frågan om att vara kommunal dagbarnvårdare åt eget barn och att man ska kunna ha ett tvåfamiljssystem där föräldrarna delar på barnomsorgen. På riksplanet finns förslag från oss om barntid – att föräldrar som går ned i arbetstid till 75 procent ska kunna ersättas med 2 500 kronor i månaden för förlorad arbetsinkomst. Detta är någonting som både mannen och kvinnan kan göra samtidigt. De kan ge sina barn mer tid.

Det förslag som föreligger innebär verkligen flera problem och behöver utredas mer noggrant. Vi har därför krävt en återremiss. Ni har inte kollat på erfarenheterna från Norge och Nacka som visar att omkring 95 procent av dem som söker vårdnadsbidrag är kvinnor. Ni har inte kollat på möjligheterna att förbättra jämställdhetsaspekten genom att till exempel kvotera förslaget, genom att se till att ersättningen är högre och genom att se till att det blir pensionsgrundande förslag. Det finns andra frågor som ni inte ens har tittat på. Hur blir det med resursfördelningssystemet?

Jag tycker verkligen att förslaget är så dåligt att man måste skicka det på återremiss även om jag inte tycker att det förtjänar den kritik ni får höra från vänster. Vi tycker alltså att förslaget ska återremitteras, och vi hoppas på att fler kan gå till mitten.

Anförande nr 245

Z a i d a C a t t a l á n (mp): Herr ordförande! Aldrig tidigare har jag skådat så många borgerliga politiker samlade på en plats som kämpar för bidrag i Sverige. Något som man tidigare alltid har fått höra inte är så populärt bland borgerliga politiker är helt plötsligt väldigt populärt och väldigt intressant. Däremot kan vi höra vad en av mina favoriter bland borgerliga politiker, nämligen vår finansminister Anders Borg, tycker om vårdnadsbidraget. Han tycker själv att vårdnadsbidraget är en kvinnofälla. Vi får minskade möjligheter att arbeta med jämställdheten i Sverige om vi genomför det här. Jag skulle vilja rekommendera de borgerliga politikerna i den här salen att lyssna på er finansminister.

Det har sagts mycket klokt om det här. Vi känner till alla fakta. Men frågan är om vi vill göra någonting. Ni borgerliga politiker kan säga att det här inte handlar om tvång, att det är valfrihet och att föräldrarna får lov att göra precis vad de vill. Men vi politiker är de facto här av en anledning – för att vi är folkvalda och för att vi vill någonting.

Vill vi göra någonting åt jämställdhetsproblematiken i samhället? Det är ojämställda löner, och kvinnor åtnjuter mycket sämre pensionsmöjligheter än vad män gör i dag. Varför det? Jo, de har inte samma inkomst. Vi lever i ett samhälle där kvinnor förväntas vara hemma längre med barnen. Vi måste göra någonting åt det här. Det anser jag. Det är tråkigt att se att ni som har makten inte vill göra det.

Vi kan försöka oss på ekonomiska incitament i politiken för att göra någonting åt föräldraförsäkringsuttaget och för att göra någonting åt de ojämställda lönerna och det faktum att män tjänar mycket mer än vad kvinnor gör i dag. Kvinnor tjänar i snitt 83 procent av vad männen gör. Men vi vet att det inte fungerar. Det kan fungera ett litet tag, men i själva verket måste politiken gå in. Om vi vill göra någonting så

måste vi göra det nu. Vårtnadsbidraget är och kommer att vara ett bidrag för kvinnor så att de kan stanna hemma. Ingenting i vår kultur eller i vårt samhälle säger att det blir ett jämställt uttag. Vill vi jobba för barnen måste vi göra det på andra sätt. Här ska vi inte börja.

Avslag till förslaget!

Anförande nr 246

T o r h i l d L a m o (v): Ordförande och eventuella åhörare! Vi har fattat många beslut som jag har varit motståndare till sedan jag blev invald i kommunfullmäktige. Men det är sällan jag har varit så upprörd och så genuint ledsen som jag är i dag. Det beror på att jag har sett konsekvenserna av det här i mitt eget land, Norge. Jag har sett hur det har fungerat för kompisar. Det är lågavlönade tjejer som har fått sitta där och räkna på kronor och ören och kommit fram till att det har lönat sig för dem att stanna hemma. Vi vet hur det här har slagit; det är det massor av andra som har sagt. Det är kvinnor, och framför allt kvinnor med väldigt låga inkomster eller inga alls, eller högavlönade kvinnor som använder bidraget till att anställa en barnflicka eller liknande.

Det handlar inte om att det är dåligt att vara hemma med sina barn. Om ni vill att föräldrar ska vara mer hemma med sina barn skulle ni ha bifallit Vänsterpartiets förslag. Vi har föreslagit i riksdagen att man ska utöka föräldraförsäkringen till 15 månader och dela den på båda föräldrarna. På så sätt skulle vi kunna se till att få en mer jämställd arbetsmarknad och även omsorg om barnen.

Det här är ett sätt att ta ifrån kvinnor arbetsmöjligheter och ytterligare lägga ansvaret för barnen på dem. Man sänker ytterligare kvinnors löner och ser till att de får försämrade pensionsvillkor. Vi vet att det är kvinnor som kommer att ta ut vårtnadsbidraget i den grad det kommer att tas ut.

Till slut: Ni har sagt att det här kommer att finansieras från den centrala driftsmedelsreserven. Men såvitt jag kan se finns det ingenting riktigt tydligt i ärendet när det gäller finansieringen. Det finns inte heller något om finansieringen av administrationen. Flera av stadsdelsnämnderna har tagit upp i sina tjänsteyttranden att detta är problematiskt. Det finns som sagt ingen uträkning av hur mycket det kostar över huvud taget. Självfallet måste pengar tas någonstans ifrån, och självfallet hade de pengarna kunnat användas till något annat.

Bifall Vänsterpartiets förslag!

Anförande nr 247

S u s a n n a B r o l i n (v): Herr ordförande, fullmäktige! När den här dagen precis hade börjat hade vi en annan debatt. Då fick jag förstå att barns behov inte var så viktiga. Nu tänker jag göra som alla andra; jag tänker hylla valfrihetens lov. Jag vill tacka alla kvinnor i historien som har slagits för att vi kvinnor i min generation nu ska ha möjligheten att jobba, att vara aktiva i politiken och att ha familj och barn. Det här har vi slagits för länge med blod och tårar för att kunna bygga upp den förskolereform vi har i dag. Det är något man nu bara snyter i väg.

I stället ska man känna att om man är en riktig mamma vill man vara hemma med sina barn – länge. Om man inte har råd att vara hemma med 3 000 handlar det om prioriteringar. Effekterna av det låter inte vänta på sig. Vi vet att när kvinnor var hemma tidigare, på 50-talet, fanns det ändå ett system uppbyggt med parklekar och så vidare där barnen kunde vara. Vi har inte det systemet färdigt och väntande. Isoleringen kommer att vara ännu starkare nu för de kvinnor som blir hemma med barnen. Det har visat sig i Norge.

Vi säger nej till att stadens pengar ska gå till den här kvinnofällan i stället för att stärka förskolan. Vi säger nej till isoleringen. Vi säger ja till en förkortad arbetstid, för det är inte bara under de första tre åren man behöver vara hemma med sina barn. Det kan man behöva vara under tonåren också. Då kan det vara skönt att komma hem lite tidigare. Det har vi förslag på. Vi säger ja till Vänsterpartiets reservation.

Anförande nr 248

D i k r a n D i s o n (kd): Herr ordförande! Jag ska inte ta i för kung och fosterland även om vi i familjepartiet Kristdemokraterna är glada åt förslaget. Jag förstår att argument inte biter så mycket på oppositionen. Jag tänkte i stället ta upp ett par exempel för att få er att tänka till och förstå att verkligheten inte är svart eller vit.

Exemplen kommer från min egen familj och mina barn. Jag har en pojke som nu går i förskolan. Han började prata först när han var två och ett halvt år. Vi funderade, men det kändes så oerhört hårt att lämna honom på dagis när han inte kunde göra sig förstådd. Vi satte honom på dagis när han var tre år. Han ville gå till dagis även på lördagar och söndagar. Vi var tvungna att övertala honom och försöka få honom att förstå att dagis var stängt. Han ville inte stanna hemma. Jag har också en flicka som hatade att gå från mamma och från hemmet. Varenda gång var hon så ledsen och skrek och grät. Men vi hade ingen möjlighet att låta henne vara hemma. Min fru och jag hade ett eget företag, och vi var tvungna att jobba.

Jämställdhet är något som har nämnts här mycket. Förlåt, men det är svårt att sätta tilltro till er när ni har haft så mycket makt i så många år och hela tiden har tjatat om denna jämställdhet utan att göra någonting. Det är så lite att ni borde skämmas. De som har jobbat med de här frågorna borde skämmas över den oerhörda orättvisa som finns i samhället. Man ger kvinnor mindre lön för samma jobb. De som har varit ansvariga borde skämmas för att det fortfarande existerar i det här samhället. Det finns ingen anledning.

Jag vill säga att vårdnadsbidraget är en möjlighet för de familjer som vill. Det är inget tvång. Vi är glada att vi äntligen kan se fram emot förslaget och att det här ska komma vanligt folk och familjer till del.

Anförande nr 249

T o r h i l d L a m o (v): En sak som är säker är att det i alla fall inte är Kristdemokraterna som har tjatat om jämställdhet. Det har du rätt i, Dikran, och det är väl ungefär det enda du har rätt i.

Varför går ni inte med på våra krav om att man ska kvotera föräldraförsäkringen så att både pappor och mammor är hemma med sina barn? Varför utökar ni den inte så att den gäller till 15 månader, såsom Vänsterpartiet har föreslagit? Yvonne Ruwaida tog tidigare upp att staden inte har en giltig likalönbehandlingsplan. Varför ser ni inte till att vi har det nu när ni sitter vid makten?

Faktum är att Vänsterpartiet har drivit på för jämställdhet sedan partiet startade. Ärligt talat är det sorgligt att höra dig, måste jag säga.

Anförande nr 250

D i k r a n D i s o n (kd): Det är inte så svårt att förstå att vi inte kan gå med er när ni ena dagen skriker: Död åt familjen! Hur ska vi kunna gå med er? Ni är ett familjefientligt parti.

Anförande nr 251

E v a L o u i s e E r l a n d s s o n - S l o r a c h (s): Jag vill bara informera om att vi har gjort mycket i det här landet. Föräldraförsäkringen är till exempel den bästa i hela världen. Där kan ingen annan slå oss.

I Stockholms stad har under de senaste tio åren en borgerlig majoritet styrt i sex år. Vänsterpartierna har styrt i fyra år. Också ni bör ha gjort något under de sex åren.

Anförande nr 252

D i k r a n D i s o n (kd): Herr ordförande! Det som jag citerade var ingenting jag hade hittat på själv. Det var Vänsterpartiets ordförande, Gudrun Schyman, som sade det i en kampanj. Mottot och rubriken var: Död åt familjen! Hur kan ni förneka sådant här? Ni är inte trovärdiga.

Anförande nr 253

Z a i d a C a t a l á n (mp): Faktum är att män tar ut cirka 20 procent av föräldraledigheten i Sverige när de har möjlighet till det som småbarnsföräldrar. Hur vill du, Dikran, arbeta för en mer jämställd föräldraledighet med tanke på det här förslaget?

Anförande nr 254

D i k r a n D i s o n (kd): Det är helt uppenbart att detta är ett problem; det vill vi inte förneka. Men faktum är att ni också har bidragit till hur det ser ut i samhället. Kvinnolönerna är låga. Därför räknar faktiskt en hel del familjer på det här. Det är inte fördelaktigt för mannen att stanna hemma. Det är otroligt många som vill stanna hemma, men det finns ekonomiska svårigheter som inte tillåter det.

Anförande nr 255

T o r h i l d L a m o (v): Ordförande, fullmäktige! Jag är ledsen att behöva förlänga debatten. Jag förstår att de flesta vill åka i väg med båten. Jag kan ändå inte låta bli att säga något när jag hör så mycket struntprat – ursäkta uttrycket – från Dikran Dison.

Död åt familjen var en rubrik på en artikel som en numera icke medlem av Vänsterpartiet skrev. Det har aldrig varit vare sig en kampanj eller en politik som Vänsterpartiet har drivit. Däremot var det ett sätt för Gudrun Schyman att påpeka att det patriarkaliska systemet fortfarande finns i Sverige, vilket jag tycker att den här debatten har visat i oerhört hög grad.

Anförande nr 256

D i k r a n D i s o n (kd): Det här är inget struntprat. Din dåvarande partiordförande sade detta, och hon hade också ditt stöd.

Anförande nr 257

T o r h i l d L a m o (v): Jag undrar vad Dikran har fått det ifrån. Han säger att hon hade mitt stöd i artikeln. Jag skrev ju aldrig under den.

Faktum är att ni nu med det här systemet manifesterar skillnaderna. Det är kvinnor som stannar hemma, tar hand om barnen, har lägre löner och får lägre pension. Det är väl ungefär det vi kan avsluta det här fullmäktigesammanträdet med att säga.

Anförande nr 258

S u s a n n a B r o l i n (v): Det är svårt att låta bli att säga någonting. Om man nu ändå inför det här är det oerhört viktigt att man gör de satsningar på förskolan som man har sagt att man ska göra. Då kan Dikran vara hemma med barnen när han behöver och kan gå till förskolan när barnen behöver sin språkutveckling så att de kan få goda betyg i skolan sedan.

Anförande nr 259

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Då är vi överens. Det är så vi vill ha det. Valfrihet – förskola och vårdnadsbidrag!